

JAARVERSLAG 2011 UNICEF NEDERLAND

unite for children

unicef

INHOUD JAARVERSLAG 2011

VOORWOORD	3
HOOFDSTUK 1: WAAR UNICEF VOOR STAAT	4
HOOFDSTUK 2: WAT WE VOOR KINDEREN BEREIKTEN IN 2011	14
HOOFDSTUK 3: MET WIE WE SAMENWERKEN	36
HOOFDSTUK 4: WAT ONZE PLANNEN ZIJN	56
HOOFDSTUK 5: HOE WE ZIJN GEORGANISEERD	59
HOOFDSTUK 6: HOE WE UW GELD HEBBEN BESTEED	71

VOORWOORD BIJ HET JAARVERSLAG 2011

Optimistisch, daadkrachtig en in staat om een vuist te maken, maar in de eerste plaats met passie op de bres voor kinderen en voor hun rechten. Dat is UNICEF. Al meer dan vijftig jaar. Ook in 2011 kregen miljoenen kinderen dankzij UNICEF zorg, onderwijs en bescherming. Omdat hun recht daarop werd geschonden door armoede, wetten of wapengeweld.

UNITE for Children

Dat is wereldwijd de lijfspreuk van UNICEF. Het is ook de kern van wat UNICEF Nederland doet: krachten bundelen voor kinderen. De kracht van onze medewerkers en die van anderen. We willen de motor zijn die Nederland in beweging brengt voor kinderrechten, in ons eigen land en daarbuiten. Daarvoor maken we ons sterk. Samen met onze achterban, onze partners, onze ambassadeurs en onze vrijwilligers.

Succesvol jaar

In dit jaarverslag over 2011 leggen we graag verantwoording af over onze inzet en onze resultaten in het afgelopen jaar. We hebben veel kunnen doen én bereiken voor kinderen, in bijna de hele wereld en hier in Nederland. Van Guatemala tot Mozambique, van Pakistan tot Katwijk. Over onze campagnes, inkomsten en kosten. We berichten over de successen die we boekten, maar evengoed over de tegenvallers en de lering die we daaruit hebben getrokken.

Met hart en ziel

Het zijn mensen die een organisatie vormen en het succes ervan bepalen. Dat geldt zeker ook voor UNICEF Nederland. De medewerkers op ons kantoor in Voorburg en duizenden vrijwilligers in heel Nederland zetten zich met hart en ziel in voor kwetsbare kinderen die slachtoffer worden van armoede en onrecht. In dit verslag leest u niet alleen over 'de mensen van UNICEF', u kunt hen ook horen en zien vertellen waarom ze voor UNICEF werken.

Met hart en ziel bij UNICEF betrokken zijn ook onze ambassadeurs, onze 361.000 vaste donateurs, en partners als de Nationale Postcode Loterij, IKEA, ING, Procter & Gamble en Wavin. Ook hen komt u tegen in dit verslag. Hun bijdrage aan ons werk was ook in 2011 onmisbaar.

Online verslag

Voor de tweede keer heeft UNICEF een interactief online jaarverslag. We kiezen voor deze vorm om ons werk te laten zien aan zo veel mogelijk mensen, om het verslag boeiender en aantrekkelijker te maken, en om u in staat te stellen snel

de informatie te vinden waarvoor u het meeste belangstelling heeft. Een online jaarverslag is bovendien goedkoper en milieuvriendelijker.

In dit verslag is een toelichting op onze Jaarrekening 2011 opgenomen. De volledige Jaarrekening vindt u onder *Downloads*.

Interview van Bram

Heeft u niet het geduld of de tijd voor het hele verslag? Neem dan in elk geval een paar minuten de tijd om onder *Video's* wat filmpjes te bekijken. Bijvoorbeeld het filmpje waarin Bram (13 jaar) ons van alles vraagt over UNICEF. Kinderen stellen vragen die een volwassene niet gauw bedenkt. Ze zijn onbevangen nieuwsgierig. Ze willen weten hoe de wereld in elkaar zit, wat hun eigen toekomst en die van andere kinderen is. Die toekomst is heel belangrijk voor hen. UNICEF blijft zich voor hun toekomst inzetten. U doet dat toch ook?

Namens alle medewerkers van UNICEF Nederland,

Jan Bouke Wijbrandi, algemeen directeur
Ingrid Visscher, operationeel directeur

HOOFDSTUK 1

WAAR UNICEF VOOR STAAT

Visie, missie en aanpak

UNICEF Nederland werkt aan een betere wereld voor kinderen als onderdeel van het wereldwijde UNICEF. Ons doel is een wereld waarin de rechten van kinderen verzekerd zijn, voor alle kinderen, overal en altijd. De vertrekpunten in ons werk zijn het internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind (1989) en de Millenniumdoelen voor 2015.

Visie

UNICEF draagt bij aan een wereld waarin elk kind helemaal kind kan zijn en de mogelijkheden heeft om op te groeien tot een volwaardige volwassen burger, die naar vermogen kan bijdragen aan een veilige, rechtvaardige wereld voor nieuwe generaties kinderen. Dit kan alleen maar als we er samen voor zorgen, dat de rechten van kinderen worden nageleefd en gewaarborgd zijn. Alle kinderen moeten gezond kunnen opgroeien, met aandacht en zorg, goede voeding, schoon drinkwater, behoorlijke sanitaire voorzieningen, en bescherming tegen gevaarlijke ziektes. Elk kind moet naar school kunnen gaan om zich te ontwikkelen en om weerbaar te worden. Ieder kind moet kunnen rekenen op een veilige omgeving en op bescherming tegen gevaar en uitbuiting.

De visie van UNICEF is gebaseerd op het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind. Een stap op weg naar de wereld die we voor ogen hebben, is de verwezenlijking van de Millenniumdoelen. De programma's van UNICEF Internationaal leveren hieraan een belangrijke bijdrage.

UNICEF doet overal ter wereld een beroep op overheden zich sterk te maken voor het welzijn en de rechten van kinderen. Tegelijkertijd zorgt UNICEF ervoor, dat kinderen nú goede zorg en onderwijs krijgen, en beschermd worden tegen geweld, uitbuiting en ziektes, in het bijzonder HIV en AIDS. Daarbij richt UNICEF zich nadrukkelijk op de allerarmste, meest kwetsbare kinderen.

Missie

UNICEF Nederland wil zo veel mogelijk mensen in Nederland in beweging brengen om met vereende krachten te werken aan een betere wereld voor kinderen. Samen met 'bewogen' mensen willen we:

- financieel en op andere manieren bijdragen aan het wereldwijde werk van UNICEF;
- de rechten van kinderen in Nederland beschermen; en
- het draagvlak voor kinderrechten en UNICEF in Nederland versterken.

Aanpak

Onze aanpak spreekt uit ons motto: **UNITE for Children**. We hebben anderen nodig om uitvoering te geven aan onze missie. We mobiliseren particulieren, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden om in beweging te komen voor kinderen en hun rechten. We bundelen hun bijdragen en hun betrokkenheid tot een kracht die we inzetten om van de wereld een veilige, schone, vrije en eerlijk plek voor kinderen te maken.

Verdrag voor de Rechten van het Kind

Op 20 november 1989 werd het Verdrag voor de Rechten van het Kind aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Intussen hebben 193 landen het verdrag ondertekend. Het kinderrechtenverdrag, dat is afgeleid van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, vormt de basis van het werk van UNICEF.

Kinderen zijn alle mensen jonger dan 18 jaar. Naar schatting zijn er dit ruim 2 miljard. Dat is bijna een derde van de hele wereldbevolking. In het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind zijn de rechten van kinderen vastgelegd. Deze rechten zijn onder te verdelen in *algemene rechten*, *zorgrechten (recht op voorzieningen)*, *participatierechten* en *beschermingsrechten*.

Algemene rechten

Kinderen hebben net als volwassenen een aantal algemene rechten. De basisregels uit het Verdrag zijn: Discriminatie van kinderen is verboden: alle kinderen zijn gelijk.

- Bij maatregelen, zoals wetten of afspraken tussen gescheiden ouders, moet het belang van kinderen altijd voorop staan.
- Ieder kind heeft recht op (over)leven en ontwikkeling.
- Ieder kind heeft het recht om deel te nemen aan de samenleving.

Recht op voorzieningen

Alle kinderen hebben recht op zorg voor hun gezondheid en hun ontwikkeling. In het verdrag staan bijvoorbeeld de volgende rechten:

- Ieder kind heeft recht op gezondheidszorg.
- Ieder kind heeft recht op onderwijs.
- Ieder kind heeft recht op vrije tijd, ieder kind moet kunnen spelen.
- Kinderen die extra kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld vluchtelingen, kinderen zonder ouders of kinderen met een handicap, hebben recht op speciale aandacht, bescherming en zorg.

Participatierechten

Een bijzonder element in het Verdrag vormen de participatierechten van kinderen:

- Ieder kind heeft het recht informatie te zoeken.
- Ieder kind heeft het recht zijn (haar) eigen mening te geven.
- Kinderen hebben het recht om zich te verenigen.
- Ieder kind heeft het recht om een godsdienst te belijden.

Beschermingsrechten

Kinderen hebben er recht op, dat de overheid, hun ouders en andere volwassenen hen beschermen tegen onder meer:

- lichamelijk of geestelijk geweld
- verwaarlozing
- uitbuiting
- (seksueel) misbruik
- oorlogsgeweld
- kinderhandel
- drugsmisbruik

Kinderrechtencomité

Van de 195 landen die het Verdrag voor de Rechten van het Kind hebben erkend, hebben 193 landen het verdrag ook geratificeerd. Alleen Somalië en de Verenigde Staten hebben dit (nog) niet gedaan. Nederland heeft het verdrag in 1990 ondertekend en in 1995 bekrachtigd. Na ratificatie moet een land het verdrag ook toepassen. Het Comité voor de Rechten van het Kind, dat uit internationale deskundigen bestaat, controleert regelmatig of de landen die beloofd hebben het kinderrechtenverdrag na te leven, dit ook daadwerkelijk doen. Als deskundige organisatie mag UNICEF advies geven aan het Kinderrechtencomité.

Wilt u meer weten van het internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind? Lees dan de toegankelijke versie van UNICEF Nederland: *Verdrag inzake de Rechten van het Kind*.

UNICEF en de Millenniumdoelen

In 2000 spraken de regeringsleiders van 189 landen af om de grootste wereldproblemen gezamenlijk aan te pakken. Samen stelden ze acht Millenniumdoelen op, die in 2015 moesten zijn behaald. Naast het kinderrechtenverdrag zijn ook de Millenniumdoelen een belangrijke leidraad voor UNICEF.

Armoede is veel meer dan een gebrek aan geld. Armoede betekent ook gebrek aan voeding, gezondheid en medische zorg, aan zelfontplooiing en kansen op de arbeidsmarkt, aan sociale contacten en aan een veilige woon- en werkomgeving. Door hun leeftijd en kwetsbaarheid zijn het kinderen die het meest te lijden hebben onder de gevolgen van extreme armoede.

Millenniumdoel 1: Halvering van de ergste armoede

Het aantal mensen dat moet leven van minder dan 1,25 dollar per dag is 50% lager dan in 1990, het aantal mensen dat honger lijdt ook.

UNICEF zet zich dag in dag uit in voor kinderen die in armoede leven. Met zijn werk draagt UNICEF direct bij aan de verwezenlijking van meerdere Millenniumdoelen en indirect ook aan het bereiken van het eerste Millenniumdoel.

In 1990 leefden 1,8 miljard mensen onder de armoedegrens van 1,25 dollar per dag. In 2015 zijn er dit naar verwachting minder dan 900 miljoen. Het belangrijkste Millenniumdoel lijkt te worden behaald.

Millenniumdoel 2: Alle jongens en meisjes volgen basisonderwijs

Onderwijs is een van de speerpunten van UNICEF. Elk jaar gaan honderdduizenden kinderen dankzij UNICEF voor het eerst naar school.

In 1990 ging 80 procent van de kinderen naar basisschool. Nu is dit 90 procent. Maar nog altijd 67 miljoen kinderen krijgen geen enkele vorm van onderwijs. Ongeveer de helft van hen (32 miljoen) leeft in Afrika ten zuiden van de Sahara, een kwart (16 miljoen) in Zuidelijk Azië. Het minste kans op onderwijs heb je als je arm bent of een meisje, een handicap hebt of woont in een oorlogsgebied. Zonder extra inspanningen zal de wereld dit tweede Millenniumdoel in 2015 niet halen.

Millenniumdoel 3: Meisjes hebben even veel kansen als jongens

UNICEF besteedt extra aandacht aan onderwijs voor meisjes. Meisjes die naar school gaan, kunnen opgroeien tot vrouwen met even veel kansen als mannen. De focus op onderwijs

voor (alle) meisjes is hard nodig: van alle volwassenen die niet kunnen lezen of schrijven, bestaat nog altijd tweederde uit vrouwen.

Als het gaat om onderwijsdeelname, beginnen meisjes hun achterstand op jongens in te lopen, maar op veel gebieden is de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen nog altijd onaanvaardbaar groot.

Millenniumdoel 4: Minder kindersterfte

Het sterftecijfer onder kinderen jonger dan vijf jaar, is tweederde lager dan in 1990.

Zorg, juist voor de allerjongsten die het meest kwetsbaar zijn, is een speerpunt van UNICEF. Er is een sterke samenhang tussen kindersterfte en armoede. Kinderen uit de armste gezinnen hebben twee tot drie keer zo veel kans vóór hun vijfde te overlijden als kinderen uit de rijkste gezinnen. Arme kinderen overlijden vaker aan complicaties tijdens de zwangerschap of bij de bevalling. Door ondervoeding, vervuild drinkwater of gebrekkige sanitaire voorzieningen lopen ze sneller ziektes op. Doordat ze niet naar de dokter kunnen, overlijden ze dikwijls aan behandelbare ziektes als diarree, longontsteking of malaria. Door de onveiligheid van hun woonomgeving lopen ze meer risico dan rijkere kinderen om een ongeluk te krijgen. UNICEF bestrijdt de kindersterfte met medische zorg, vaccinaties en klamboes tegen malariamuggen, en door moeders te leren hoe ze hun kind kunnen beschermen tegen ziektes en gevaren.

In 1990 stierven meer dan 12 miljoen kinderen vóór hun vijfde verjaardag, ofwel 90 van elke 1.000. Nu zijn het er 7 miljoen. Dat zijn er 60 van elke 1.000. Ondanks de vooruitgang, waaraan UNICEF veel heeft bijgedragen, zal dit Millenniumdoel niet worden gehaald.

Millenniumdoel 5: Minder moedersterfte

Het sterftecijfer onder zwangere vrouwen en jonge moeders is driekwart lager dan in 1990.

Vooraf in ontwikkelingslanden sterven nog veel te veel vrouwen tijdens de zwangerschap of de bevalling. UNICEF biedt zwangere vrouwen medische zorg, zodat ze kunnen bevallen in veilige en hygiënische omstandigheden.

Van elke 100.000 zwangere vrouwen stierven er in 1990 meer dan 450 door complicaties tijdens de zwangerschap of bij de bevalling. Nu zijn het er 300. Ondanks de daling zijn dit er nog steeds te veel om het Millenniumdoel in 2015 te halen.

Millenniumdoel 6: De verspreiding van hiv, malaria en tbc is gestopt

En mensen die HIV hebben, moeten een behandeling krijgen.

Ook de bestrijding van hiv en aids is een speerpunt van UNICEF. Kinderen die zijn geïnfecteerd met hiv krijgen zorg en medicijnen. UNICEF spant zich ook in om te voorkomen dat zwangere vrouwen met hiv het virus overdragen op hun kind. Bij tijdig ingrijpen kunnen baby's van hiv-geïnfecteerde moeders gezond ter wereld komen. De moeders krijgen aidsremmers, zodat ze zelf voor hun kinderen kunnen zorgen. Nog altijd worden veel kinderen ernstig ziek van malaria of overlijden daar zelfs aan. UNICEF verspreidt klamboes die zijn geïmpregneerd met insecticiden en die bescherming bieden tegen malariamuggen.

De verspreiding van hiv neemt af. In een paar jaar tijd is het aantal mensen met hiv dat medicijnen krijgt, meer dan vertienvoudigd. Toch zijn er nog steeds miljoenen anderen voor wie dit niet is weggelegd. Juist onder de allerarmsten. De armste wereldbewoners lopen ook nog steeds een groot risico om dood te gaan aan malaria of tbc, al dalen wereldwijd de sterftecijfers flink.

Millenniumdoel 7: Een beter en veiliger leefmilieu

Het aantal mensen zonder schoon drinkwater is met de helft verminderd. Meer dan 70% van alle mensen beschikt over behoorlijke sanitaire voorzieningen. Minder mensen leven of werken in een onveilige omgeving.

UNICEF zorgt voor watervoorzieningen en wc's, en maakt voorlichting mogelijk over het belang van goede hygiëne. Schoner drinkwater, behoorlijke sanitaire voorzieningen en beter hygiëne leveren een belangrijke bijdrage aan de daling van de kindersterfte (Millenniumdoel 4).

In 1990 had 30% van de wereldbewoners geen toegang tot schoon drinkwater, nu nog maar 15%. Dit Millenniumdoel is nu al behaald. In 2015 zal het percentage mensen zonder veilig drinkwater naar verwachting tot 10% zijn gedaald. Maar dat zijn er nog steeds 700 miljoen. Van de wereldbevolking beschikt 40% nog altijd niet over een wc en een behoorlijke riolering. En meer dan 2 miljard mensen hebben geen fatsoenlijk dak boven hun hoofd.

Millenniumdoel 8: Wereldwijde samenwerking

Rijke landen helpen arme landen om de Millenniumdoelen te halen. Bijvoorbeeld door de opheffing van handelsbelemmeringen en verlichting van de schuldenlast.

UNICEF is een bruggenbouwer met invloed. UNICEF komt overal, in sloppenwijken en afgelegen dorpen, bij staatshoofden en ministers. Door contact tot stand te

brengen met én tussen overheden, hulporganisaties, bedrijven en particulieren, en door initiatieven met elkaar te verbinden, brengt UNICEF steeds meer mensen in beweging voor de hulp aan kinderen. Niet voor niets is ook samenwerking en lobby voor kinderrechten een van de speerpunten van UNICEF.

Een aantal handelsbarrières zijn opgeheven, maar de solidariteit van rijke met armere landen neemt af. Onder invloed van de economische crisis krompen de ontwikkelingsbudgetten, met directe gevolgen voor mensen die in armoede leven, dus ook voor kinderen.

Scheve verdeling

Een aantal Millenniumdoelen zal in 2015 (bijna) zijn behaald, al komt dat voor een deel door de opkomst van de Chinese en Indiase economie. Andere doelen zullen in 2015 nog niet zijn bereikt, maar ook voor deze doelen geldt, dat de situatie beter is dan in 1990. Mede dankzij de inspanningen van overheden en organisaties als UNICEF.

Helaas wordt het ook steeds duidelijker dat de verbeteringen niet gelijkmatig zijn verdeeld. De kloof tussen arm en rijk is zelfs groter geworden. Tussen en binnen landen. Lang niet alle allerarmsten hebben het beter gekregen. Veel bleven er even arm of werden zelfs nog armer. Extra aandacht voor juist deze groep kan het resultaat van alle Millenniumdoelen en van nieuwe doelen na 2015 een krachtige impuls geven. Ook UNICEF is zich daarom meer gaan richten op de allerarmste kinderen. Voor hulpverleners zijn juist deze kinderen moeilijk bereikbaar en soms letterlijk 'onzichtbaar'. In de nieuwe strategie van UNICEF staan juist deze kinderen in het middelpunt van de aandacht.

Focus op de allerarmsten

Anthony Lake (1939), sinds mei 2010 de zesde directeur van UNICEF Internationaal, is de motor achter de nieuwe aanpak van UNICEF: om voor meer kinderen meer te bereiken, concentreren we ons op de armste, meest kwetsbare kinderen.

Anthony Lake zelf zegt over de nieuwe aanpak: "Stel je voor een kind dat opgroeit in een arme gemeenschap op een afgelegen plek waar de dichtstbijzijnde kliniek twee dagen lopen of gewoon onbetaalbaar is ... waar schoolgeld buiten het bereik van te veel gezinnen is en leerkrachten schaars ... waar het risico van overlijden voor het vijfde levensjaar veel te hoog is, en de kans op te groeien tot een productieve volwassene veel te laag. Wat brengt de toekomst voor al deze kinderen ... en voor de

maatschappij waarin zij opgroeien? Het antwoord moet zijn: veel meer. Maar dit kan alleen gebeuren als ieder van ons - regeringen, internationale organisaties, maatschappelijke organisaties en gemeenschappen - het bereiken van deze kinderen uitgangspunt maakt van nationale plannen, beleid en programma's. Lange tijd - en ook nog vandaag de dag - geloofden de meeste deskundigen, ook binnen UNICEF, dat het simpelweg te duur was om programma's te concentreren op deze vergeten kinderen. Dit is niet langer het geval.

Nieuwe vaccins, innovaties zoals SMS-technologie, en micronutriënten om ondervoeding te voorkomen, maken het ons mogelijk om deze kinderen op tijd te bereiken om hun leven te redden, en hun leven te veranderen. En we begrijpen steeds beter dat dit niet alleen het juiste is om te doen, maar ook het meest verstandige, want het heeft meer resultaat - en is meer kosteneffectief. UNICEF kiest daarom voor een aanpak om gelijke kansen voor alle kinderen te verwezenlijken om hun rechten te realiseren, waarbij meer nog dan tot nu toe de meest kwetsbaren de extra hulp die zij hierbij nodig hebben, zullen ontvangen."

Met zijn nieuwe strategie vergroot UNICEF zijn bijdrage aan de verwezenlijking van de Millenniumdoelen.

Speerpunten in ons werk

UNICEF richt zich vooral op de armste kinderen. Hun positie is het zwakst. De hulp aan hen heeft het grootste effect. Het werk van UNICEF Internationaal heeft vijf kernthema's:

- Zorg voor de allerjongsten
- Onderwijs
- HIV en AIDS
- Bescherming
- Samenwerking en lobby

UNICEF biedt ook noodhulp op deze themagebieden. Bij rampen en oorlogsgeweld zijn kinderen nog weerlozer dan anderen. Ze lopen het meeste gevaar.

Het begint met zorg

Ieder kind verdient een goede start in het leven. Een gezonde start. Met goede voeding, schoon drinkwater, behoorlijke gezondheidszorg en de juiste inenting. In Nederland is een gezonde start bijna vanzelfsprekend. Op veel plekken in Afrika, Azië en Latijns-Amerika is dat nog niet het geval.

Millenniumdoelen

Zorg is een van de speerpunten in het werk van UNICEF. Met

de programma's die op dit focusgebied zijn gericht, draagt UNICEF bij aan de verwezenlijking van vijf Millenniumdoelen:

- Millenniumdoel 1: uitbanning van honger en extreme armoede
- Millenniumdoel 4: minder kindersterfte
- Millenniumdoel 5: een betere gezondheid van moeders
- Millenniumdoel 6: terugdringing van HIV en AIDS, malaria en ander ziektes
- Millenniumdoel 7: een schone omgeving met toegang tot veilig drinkwater en behoorlijke sanitaire voorzieningen

Stand van zaken

De sterfte onder kinderen jonger dan vijf jaar gaat elk jaar verder omlaag. Toch sterven nog altijd 7,6 miljoen kinderen per jaar voordat ze vijf jaar oud zijn. Daarvan halen 5,5 miljoen kinderen in ontwikkelingslanden hun eerste verjaardag niet, en overlijden elke dag 9.000 baby's van nog geen maand oud. Elk jaar gaan nog 1,2 miljoen kinderen dood aan de gevolgen van diarree, en overlijden er 1,5 miljoen doordat ze ziek werden van vervuild drinkwater, slechte sanitaire voorzieningen en onvoldoende hygiëne. En nog steeds overlijden jaarlijks 781.000 mensen aan malaria. Ook dit zijn voor het merendeel kinderen onder de vijf jaar.

Het ergste en meest beschamende is, dat de meerderheid van al deze kinderen doodgaat aan ziektes, die met weinig geld te voorkomen zijn. Met een inenting. Met schoon drinkwater en behoorlijke wc's. Met wat extra voeding. Met een muskietennet. Met aidsremmers voor hun moeder.

Ook de sterfte onder zwangere vrouwen, kraamvrouwen en jonge moeders is nog altijd hoog, vooral in Afrika. Elke dag overlijden 1.000 vrouwen tijdens of vlak na de bevalling. Vooral omdat ze tijdens hun zwangerschap en bij de bevalling niet konden rekenen op de zorg en begeleiding die ze nodig hebben.

Eén op elke vier kinderen in ontwikkelingslanden is ondervoed. Door ondervoeding hebben 195 miljoen kinderen een vertraagde groei en hebben 129 miljoen kinderen een te laag gewicht.

UNICEF komt in actie tegen vermijdbare sterfte van kinderen en moeders, en tegen ondervoeding.

De aanpak van UNICEF

- UNICEF bepleit overal ter wereld voedselzekerheid voor

iedereen en werkt aan beleid dat daartoe leidt.

- UNICEF helpt regeringen bij de opstelling van een goed gezondheidsbeleid voor hun land, met speciale aandacht voor de armste en meest kwetsbare vrouwen en kinderen. Dat kan bijvoorbeeld met speciale gezondheidsdagen voor kinderen uit afgelegen gebieden, die in één dag tijd een totaalpakket aan medische zorg krijgen, met extra vitamine A, inenting, een wormkuurtje en een geïmpregneerd muskietennet. In veel landen worden deze dagen georganiseerd. Met hulp van UNICEF.
- UNICEF helpt overheden bij de installatie van sanitaire en drinkwatervoorzieningen en bij het geven van voorlichting over hygiëne.
- UNICEF organiseert samen met overheden grote inentingscampagnes. Jaarlijks worden miljoenen kinderen met een 'prik' beschermd tegen polio, mazelen, tuberculose, kinkhoest, tetanus en difterie.
- UNICEF helpt overheden bij de aanmoediging van jonge moeders om borstvoeding te geven. Vrouwen die moeite hebben met voeden, krijgen hulp en advies.
- UNICEF verstrekt via overheden op grote schaal vitamine A en voedingssupplementen voor kinderen, foliumzuur voor zwangere vrouwen, en muskietennetten (klamboes) om malaria te voorkomen.
- UNICEF zorgt in noodsituaties voor schoon drinkwater, (tijdelijke) sanitaire voorzieningen, gezondheidszorg, vaccinaties, aanvullende voeding voedingssupplementen,

UNICEF Nederland maakt elk jaar een bijdrage over naar UNICEF Internationaal voor de financiering van hulpprogramma's op het gebied van zorg.

Onderwijs, de sleutel tot ontwikkeling

Ieder kind heeft het recht om zich naar vermogen te ontwikkelen. Onderwijs is behalve een recht ook de sleutel tot ontwikkeling, van kinderen maar evengoed van de samenleving. Een kind dat goed onderwijs krijgt, kan zijn talenten ontwikkelen, leert zelfstandig denken en handelen, en kan later een waardevolle bijdrage leveren aan de maatschappij. Ondersteuning op het gebied van onderwijs kan duurzame groei tot stand brengen. Immers, een kind dat naar school is gegaan, kan zijn kennis ook weer doorgeven aan volgende generaties.

Millenniumdoelen

Onderwijs is een van de speerpunten in het werk van UNICEF. Met de programma's die op dit focusgebied zijn gericht, draagt UNICEF bij aan de verwezenlijking van twee Millenniumdoelen:

- Millenniumdoel 2: basisonderwijs voort alle kinderen
- Millenniumdoel 3: gelijke rechten voor jongens en meisjes, mannen en vrouwen

Stand van zaken

Steeds meer kinderen gaan naar school. Maar het zijn er nog lang niet genoeg: 67 miljoen kinderen in de schoolleeftijd krijgen geen enkele vorm van onderwijs. Bijvoorbeeld omdat ze arm zijn, omdat ze een handicap hebben, omdat het oorlog is in hun land, of omdat ze toevallig als meisje zijn geboren. Van alle kinderen die niet naar de basisschool gaan, is 54% een meisje. Onder de 67 miljoen kinderen die geen basisonderwijs volgen, zijn 25 miljoen kinderen met een handicap en 28 miljoen kinderen in onstabiele landen of conflictgebieden.

Elk jaar kunnen 175 miljoen kinderen een lange tijd niet naar school, doordat ze te maken krijgen met natuurrampen, waaronder rampen die het gevolg zijn van klimaatverandering.

Van de kinderen in ontwikkelingslanden kan 71% lezen en schrijven: 76% van de jongens en 67% van de meisjes. Van de volwassenen in deze landen is 60% 'geletterd'.

UNICEF komt in actie voor onderwijs aan ieder kind.

De aanpak van UNICEF

- UNICEF helpt overheden om het onderwijs in hun landen te verbeteren en pleit ervoor, dat ieder kind terecht kan op school. Dat kan bijvoorbeeld als het basisonderwijs gratis wordt. En als de overheid speciale aandacht besteedt aan de meest kwetsbare kinderen, zoals slachtoffers van kinderhandel, kindarbeiders, kinderen met een handicap, en kinderen in rampgebieden. Er moet ook extra aandacht uitgaan naar onderwijs voor meisjes. Een meisje dat in elk geval de basisschool heeft afgemaakt, kan beter opkomen voor zichzelf, heeft een beter toekomstperspectief en zal ook haar eigen dochters naar school laten gaan.
- UNICEF zet voorlichtingscampagnes op om ouders en gemeenschappen ervan te overtuigen, dat onderwijs voor kinderen heel belangrijk is.
- UNICEF werkt samen met overheden aan kindvriendelijke scholen. In de klaslokalen staan goede tafels en stoelen. Kinderen kunnen er veilig water drinken en naar een schone wc. De lessen zijn boeiend en interactief. Er is goed lesmateriaal. De gemeenschappen waaruit de leerlingen afkomstig zijn, worden bij school betrokken. UNICEF helpt scholen bijvoorbeeld met het opzetten van oudercomités.

- UNICEF ondersteunt overheden bij de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, bijvoorbeeld door leerkrachten te trainen en lesmethodes en lesmateriaal te ontwikkelen. UNICEF zorgt er samen met overheden voor dat meer meisjes naar school gaan in landen waar ze nu nog worden achtergesteld in het onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld door scholen 'meisjesvriendelijk' te maken. Met een aanpassing van het lesmateriaal. Met aparte toiletten voor meisjes. En met voorzieningen voor tienermoeders, zodat ook zij naar school kunnen.
- UNICEF is voortdurend op zoek naar vernieuwende ideeën om goed onderwijs mogelijk te maken voor zo veel mogelijk kinderen. Voorbeelden van dit soort ideeën zijn lampen op zonne-energie, waarbij kinderen 's avonds huiswerk kunnen maken, en scholen die 's avonds les geven aan moeders die niet kunnen lezen en schrijven.
- UNICEF verstrekt **School-in-a-Box-pakketten** in noodsituaties, rampgebieden en vluchtelingenkampen. Met het materiaal in de doos kan een onderwijzer een schooltje beginnen, ongeacht de plek en de omstandigheden. Daarnaast pleit UNICEF ervoor het gewone onderwijs weer zo snel mogelijk op te pakken.

UNICEF Nederland maakt elk jaar een bijdrage over naar UNICEF Internationaal voor de financiering van hulpprogramma's op het gebied van onderwijs

Elk kind verdient bescherming

Ieder kind heeft recht op bescherming. Tegen verwaarlozing, mishandeling, oorlogsgeweld, elke vorm van misbruik, kinderhandel en uitbuiting. Maar miljoenen kinderen worden elke dag opnieuw geconfronteerd met gevaar en geweld.

Millenniumverklaring

Bescherming van kinderen is een van de speerpunten in het werk van UNICEF. Met zijn programma's in dit focusgebied sluit UNICEF aan bij de Millenniumverklaring. Daarin staat expliciet dat kinderen beschermd moeten worden tegen geweld, uitbuiting, misbruik en discriminatie, en dat ze ook in noodsituaties als eersten recht hebben op veiligheid.

Stand van zaken

In ontwikkelingslanden werken naar schatting 150 miljoen kinderen tussen de 5 en 14 jaar. Dat is 16% van alle kinderen in deze leeftijdsgroep (bron: UNICEF, *State of the World's Children 2011*). Er zijn 115 miljoen kinderen onder de 18 jaar, die zwaar en gevaarlijk werk doen. Ongeveer 2 miljoen kinderen worden uitgebuit in de prostitutie of pornografie. Naar schatting 350.000 kinderen zijn kindsoldaat.

Elk jaar worden 1,2 miljoen kinderen slachtoffer van kinderhandel en seksueel misbruik. Pakweg 40 miljoen kinderen zijn slachtoffer van mishandeling en verwaarlozing. En 146 miljoen kinderen hebben een of beide ouders verloren. Er zitten ruim 1 miljoen kinderen vast in gevangenissen, vaak zonder uitzicht op een proces.

In maar liefst 85 landen liggen (nog) landmijnen, clusterbommen en andere munitierestanten die voor kinderen levensgevaarlijk zijn.

Alleen al in Afrika dreigt jaarlijks voor 3 miljoen meisjes genitale mutilatie door meisjesbesnijdenis (*bron: UNICEF, State of the World's Children 2011*).

UNICEF komt in actie om kinderen beter te beschermen

De aanpak van UNICEF

- UNICEF ziet erop toe dat alle landen goede wetten en regelingen hebben om kinderen te beschermen. Richtlijn hierbij is het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind.
- UNICEF bepleit bij overheden aandacht voor kinderbescherming in beleidplannen en budgetten.
- UNICEF zet zich in voor geboorteregistratie van alle kinderen. Kinderen die na hun geboorte niet zijn geregistreerd, zijn extra kwetsbaar. Officieel 'bestaan' ze niet. Daardoor hebben ze in veel landen geen recht op voorzieningen als gezondheidszorg en onderwijs.
- UNICEF werkt aan de uitbanning van kinderarbeid en andere vormen van uitbuiting. Dit gebeurt door lobby bij overheden en bedrijven en door ouders te overtuigen, dat onderwijs hun kind een beter even en een betere toekomst geeft.
- UNICEF helpt partnerorganisaties om met voorlichting en scholing tradities te doorbreken, die leiden tot uitbuiting of mishandeling van kinderen. Een voorbeeld hiervan zijn de informatiecampagnes over de gevaren van vrouwenbesnijdenis.
- UNICEF steunt kinderen en vrouwen in oorlogsgebieden met basisvoorzieningen.
- UNICEF voorkomt samen met andere organisaties de rekrutering van kindsoldaten en helpt (voormalige) kindsoldaten terug te keren in de maatschappij.
- UNICEF biedt samen met andere organisaties hulp aan weeskinderen en kinderen die niet (meer) bij hun ouders kunnen wonen. Kinderen die door een oorlog of een natuurramp van hun ouders zijn gescheiden, worden als dit mogelijk is, weer met hun familie herenigd.

UNICEF Nederland maakt elk jaar een bijdrage over naar UNICEF Internationaal voor de financiering van hulpprogramma's op het gebied van bescherming.

Voorlichting en zorg rondom hiv en aids

HIV en AIDS kunnen kinderen op veel manieren treffen. Hun ouders kunnen ziek worden en in het ergste geval overlijden. Ze kunnen ook zelf geïnfecteerd worden met HIV, bijvoorbeeld via hun moeder.

Millenniumdoelen

Zorg en voorlichting rondom hiv en aids is een van de speerpunten in het werk van UNICEF. Met de programma's die op dit focusgebied zijn gericht, draagt UNICEF bij aan de verwezenlijking van drie Millenniumdoelen:

- Millenniumdoel 3: gelijke rechten voor jongens en meisjes, mannen en vrouwen
- Millenniumdoel 4: minder kindersterfte
- Millenniumdoel 6: terugdringing van HIV en AIDS, malaria en andere ziektes

Stand van zaken

Vooral in Afrika is hiv/aids nog lang niet terug gebracht tot een chronische ziekte. Veel mensen weten niet dat ze hiv hebben. Aidsremmers zijn niet beschikbaar of niet te betalen. De aidsepidemie heeft gaten geslagen in bevolkingen en gezinnen. Wereldwijd hebben bijna 17 miljoen kinderen één of beide ouders verloren aan aids. Bijna 2 miljoen kinderen onder de 15 jaar zijn hiv-positief. Slechts 23% van deze kinderen krijgt de juiste medicijnen, voor volwassenen ligt dit percentage op 48% (*bron: World Health Organization, WHO: Progress Report 2011: Global HIV/aids response*).

Van alle zwangere vrouwen met hiv krijgt ongeveer de helft de juiste zorg om te voorkomen dat ze HIV overdragen op hun kind. Dit betekent dat elk jaar 1 miljoen vrouwen met hiv bevallen zonder medische zorg voor henzelf of voor hun kind. Van alle kinderen met hiv is 90% tijdens de zwangerschap door hun moeder geïnfecteerd. Als een zwangere vrouw met hiv niet wordt behandeld, is er een kans van 30 tot 40% dat haar kind geboren wordt met HIV. Elke dag worden 1.000 baby's geboren met HIV. De helft wordt nog geen twee jaar oud.

UNICEF komt in actie om kinderen te beschermen tegen hiv en aids.

De aanpak van UNICEF

- UNICEF pleit bij overheden voor plannen en budget om HIV en AIDS bij kinderen te voorkomen en kinderen met hiv, de juiste zorg te geven.
- UNICEF helpt overheden zwangere vrouwen te informeren hoe ze kunnen voorkomen, dat ze hiv overdragen op hun kind. Overheden moeten zwangere vrouwen aanmoedigen zich te laten testen op HIV.
- UNICEF steunt overheden bij de zorg voor zwangere hiv-positieve vrouwen. Ze krijgen aidsremmers en de juiste verzorging rondom de bevalling. De kans op een baby zonder hiv is dan 98%.
- UNICEF zorgt dat baby's van moeders met hiv zo snel mogelijk (vanaf zes weken) worden getest.
- Een vroege diagnose kan het verschil betekenen tussen leven en dood.
- UNICEF steunt lokale initiatieven om het taboe rond hiv en aids te doorbreken. Mensen durven zich dan eerder te laten testen en behandelen. Ze hoeven niet bang te zijn dat de gemeenschap hen verstoot.
- UNICEF biedt samen met overheden en lokale organisaties hulp aan kinderen die te maken hebben met (de gevolgen van) hiv en aids. Kinderen die een of beide ouders hebben verloren aan aids of zelf seropositief zijn, krijgen onder meer goede zorg en onderwijs.
- UNICEF helpt overheden bij de voorlichting aan jongeren. Jongeren leren hoe ze hiv kunnen voorkomen. Voor voorlichting op scholen worden ook leeftijdgenoten ingeschakeld.

UNICEF komt in actie met de wereldwijde campagne **Unite for Children, Unite against AIDS**. Een aidsvrije generatie is nu mogelijk. Met de campagne wil UNICEF ervoor zorgen, dat in 2015 geen enkel kind meer geboren wordt met hiv en dat het aantal nieuwe infecties bij jongeren is gehalveerd. Preventie is hierbij de sleutel. UNICEF Nederland maakt elk jaar een bijdrage over naar UNICEF Internationaal voor de financiering van programma's op het gebied van hiv en aids.

Samenwerking en lobby voor kinderrechten

Blijvende verbeteringen voor kinderen komen alleen tot stand met doeltreffend beleid en goede, controleerbare afspraken op nationaal en internationaal niveau. UNICEF is een VN-organisatie en wordt wereldwijd erkend en gerespecteerd als voorvechter van de rechten en belangen van kinderen. Maar om te bereiken dat hun rechten worden nageleefd en hun belangen tellen, werkt UNICEF samen met andere organisaties.

Millenniumdoelen

Samenwerking en lobby voor kinderrechten vormen het vijfde speerpunt in het werk van UNICEF. Blijvende verbeteringen voor kinderen beginnen met beter beleid en met goede afspraken op internationaal en nationaal niveau. Met zijn activiteiten op gebied van samenwerking en lobby draagt UNICEF rechtstreeks bij aan Millenniumdoel 8: wereldwijd samenwerken aan de ontwikkeling van arme landen. Indirect dragen samenwerking en lobby bij aan alle Millenniumdoelen.

De expertise van UNICEF op het gebied van kinderrechten is groot. UNICEF komt bovendien overal en zit met iedereen aan tafel. Met regeringsleiders en ministers, met (internationale) hulporganisaties, met wetenschappers, rechters en ondernemers, met dorpschefs, leerkrachten en politieagenten, met kinderen en met hun ouders. UNICEF zet zijn kennis en zijn contacten in om de situatie van kinderen (blijvend) te verbeteren.

Stand van zaken

De economische crisis en de bezuinigingen op internationale hulp die erop volgden, hebben juist voor de armste landen en hun bevolkingen de meest ingrijpende gevolgen. De armoede, honger, werkloosheid en sociale onrust, die deze landen al teisterden, nemen hierdoor nog toe. Volgens de Wereldbank leidt 1% krimp van de economie tot het overlijden van 40.000 kinderen méér, tenzij wordt ingegrepen.

Meer dan 214 miljoen mensen in de wereld leven niet in hun geboorteland. Bijna de helft van deze migranten is vrouw. Kinderen kunnen op verschillende manieren met migratie te maken hebben: hun ouders migreren en laten hen achter, ze migreren mee naar een onbekend land, of ze migreren alleen. Kinderen en vrouwen die migreren zijn extra kwetsbaar voor mensenhandel, misbruik en uitbuiting.

UNICEF komt in actie om kinderrechten te verwezenlijken.

De aanpak van UNICEF

- UNICEF helpt overheden wetten, beleid en plannen te maken die kloppen met internationale verdragen over de rechten van kinderen, waaronder het Verdrag voor de Rechten van het Kind.
- UNICEF pleit ervoor dat kinderen zelf een stem krijgen in beslissingen die voor hen belangrijk zijn. Daarom pleit UNICEF samen met andere organisaties bij ministeries en parlementen voor zeggenschap van kinderen.
- Programma's die UNICEF steunt, zijn altijd gebaseerd op solide wetenschappelijk onderzoek. Daarom werkt UNICEF met centrale bureaus voor de statistiek, ministeries, nationale raden voor vrouwen en kinderen en universiteiten aan

onderzoek om betrouwbare gegevens te verzamelen die nodig zijn voor het ontwikkelen van hulpprogramma's en nieuw beleid. UNICEF zoekt daarbij altijd naar innovatieve manieren om gegevens te verzamelen. Een van de nieuwste technologische ontwikkelingen hiervoor is het gebruik van mobiele telefoons en sms-diensten.

- UNICEF wendt als VN-organisatie die toegang heeft tot beleidsmakers en besluitvormers op het hoogste niveau, zijn invloed aan om de situatie van kinderen te verbeteren, in noodsituaties en structureel.
- UNICEF helpt analyses te maken van sociaal-economisch beleid die laten zien in welke mate overheden aandacht schenken aan de rechten van het kind in hun beleid en begrotingen. Met het ministerie van Financiën werkt UNICEF vervolgens aan de opstelling van begrotingen die duidelijk en begrijpelijk zijn voor gewone mensen en bovendien voldoende geld oormerken voor investeringen in kinderen.
- UNICEF helpt overheden bij het opzetten en uitvoeren van sociale voorzieningen voor de allerarmsten, zoals een maandelijks kinderbijslag, crèches voor werkende moeders of schoolmaaltijden.
- UNICEF fungeert als schakel tussen (inter)nationale en lokale kinderrechtenorganisaties en neemt deel in meer dan 80 wereldwijde samenwerkingsverbanden.

UNICEF Nederland maakt elk jaar een bijdrage over naar UNICEF Internationaal voor de financiering van programma's op het gebied van samenwerking en lobby.

HOOFDSTUK 2

WAT WE VOOR KINDEREN BEREIKTEN IN 2011

Resultaat 2011 in vogelvlucht

In 2011 waren de opbrengsten van onze eigen fondsenwerving hoger dan begroot. En we slaagden erin onze organisatie sterker en professioneler te maken. Dat zijn ontegenzeggelijk successen. Maar de belangrijkste en mooiste resultaten die UNICEF in 2011 heeft bereikt, zijn de betere gezondheid, de nieuwe kansen op ontwikkeling, de veiligere omgeving en de sterkere rechtsbescherming van miljoenen kwetsbare kinderen.

Programma's buiten Nederland

In 2011 ondersteunde UNICEF Nederland een groot aantal programma's van UNICEF op het gebied van zorg, onderwijs, bescherming, hiv en aids, en noodhulp, en daarnaast de behartiging van de rechten en belangen van kinderen door samenwerking en lobby.

We droegen bijvoorbeeld bij aan programma's in Benin, Bhutan, Bolivia, Burkina Faso, Cambodja, Egypte, Ethiopië, Georgië, Guatemala, Jemen, Moldavië, Mozambique, Sierra Leone, Suriname, Oost-Timor, Zambia en Zuid-Afrika.

We hielpen mee aan noodhulp in Afghanistan, Libië, Turkije en Zimbabwe. Een bijzondere bijdrage leverden we in 2011 met ons aandeel in de opbrengst van de acties van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) aan de noodhulp in Somalië, dat van alle landen in de Hoorn van Afrika het zwaarst te lijden had onder de hongersnood. Met het geld uit eerste SHO-acties droegen we bij aan de voortzetting van de hulp in Haïti en Pakistan.

Kinderrechten in Nederland

In Nederland zelf kwamen we op voor de rechten van kinderen in de gezinslocaties in Katwijk en Gilze-Rijen. Hier verblijven sinds de zomer van 2011 uitgeprocedeerde asielzoekersgezinnen met jonge kinderen. De omstandigheden en het regime op de locaties waren belastend voor kinderen en belemmerden hen in hun ontwikkeling. Samen met Defence for Children bereikte UNICEF, dat minister Leers van Immigratie en Asiel een aantal verbeteringen doorvoerde.

Ook samen met Defence for Children publiceerden we het Jaarbericht Kinderrechten 2011 en organiseerden we Kleine Prinsjesdag.

Campagnes

De eerste helft van 2011 stond nog in het teken van de

campagne tegen ondervoeding (2010/2011). In de tweede helft ging de campagne tegen kinderarbeid (2011/2012) van start. Beide campagnes waren buitengewoon succesvol, mede door de samenwerking met de media, de enthousiaste bijdragen van onze ambassadeurs en andere bekende Nederlanders, de inzet van sociale media en een sms-actie.

Communicatie

UNICEF werkt vóór maar ook met kinderen. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf een stem hebben in alles wat hen aangaat, en dat ze in actie komen voor leeftijdgenoten die 'op papier' dezelfde rechten hebben als zij, maar daar in de praktijk heel weinig van merken. Op de nieuwe eigentijdse website www.unicefenijj.nl, speciaal voor kinderen van 10-12 jaar en hun leerkrachten, kunnen kinderen hun mening geven en informatie vinden over het werk van UNICEF en over mogelijkheden om daaraan bij te dragen.

Interne en externe communicatie zijn voor UNICEF van vitaal belang. Om onze boodschap over het voetlicht te brengen. Voor de fondsenwerving. En om doeltreffend samen te werken, met anderen en met elkaar. Een van de manieren waarop we in 2011 onze organisatie versterkten, was dan ook de samenvoeging van alle communicatiefuncties in één afdeling.

Inkomsten

In 2011 bedroegen de totale inkomsten van UNICEF Nederland 74,6 miljoen euro. Hiervan brachten we 55,9 miljoen euro ofwel 75 procent met eigen fondsenwerving bijeen. Uit acties van derden ontving UNICEF in totaal 18,6 miljoen euro.

Kosten

De kosten van fondsenwerving, beheer en administratie waren in 2011 bijna 8 procent lager dan begroot en ook lager dan in 2010.

Doelbestedingen

Over 2011 droeg UNICEF Nederland 55,1 miljoen euro af aan UNICEF Internationaal voor de financiering van hulpprogramma's voor kinderen.

In Nederland besteedden we 5,7 miljoen euro aan de versterking van kinderrechten en het op gang brengen van een brede beweging voor kinderrechten.

In actie tegen kinderarbeid in Benin

In het West-Afrikaanse Benin werkt een op de drie kinderen tussen de 5 en 17 jaar. In steengroeven en mijnen, als sloofje of op plantages. Het werk dat ze moeten doen, is zwaar, slecht voor hun gezondheid en dikwijls ook gevaarlijk.

Alleen al in Benin zijn het meer dan 650.000: kinderen die niet in de schoolbanken zitten, maar dag in dag uit worden uitgebuit. En worden verhandeld als koopwaar. Bijvoorbeeld naar buurland Nigeria waar ze het dikwijls nog ellendiger hebben dan in Benin. Het is vooral armoede die aan kinderarbeid en kinderhandel ten grondslag ligt, maar ook onwetendheid, het gebrek aan goed onderwijs en de slechte naleving van wetten die kinderen moeten beschermen.

Ook tradities spelen een rol. Net als in andere landen in West-Afrika is het in Benin op het platteland de gewoonte om kinderen, en dan vooral meisjes, naar familie in de stad te sturen. Die laat hen daar naar school gaan in ruil voor huishoudelijk werk. Maar deze traditie lokt ook misbruik uit. De kinderen mogen vaak helemaal niet naar school. De meisjes worden als onbetaald huissloofje gebruikt of moeten op de markt staan. Jongens worden meegegeven aan handelaren om te werken in een steengroeve of mijn.

Dit doet UNICEF

UNICEF voert sinds november 2011 een grote campagne tegen kinderarbeid. Onder het motto 'Kinderarbeid. Dat pikken we niet!' vraagt UNICEF de aandacht van de wereld voor het schrijnende onrecht dat miljoenen kinderen dagelijks ondergaan. Een onrecht dat hen niet alleen van hun gezondheid berooft, maar ook van hun jeugd, hun waardigheid en de mogelijkheid om zich te ontwikkelen. Bij de bestrijding van kinderarbeid en kinderhandel in Benin werkt UNICEF samen met de overheid en maatschappelijke organisaties. De overheid krijgt hulp van UNICEF bij de opstelling van wetten die kinderen beter beschermen. Politie en justitie worden opgeroepen sneller en harder op te treden tegen de uitbuiting van kinderen.

Resultaat voor kinderen

- Kinderen die slachtoffer zijn van uitbuiting, krijgen medische zorg en onderdak. Ze gaan ook naar school of volgen een vakopleiding, bijvoorbeeld tot naaister of kapster, bakker of automonteur.
- In de buurt van markten zijn er nu opvangplekken waar kinderen terecht kunnen voor hulp.
- In alle provincies zijn kinderbeschermingscomités actief.
- Benin en Nigeria sloten een samenwerkingsverdrag om de kinderhandel aan de grens tegen te gaan.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 362.000 euro bij aan het programma in Benin.

Het programma loopt tot en met december 2013.

Kinderen uit goudmijnen van Burkina Faso

'Het land van de eerlijke mensen'. Dat is de betekenis van Burkina Faso. Maar voor de tienduizenden kinderen die er in de goudmijnen moeten werken, is het leven verre van eerlijk. Ze werken in smalle, vaak ondeugdelijke mijnschachten. Of hakken in de brandende zon stenen tot gruis om te kijken of er goud in zit. Ze zwoegen meer dan tien uur per dag, zeven dagen per week.

Het werk in de 400 goudmijnen van Burkina Faso is onvoorstelbaar zwaar, uiterst gevaarlijk en heel schadelijk voor de gezondheid. Veel kinderen worden ziek, raken gewond of komen om. Door het afmattende werk dat ze doen, zijn de meeste kinderen er ook mentaal slecht aan toe. In het gunstige geval verdient een kind één euro per week in de mijn. Vaak moeten ze werken voor niets. Zelfs heel jonge kinderen verblijven dagelijks in een mijn. Hun moeders werken er en nemen hun kind mee.

Dit doet UNICEF

Samen met de overheid van Burkina Faso en lokale organisaties haalt UNICEF kinderen uit de goudmijnen en biedt hun een nieuw toekomstperspectief. Door te zorgen dat ze naar school kunnen gaan of hen op weg te helpen met een eigen bedrijfje.

Resultaat voor kinderen

Aan het eind van 2012 wil UNICEF het volgende hebben bereikt:

- Het leven van 9.360 kinderen en jongeren uit de goudmijnen van Burkina Faso heeft een andere wending gekregen.
- Er zijn 8.400 kinderen tussen de 3 en 12 jaar bevrijd uit de mijnen. Ze gaan naar school of naar een kinderdagverblijf.

- Van de kinderen tussen de 13 en 17 jaar die uit de mijnen zijn gehaald, volgen er 560 een vakopleiding. Ze worden bijvoorbeeld naaister, hout- of metaalbewerker, of monteur.
- Daarnaast krijgen 400 jongeren die uit de goudmijnen komen en 400 moeders die in de mijnen werkten en hun kinderen meenamen, hulp bij het opzetten van een eigen bedrijfje.
- Kinderen en jongeren die in de mijnen werk(t)en, hebben seksuele voorlichting gekregen en weten hoe ze zichzelf kunnen beschermen tegen hiv.
- Meer dan 5 miljoen mensen in Benin weten dat werken in de goudmijnen heel slecht voor kinderen is.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 380.000 euro bij aan het programma in Burkina Faso. Het programma loopt tot en met december 2012.

Nomadenscholen in Ethiopië

Er zijn ruim 90 miljoen Ethiopiërs. Meer dan de helft van hen is jonger dan 19 jaar. Van de jongeren onder de 24 jaar kan 61% van de meisjes niet lezen en schrijven. Voor de jongens is dit 38%. Veel kinderen in Ethiopië maken hun school niet af. Bijna 3 miljoen kinderen gaan helemaal niet naar school.

Veel kinderen die niet naar school gaan, behoren tot nomadenstammen die rondtrekken door afgelegen gebieden.

Dit doet UNICEF

Onderwijs zoals wij dit kennen, past niet bij de leefstijl van nomaden; ze blijven niet op één plek. Ook kinderen hebben taken, bijvoorbeeld de verzorging van het vee. Gesteund door ING werkt UNICEF in Ethiopië aan een bijzonder programma: het opzetten van 700 nomadenscholen. De scholen reizen mee met de 'clan' en in het rooster wordt er rekening mee gehouden dat de leerlingen ook beesten moeten verzorgen. Voor de 700 scholen wil UNICEF 2.100 leraren opleiden en 1.400 'School-in-a-Box'-pakketten met lesmateriaal beschikbaar stellen.

Resultaat voor kinderen

Het programma in Ethiopië loopt van 2010 tot 2013. Eind 2011 was dit de stand van zaken:

- Er zijn 173 nomadenscholen bij gekomen. Ze tellen bij elkaar 24.100 leerlingen: 11.515 meisjes en 12.585 jongens.
- Ze krijgen les van 758 leerkrachten, die trainingen hebben gevolgd in onderwijstechniek en leidinggeven.
- Ook meisjes horen op school. Om hier aandacht voor te vragen is voorlichtingsmateriaal gemaakt. Dit is onder

meer verspreid onder 1.200 deelnemers aan een regionale onderwijsconferentie.

- De klaslokalen van 33 nomadenscholen met in totaal 6.400 leerlingen (onder wie 2.880 meisjes) zijn kindvriendelijker gemaakt en ingericht met 2.077 tafels en 27 schoolborden.
- Om onderwijs te kunnen blijven volgen, hebben 120 kinderen die geen ouders meer hebben of die om een andere reden extra kwetsbaar zijn, leermiddelen of uniformen gekregen. Het waren vooral meisjes (97).
- Nog altijd zijn er nomadenkinderen die niet naar school komen. UNICEF brengt deze groep in kaart, onderzoekt tegen welke obstakels kinderen oplopen en hoe kan worden bereikt dat ook zij onderwijs gaan volgen.

Het is niet de eerste keer dat ING eraan meehelpt, dat kinderen van nomadengroepen in Ethiopië de kans krijgen naar school te gaan en zich te ontwikkelen. ING steunde ook twee eerdere UNICEF-programma's. Dankzij deze programma's kwamen er in de afgelegen provincies Afar, Zuid-Omo en Borena al 200 nomadenscholen voor bijna 30.000 kinderen.

Het nomadenleven is zwaar. Onderwijs geeft kinderen de mogelijkheid om als ze volwassen zijn en dit willen, voor een ander leven te kiezen.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 592.000 euro bij aan het programma in Ethiopië. Dit bedrag ontvingen we van ING Chances for Children.

Kinderbijslag in Kenia

Vooraf in Afrika heeft aids hard toegeslagen. De sociale gevolgen zijn desastreus. Alleen al in Kenia verloren 650.000 kinderen een of beide ouders aan aids. Traditioneel worden weeskinderen in Kenia opgevangen door familie of gezinnen in de gemeenschap. Maar door de aidsepidemie zijn er zo veel kinderen wees, dat families en gemeenschappen de druk nauwelijks aankunnen.

Veel gezinnen zijn te arm om extra kinderen op te nemen en goed voor hen te zorgen. Veel kinderen hebben daardoor niet genoeg te eten. Ze kunnen vaak ook niet naar school en hebben geen toegang tot gezondheidszorg.

Dit doet UNICEF

Steeds meer arme gezinnen die weeskinderen opvangen, krijgen financiële steun via het kinderbijslagsysteem, dat de Keniaanse overheid heeft opgezet met steun van UNICEF, de Wereldbank en het Britse ministerie van

Ontwikkelingssamenwerking. Om in aanmerking te komen voor kinderbijslag, moet een gezin de kinderen die erin opgroeien, officieel registreren. Gezinnen krijgen de (kleine) financiële bijdrage bovendien alleen, als de kinderen tot hun vijfde jaar regelmatig naar het consultatiebureau komen, worden gevaccineerd, en naar de basisschool gaan. Het consultatiebureau houdt onder meer in de gaten of kinderen niet ondervoed zijn, en geeft ook opvoedingsadviezen.

De financiële steun voor gezinnen en de begeleiding die ze krijgen, zorgt ervoor dat weeskinderen toch kunnen opgroeien in een familie en gebruik kunnen maken van de voorzieningen waarop ze recht hebben: ze hebben voldoende te eten, kunnen naar de dokter als ze ziek zijn, en worden weer toegelaten op school, omdat er geld is voor het (verplichte) schooluniform.

Resultaat voor kinderen

- Het kinderbijslagprogramma in Kenia is de laatste jaren sterk uitgebreid. In juni 2011 ontvingen bijna 127.000 gezinnen met meer dan 444.000 (wees)kinderen in 60 districten kinderbijslag.
- Al deze kinderen zijn geregistreerd, worden gevaccineerd en gaan naar school. De gezondheid van de kinderen verbetert, bijvoorbeeld doordat gezinnen aan schoon drinkwater kunnen komen.
- Het programma is ook economisch een succes. Families worden zelfredzaam en hun koopkracht neemt toe, wat een stimulans is voor de lokale economie.
- Mede door het succes van het kinderbijslagsysteem in Kenia zijn er in meerdere Afrikaanse landen vergelijkbare initiatieven ontwikkeld.

Dit programma is in 2010 voorgefinancierd en loopt tot eind december 2012.

Broodnodig zorgsysteem in Mozambique

De meerderheid van de inwoners van Mozambique is jonger dan 18 jaar. Bijna de helft van deze ruim 12 miljoen kinderen leeft in grote armoede. Op het platteland is het percentage zelfs 75%. Bijna één miljoen kinderen hebben een of beide ouders niet meer. Van meer dan 500.000 kinderen zijn de ouders aan aids overleden.

Behalve dat er in Mozambique 15.000 kinderen in een instelling verblijven, wonen er 24.000 in een huishouden dat alleen bestaat uit kinderen zonder een volwassene die voor hen zorgt. Ook in Mozambique hebben kinderen zonder

geboortebewijs geen toegang tot voorzieningen. Nog geen 30% van de kinderen kan dit bewijs overleggen. Er moet in Mozambique een goed werkend systeem komen voor de bescherming en ondersteuning van kwetsbare kinderen. Anders dreigt de huidige generatie kinderen voor een groot deel verloren te gaan.

Dit doet UNICEF

UNICEF helpt de overheid in Mozambique bij de inrichting van een landelijk zorgsysteem. Een speerpunt is de zorg voor het grote aantal wezen. In elk district worden maatschappelijk werkers en andere hulpverleners opgeleid om (potentiële) pleeggezinnen te begeleiden en de samenwerking tussen verschillende instanties te coördineren. Speciale kindbeschermingscomités helpen kinderen en de gezinnen waar ze leven met de toegang tot basisvoorzieningen als onderwijs, gezondheidszorg, psychosociale hulp en juridische bescherming. UNICEF adviseert over standaarden voor deze zorg en over de opzet van een landelijk kinderbijslagsysteem voor kwetsbare kinderen.

(Beoogd) resultaat voor kinderen

UNICEF wil met dit programma in Mozambique dat in 2011 begon, het volgende voor kinderen bereiken:

- Een kinderbijslagregeling voor het hele land.
- De vorming van 860 kindbeschermingscomités.
- Zorg en bescherming voor weeskinderen door een landelijke aanpak, verbeterde wetten, behoorlijke sociale voorzieningen en een regeling voor rechtsbijstand.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 525.000 euro bij aan het programma in Mozambique.

Het programma loopt tot december 2015.

Schoon water in Sierra Leone

Van 1991 tot 2002 was Sierra Leone in de greep van een gruwelijke burgeroorlog. De afgelopen tien jaar is de situatie in de voormalige Britse kolonie in West-Afrika sterk verbeterd. De economie van Sierra Leone groeit jaarlijks gemiddeld met 5%. Toch is 70% van de 5,5 miljoen inwoners schrijnend arm en zijn er in het land grote sociale problemen.

De kindersterfte in Sierra Leone is dramatisch hoog: een op de zes kinderen haalt zijn of haar vijfde verjaardag niet. Van de kinderen die vóór hun vijfde jaar overlijden, sterft 75% aan malaria, diarree of een longziekte. In bijna 60% is ondervoeding de onderliggende oorzaak. Bij de hoge kindersterfte speelt ook het gebruik van vervuild drinkwater direct of indirect een belangrijke rol.

Dit doet UNICEF

UNICEF dringt de kindersterfte in Sierra Leone terug door ervoor te zorgen, dat veel meer kinderen kunnen beschikken over veilig drinkwater en behoorlijke sanitaire voorzieningen. In of bij hun huis, op school en in gezondheidscentra. UNICEF doet dit samen met de Nationale Postcode Loterij die een extra bijdrage gaf voor het programma in Sierra Leone.

Het programma wordt uitgevoerd in zes van de armste provincies: Port Loko, Tonkolili, Bombali, Moyamba, Kenema en Pujehun). In deze gebieden herstelt UNICEF (publieke) waterpunten die beschadigd zijn geraakt. Er wordt ook onderzoek gedaan naar nieuwe methoden om het water in Sierra Leone te zuiveren. Met voorlichting over hygiëne werkt UNICEF aan gedragsverandering. Beter persoonlijke hygiëne voorkomt de verspreiding van ziektes. Met datzelfde doel worden vooral ook scholen, waar veel kinderen samenzijn, voorzien van schoon drinkwater en veilige wc's. Met deze aanpak geeft UNICEF een aanzet tot de terugdringing van diarree, longontsteking, cholera en andere ziektes die samenhangen met een gebrek aan veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne.

Resultaat voor kinderen

Als het programma is afgerond, wil UNICEF het volgende hebben bereikt:

- Door het herstel van 600 waterpunten hebben ongeveer 85.000 mensen toegang tot veilig drinkwater.
- Er is een methode ontwikkeld waarmee gezinnen thuis zelf water kunnen zuiveren. (Al) meer dan 25.000 mensen kunnen 'eigengemaakt' water drinken.
- In 54 gezondheidsposten is er schoon water en zijn er veilige sanitaire voorzieningen. Van deze gezondheidsposten maken 200.000 mensen gebruik. Door de nieuwe voorzieningen hebben ze veel minder risico om juist op een gezondheidspost een besmettelijke ziekte op te lopen.
- Ook 54 scholen zijn voorzien van veilig drinkwater en behoorlijke wc's. Deze scholen hebben samen ongeveer 13.000 leerlingen. Hun gezondheid verbetert door de aangelegde voorzieningen. Er komen ook meer kinderen naar school. Vooral de onderwijsdeelname van meisjes stijgt als gevolg van de nieuwe voorzieningen.
- In de zes provincies waar UNICEF zijn programma uitvoert, komen er onderdelendepots voor de waterpompen. Zo kunnen op den duur alle pompen in het gebied worden hersteld en worden onderhouden. Uiteindelijk kunnen dan 1,2 miljoen mensen voortaan schoon water drinken.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 612.000 euro bij aan het programma in Sierra Leone. Het programma loopt tot eind 2012.

Betere dorpsscholen in Zambia

In Zambia moet 60% van de bevolking in leven zien te blijven met nog geen twee dollar per dag. De allerarmsten merken voorlopig weinig van de stevige groei van de Zambiaanse economie. Vooral in de provincie Luapula zijn de problemen groot: hiv en aids hollen gezinnen uit, veel kinderen gaan nooit naar school, en vooral meisjes zijn schrikbarend vaak slachtoffer van misbruik.

Luapula is een van de negen provincies van Zambia. De provincie, genoemd naar de rivier Luapula, ligt in het noorden van het land en grenst aan de Democratische Republiek Congo. Van de 14 miljoen Zambianen leven er een kleine miljoen in Luapula. Het is verreweg de armste provincie van Zambia. Daarom richt UNICEF zijn werk in Zambia vooral op de kinderen van Luapula.

Dit doet UNICEF

Met steun van ING zorgt UNICEF dat meer kinderen beter onderwijs krijgen, dat gevoelige onderwerpen als hiv en aids, misbruik, de onderdrukking van meisjes en persoonlijke verzorging bespreekbaar worden gemaakt, en dat vooral meisjes de bescherming krijgen waarop ze recht hebben.

Resultaat voor kinderen

UNICEF en ING hebben samen bereikt, dat er in Luapula meer scholen zijn, zodat meer kinderen een school in de buurt hebben, en dat de kwaliteit van het onderwijs een stevige impuls heeft gekregen:

- Er zijn al 8 nieuwe dorpsscholen met in totaal 24 lokalen gebouwd en in gebruik genomen. Er komen nog 5 scholen bij.
- Naast deze basisscholen zijn er sinds begin 2012 ook 30 nieuwe kleuterscholen open.
- Voor de scholen zijn 43 schoolleiders en 41 leerkrachten getraind. Er is voor hen ook een handboek gemaakt met daarin de belangrijkste leerstof.
- Voor 60 leerkrachten van dorpsscholen is training georganiseerd in sociale vaardigheden en in het geven van voorlichting over HIV en AIDS. Ook 45 leerlingen namen deel aan een training in sociale vaardigheden; ze leerden bovendien hoe ze andere kinderen kunnen coachen.

In heel Zambia hebben 687 schooldirecteuren, leerkrachten en onderwijsmedewerkers trainingen gevolgd om hun kennis en vaardigheden te vergroten. En 226 onderwijzers van dorpsscholen leerden werken met een kindvriendelijke lesmethode. Daarnaast is voor het hele land in kaart gebracht hoeveel kinderen niet naar school gaan en hoe dit komt.

Een beter en gezonder leven begint dikwijls met voorlichting. Ook voor kinderen in Luapula. Samen met ING heeft UNICEF actie ondernomen:

- Het Zambiaanse ministerie van Onderwijs kreeg steun voor een bewustmakingscampagne onder 2.000 dorpsleiders, religieuze leiders, ouders en kinderen heeft bereikt.
- Er zijn 39 radioprogramma's uitgezonden, die samen een half miljoen luisteraars trokken.
- Voor 2.000 dorps- en gemeenschapsleiders was er een speciale theatervoorstelling over onderwerpen als gezond leven, de rechten van meisjes en vrouwen, en de preventie van HIV en AIDS.
- Aan 40 dorpsleiders is geleerd hoe ze in hun gemeenschap gevoelige thema's bespreekbaar kunnen maken.
- Er zijn schooldebatten gehouden.
- Zambiaanse jongeren worden opgeleid tot klimaatambassadeur (Unite4Climate Zambia). De ambassadeurs delen hun kennis van klimaatverandering, maar ook van HIV en AIDS, met de rest van hun gemeenschap.

Veel Zambiaanse kinderen, en vooral meisjes, zijn slachtoffer van misbruik. Ook in Luapula is misbruik een groot probleem. UNICEF en ING slaan de handen ineen om hierin verandering te brengen en kinderen te beschermen:

- Er is een opvanghuis gebouwd, waar slachtoffers van misbruik veilig kunnen wonen.
- Kinderen die worden misbruikt, kunnen voortaan terecht bij 9 nieuwe hulpverleners.
- Op 8 scholen zijn debatten georganiseerd waaraan 1.680 leerlingen hebben meegedaan.
- Ten slotte zijn 85 invloedrijke mannen en vrouwen getraind om misbruik te voorkomen en slachtoffers te steunen.

Voor dit programma ontving UNICEF een bijdrage van 592.000 euro van ING Chances for Children. Het programma loopt tot eind 2014.

Meer hiv-vrije baby's op Zambiaans platteland

Ongeveer 15% van de inwoners van Zambia is geïnfecteerd met hiv of heeft aids. Bijna 17% van de zwangere vrouwen is seropositief. Tijdens de zwangerschap, bij de bevalling of met borstvoeding kunnen moeders hiv overdragen op hun kind. De meeste van de 95.000 jonge kinderen met hiv in Zambia hebben het van hun moeder 'geërfd'.

Elk jaar worden in Zambia 80.000 baby's geboren van moeders met hiv. Zonder voorzorgsmaatregelen raakt 30-40% van deze baby's zelf ook geïnfecteerd. Van de kinderen met hiv

haalt de helft zijn tweede verjaardag niet. Veel Zambiaanse vrouwen weten niet, dat ze kunnen voorkomen dat ook hun kind hiv krijgt. Vaak weten ze van zichzelf niet eens dat ze hiv hebben.

De strijd tegen hiv bij kinderen is een van de speerpunten van UNICEF. In Zambia richt UNICEF zich hierbij vooral op de armste provincie van het land, Luapula. Het aantal hiv-infecties is er groot, de klinieken in Luapula zijn moeilijk te bereiken.

Dit doet UNICEF

UNICEF helpt de overheid en de bevolking voorkomen dat moeders hun eigen kinderen infecteren met hiv. De hulp bestaat uit verschillende activiteiten. UNICEF zorgt dat zwangere vrouwen en baby's worden getest op hiv. Klinieken krijgen de beschikking over medische en verloskundige instrumenten, en aidsremmende medicijnen. Er komen fietsen en motorfietsen voor hulpverleners en voor koeriers die de bloedmonsters van hiv-tests naar een laboratorium brengen. Gezondheidswerkers en vroedvrouwen worden getraind om zwangere vrouwen goed te begeleiden en kinderen met hiv de juiste zorg te geven.

Het resultaat voor kinderen

- Veel meer vrouwen kunnen terecht bij (kraam)zorgbureaus om te voorkomen, dat ze hun kind infecteren met hiv.
- Elk jaar worden minstens 20.000 baby's getest op hiv. Dit gebeurt met 'dried blood spot (DBS)'-monsters; één druppeltje bloed, bijvoorbeeld verkregen via een hielprikje, volstaat.
- Baby's met hiv krijgen goede begeleiding en zorg.
- Van de klinieken in Luapula doet 70% mee aan het preventieprogramma.
- De helft van alle vrouwen met HIV krijgt aidsremmers.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 321.000 euro bij aan het programma in Zambia. Het programma loopt tot maart 2012.

Sport helpt Zuid-Afrikaanse kinderen

Je zult maar kind zijn en arm in Zuid-Afrika! Bijna 13 miljoen Zuid-Afrikaanse kinderen leven in barre omstandigheden. Ze worden vanaf hun geboorte omringd door criminaliteit, seksueel en ander geweld, alcohol en drugs.

Nergens ter wereld is hiv/aids een groter probleem dan in Zuid-Afrika. Meer dan 3,7 miljoen kinderen hebben hun moeder, vader of beide verloren. In bijna de helft van de gevallen aan AIDS. Van de kinderen onder de 14 jaar zijn er 220.000 geïnfecteerd met HIV. Het aantal

tienerzwangerschappen is schrikbarend hoog. Een kwart van alle Zuid-Afrikaanse kinderen maakt de basisschool niet af. Mogelijkheden om te sporten en te spelen zijn er nauwelijks.

Dit doet UNICEF

Elk kind heeft het recht kind te zijn. Maar miljoenen kinderen in Zuid-Afrika hebben dit recht alleen op papier. UNICEF laat kinderen op 800 scholen in de armste gebieden weer een beetje kind zijn door mogelijk te maken dat ze sporten op school. Sport helpt kinderen ook om trauma's te verwerken en houdt ze weg van drugs, misdaad en geweld. Bovendien leren ze tijdens het sporten hoe belangrijk het is om naar school te gaan en hoe ze kunnen voorkomen dat ze geïnfecteerd raken met hiv. Om dit allemaal te bereiken, is een speciale aanpak van de sportlessen nodig. UNICEF ontwikkelt die aanpak, samen met andere deskundigen. Leraren en sportcoaches worden opgeleid om de sportlessen ook te benutten voor seksuele voorlichting en de behandeling van onderwerpen als respect, gelijkheid en de zinloosheid van geweld. Deze leraren en coaches hebben een voorbeeldfunctie. Ook bekende sporters fungeren als rolmodel.

UNICEF legt natuurlijk ook sport- en speelvelden aan of knapt oude, verwaarloosde velden weer op. Kinderen moeten veilig kunnen spelen en sporten. Daarnaast adviseert UNICEF de Zuid-Afrikaanse overheid over de bouw van betere scholen, de opleiding van leerkrachten en de ontwikkeling van goed lesmateriaal.

Resultaat voor kinderen

Het programma is nog niet afgerond, maar UNICEF heeft voor kinderen al het volgende bereikt:

- Er zijn meer dan 350 sportcoaches opgeleid. Ze kunnen hun werk doen op basis van een speciale handleiding.
- Met alle coaches samen is een conferentie gehouden over het belang van sport voor de ontwikkeling van kinderen.
- Er zijn vier sportvelden aangelegd.
- Om 'de vinger aan de pols te houden' bij de uitvoering van het programma en te kunnen 'bijsturen' als de resultaten achterblijven bij de verwachtingen, is een monitoring- en evaluatiesysteem opgezet.

Uiteindelijk wil UNICEF bereiken, dat sport op 26.000 scholen een vast onderdeel van het lesprogramma wordt en dat 2.016 sportcoaches zijn opgeleid. Samen met UNICEF en zijn partners moeten deze coaches ervoor gaan zorgen, dat kinderen stabiel en weerbaarder zijn, er minder geweld is op scholen, minder kinderen hiv krijgen en de kwaliteit van

onderwijs stijgt. UNICEF wil er ook aan bijdragen dat zo veel mogelijk kinderen op school blijven tot ze hun diploma hebben behaald.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 814.000 euro bij aan het programma in Zuid-Afrika.

Het programma loopt tot augustus 2012.

Een thuis in Georgië

Elk kind heeft recht op een familieleven. Ook de 900 Georgische kinderen die hun leven slijten in liefdeloze instellingen, zonder de medische zorg die ze nodig hebben, zonder ooit naar school te gaan.

Het gaat beter in Georgië. Zes jaar geleden woonden nog 5.000 kinderen in kille instituten. De gezonde, 'gave' kinderen hebben intussen een thuis gekregen. De kinderen die 'over' zijn, hebben een handicap of zijn door hun verleden zo getraumatiseerd dat ze ernstige gedragsproblemen vertonen. Ze kunnen niet zo gemakkelijk in een pleeggezin terecht of in een kleinschalige leefgroep met andere kinderen.

Dit doet UNICEF

Al jaren spant UNICEF zich in Georgië in om kinderen uit tehuizen te halen. Ook de Georgische overheid wil niets liever dan de staatstehuizen sluiten. UNICEF helpt bij het vinden van een nieuwe plek voor kinderen. Door kinderen te herenigen met ouders of familie, pleeggezinnen te zoeken en leefgroepen te vormen. Ruim 4.000 kinderen hoeven nu niet meer in een instelling te wonen. UNICEF zet alles op alles om ook voor de laatste 900 een 'warm nest' te vinden. Juist deze kinderen, vaak met een fysieke, verstandelijke of meervoudige handicap, moeten kunnen opgroeien in een liefdevolle omgeving en hebben recht op extra aandacht en zorg. Ze krijgen die van UNICEF. In de vorm van 'hulp op maat'. Er worden mensen opgeleid die hun deze hulp kunnen geven.

Resultaat voor kinderen

- Alle staatskindertehuizen in Georgië gaan dicht.
- Van de 5.000 kinderen die in 2005 nog in een weeshuis woonden, hebben er 4.100 weer een echt 'thuis'.
- De 900 overgebleven kinderen krijgen speciale aandacht en zorg die op hen is afgestemd.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 77.000 euro bij aan het programma in Georgië.

Het programma liep tot maart 2012.

Bescherming voor kinderen in Moldavië

Geweld is 'normaal' in Moldavië. Ongeveer 40% van de ouders slaat hun kinderen, ook als die nog klein zijn. Bijna een op de vijf kinderen werkt. Van de kinderen de vóór hun vijfde verjaardag overlijden, sterft een derde door geweld. De Moldavische regering heeft hulp van UNICEF gevraagd om kinderen beter te beschermen tegen geweld, mishandeling en uitbuiting.

Uit een onderzoek van UNICEF blijkt dat 80% van de jongeren in Moldavië iemand kent die slachtoffer is van geweld en bijna 40% iemand die is aangerand. Het land slaagt er niet in kinderen te verzekeren van voldoende bescherming en zorg. Het sociale en juridische systeem is hiervoor niet toereikend.

Dit doet UNICEF

UNICEF Moldavië heeft de regering geholpen betere wetten te maken voor de bestrijding van huiselijk geweld. Nu steunt UNICEF overheidsinitiatieven om geweld tegen kinderen te voorkomen en om slachtoffers van kindermishandeling zorg en bescherming te geven. Om de situatie voor kinderen ook op lange termijn te verbeteren, moeten ouders en anderen in de omgeving van kinderen gaan beseffen dat tegen kinderen nooit geweld mag worden gebruikt. UNICEF steunt daarom lokale voorlichtingsacties en -campagnes en traint mensen die beroepsmatig werken met kinderen. Op landelijk niveau krijgt Moldavië met hulp van UNICEF een kinderschermingsysteem met onder meer een Kinderombudsman.

Resultaat voor kinderen

- Ongeveer 1.000 'professionals' onder wie maatschappelijk werkers, artsen en leraren, sporen kinderen op die zijn blootgesteld aan geweld, verwijzen hen door en blijven hun welzijn in de gaten houden.
- Bij 200 agenten, rechters en aanklagers mogen kinderen voortaan rekenen op een kindvriendelijke aanpak.
- Vijf Moldavische regio's hebben voorzieningen voor kinderscherming.
- Mishandelde kinderen kunnen terecht bij de Kinderombudsman en andere hulpinstanties.
- Steeds meer volwassenen zijn zich ervan bewust dat kinderen recht hebben op veiligheid en bescherming. Ouders, de kinderen zelf en anderen in de gemeenschap denken en praten mee over een oplossing voor het geweld tegen kinderen.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 165.000 euro bij aan het programma in Moldavië. Het programma loopt tot eind 2013.

Minder ondervoede jonge Egyptenaren

Met ruim 80 miljoen inwoners heeft Egypte de grootste bevolking van alle Arabische landen. Ook de armoede is er massief. Meer dan 7 miljoen Egyptische kinderen leven onder de armoedegrens.

Eén op elke drie kinderen is chronisch ondervoed. Vooral op het platteland is de situatie alarmerend.

Dit doet UNICEF

UNICEF werkt op verschillende niveaus aan goede voeding voor moeders en kinderen. In dorpen en districten wordt op grote schaal voorlichting gegeven over gezonde voeding. Wijkzusters en verpleegsters krijgen een training in de verstrekking van voedingsadviezen. Er zijn districtsteams opgezet die de situatie van kinderen in de gaten inhouden en die kunnen ingrijpen als het slecht gaat met een kind. UNICEF moedigt moeders aan borstvoeding te geven en helpt ziekenhuizen en gezondheidscentra 'babyvriendelijk' te worden. Met het ministerie van Gezondheid werkt UNICEF aan een landelijke invoering van gejodeerd zout. Samen met andere organisaties wordt bekeken of er aan meel ijzer en foliumzuur kan worden toegevoegd en of bakolie verrijkt kan worden met vitamine A.

Resultaat voor kinderen

- Hulp aan 2,3 miljoen kinderen onder de vijf jaar en hun moeders. Doordat ze beter eten, zijn ze sterker en gezonder, ook op de lange termijn.
- Alleen al in 2010 zijn 257 wijkzusters opgeleid.
- Duizenden moeders krijgen begeleiding bij het geven van borstvoeding.
- Een speciaal surveillanceteam spoort ondervoeding op en adviseert de moeders van ondervoede kinderen. De aanpak werkt. Van de 7.160 kinderen die in 2010 werden gescreend, bleek meer dan 20% ondervoed. Een jaar later was het aantal ondervoede kinderen met 6% gedaald.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 351.000 euro bij aan het programma in Egypte.

Het programma loopt tot januari 2013.

Kindergeluk in Bhutan

Het bergstaatje Bhutan, door de 700.000 inwoners ook wel 'Druk Yul' (het land van de draak) genoemd, ligt ingeklemd tussen twee reuzen: India en China. Bhutan is het enige land ter wereld dat zijn welvaart ook afmeet aan het Bruto Nationaal Geluk. Veel Bhutaanse kinderen kunnen een extra portie geluk voorlopig goed gebruiken.

De afgelopen twintig jaar is er in Bhutan veel veranderd. Het land is minder gesloten en wat moderner geworden. Maar overgang kost tijd. Van de kinderen in Bhutan leeft 23% nog steeds in grote armoede. Eén vijfde van de kinderen moet naast school hard werken. Meisjes trouwen jong. Ze hebben veel kans dat hun man hen slaat. De helft van alle Bhutaanse vrouwen kan niet lezen en schrijven. Op het platteland is dit zelfs 70%.

Dit doet UNICEF

Samen met de overheid en de kloosters in Bhutan verbetert UNICEF de gezondheidszorg en het onderwijs. Vooral in gebieden die ver van de hoofdstad Thimphu liggen. Scholen in deze regio's krijgen ook wc's en voorzieningen voor schoon drinkwater. UNICEF steunt bovendien trainingen voor vrouwen en kinderen die niet meer naar school (kunnen) gaan en helpt met de organisatie van goede kinderopvang. Ook Bhutan heeft steeds meer last van criminaliteit die samenhangt met drugs. UNICEF geeft samen met politiemensen en jeugdwerkers voorlichting over drugs en adviseert de overheid over de inrichting van een goed juridisch systeem.

Resultaat voor kinderen

- Er zijn 30 nieuwe kinderdagverblijven in aanbouw; de medewerkers zijn (bij)geschoold.
- Op het platteland kwamen 33 extra klaslokalen; leerkrachten zijn opgeleid om aan onder- en bovenbouw les te geven.
- 16.000 vrouwen en voortijdige schoolverlaters hebben met succes een opleiding afgerond. UNICEF kreeg hiervoor een speciale prijs van UNESCO, omdat het ging om cursisten uit moeilijk bereikbare regio's.
- Bhutan heeft nu wetgeving voor adoptie en kindbescherming en er is een nationaal jeugdbeleid. UNICEF speelde hierbij een belangrijke rol. Circa 16.000 kinderen krijgen voorlichting over hun rechten.
- In drie jaar tijd kregen 17.000 kinderen veilig drinkwater en wc's op hun school. Daar komen binnenkort nog eens 2.000 scholieren bij.
- 50 scholen die waren verwoest bij de zware aardbeving van september 2009, zijn met hulp van UNICEF herbouwd.
- Meer dan 70.000 kinderen kregen les in hygiëne.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 799.000 euro bij aan het programma in Bhutan.

Het programma loopt tot december 2012.

Bescherming voor Cambodjaanse kinderen

Tussen 1960 en 1990 viel Cambodja ten prooi aan drie oorlogen achter elkaar. De wreedheid van die periode ettert nog na in het leven van Cambodjaanse kinderen. Verwaarlozing, geweld en misbruik zijn voor veel kinderen 'dagelijkse kost'.

In Cambodja werken 1,6 miljoen kinderen tussen de vijf en zeventien jaar. Bijna de helft is nog geen twaalf. Een verontrustend aantal Cambodjaanse kinderen is slachtoffer van kinderhandel, seksueel misbruik of mishandeling thuis of op straat. In de oorlogen raakte Cambodja bezaaid met landmijnen. Vooral kinderen komen om bij ongelukken met landmijnen, of houden aan de ontploffing een ernstige handicap over. De oorlogen en onrust in Cambodja hebben veel rechters, advocaten en politieagenten doen besluiten hun land te ontvluchten. Wetten die kinderen moeten beschermen, worden hierdoor nauwelijks nageleefd en gehandhaafd.

Dit doet UNICEF

Sinds 2006 heeft Cambodja een speciale wet voor de bescherming van kinderen. UNICEF helpt de overheid een begin te maken met de uitvoering. Een landelijk juridisch en sociaal systeem moet kinderen beter beschermen tegen verwaarlozing, uitbuiting en geweld. UNICEF Cambodja zet samen met de overheid een bureau voor jeugdzorg op. Een speciale politie-eenheid specialiseert zich in de bestrijding van kinderhandel. Landmijnen worden opgeruimd. Er loopt een onderzoek naar de oorzaken van het buitensporige geweld tegen kinderen. Omdat niemand kinderen beter kan beschermen dan de eigen familie en de gemeenschap daaromheen, wordt veel geïnvesteerd in voorlichting aan de directe omgeving van kinderen.

Resultaat voor kinderen

- Ruim 9.000 psychosociale werkers, justitiemedewerkers en rechtshandhavers leerden in een training hoe ze kinderen en hun rechten beter kunnen beschermen.
- Meer dan 11.000 slachtoffers van mishandeling, uitbuiting en ander geweld kregen hulp.
- Zeker 2,4 miljoen mannen, vrouwen en kinderen kennen nu de gevaren van landmijnen.
- 6.100 jonge drugsgebruikers zijn voorgelicht over risicovol gedrag.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 362.000 euro bij aan het programma in Cambodja. Het programma loopt tot augustus 2012.

Ook daarna blijft UNICEF Cambodjaanse kinderen steunen. In 2015 moet de jeugdzorg in Cambodja goed functioneren, zowel op landelijk als op lokaal niveau. Ook moeten kinderen die in aanraking komen met politie en justitie - naar schatting zitten op dit moment 800 Cambodjaanse kinderen in de gevangenis - dan voortaan worden 'berecht' op een manier die bij hun leeftijd past.

Schone handen in Oost-Timor

In Oost-Timor, sinds 2002 onafhankelijk van Indonesië, wonen ruim één miljoen mensen. Veel kinderen en volwassenen zijn ondervoed, hebben een te laag gewicht of chronische diarree. Oorzaken hiervan zijn gebrekkige watervoorzieningen, de afwezigheid van toiletten en een gering besef van noodzakelijke hygiëne.

De zwakke gezondheid van een groot deel van de bevolking brengt hoge kosten met zich mee en vertraagt de wederopbouw van het land na bijna een kwarteeuw bezetting door Indonesië.

Dit doet UNICEF

Met het werk in Oost-Timor verbetert UNICEF de gezondheid van kinderen en zorgt mede daardoor dat meer kinderen naar school gaan en die ook afmaken. Op scholen komen wc's en kranen met schoon drinkwater. Kinderen krijgen les in persoonlijke hygiëne. In samenwerking met de overheid zorgt UNICEF ervoor dat ook de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Dit gebeurt door leraren te trainen en te begeleiden, maar bijvoorbeeld ook door de instelling van een onderwijsinspectie. Tegelijkertijd laat UNICEF meer kinderen naar school te gaan. Veel jongeren in Oost-Timor hebben hun school nooit afgemaakt. Deze 'uitvallers' worden geholpen om toch nog hun diploma te halen. UNICEF adviseert de regering van Oost-Timor over plannen en besluiten die het welzijn van kinderen moeten verbeteren.

Resultaat voor kinderen

- Ongeveer 23.000 leerlingen en 700 onderwijzers op meer dan 80 scholen beschikken straks over wc's en veilig drinkwater. Op deze ruim 80 scholen, ongeveer 10% van alle scholen in Oost-Timor, krijgen de kinderen ook les in hygiëne.
- De voorzieningen en het toegenomen besef van hygiëne zullen ertoe leiden, dat kinderen gezonder zijn en beter kunnen leren.

- Door het UNICEF-programma groeit het aantal kinderen dat naar school gaat met 20%. Minder kinderen zullen blijven zitten. En natuurlijk is het de ambitie van UNICEF dat alle kinderen de basisschool ook afmaken.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 386.000 euro bij aan het programma in Oost-Timor. Het programma loopt tot december 2013.

Nieuw perspectief voor Boliviaanse kinderen

Bolivia is een van de armste landen van Latijns-Amerika. Veel indianengemeenschappen leiden een uitzichtloos bestaan. Onderdrukking en discriminatie hebben hen beroofd van hun land, hun cultuur en hun hoop. Het perspectief voor kinderen is slecht.

Armoede en wanhoop tekenen het leven van veel indiaanse families in Bolivia. Soms werken ze als slaven op hun vroegere land, dat nu in handen is van grootgrondbezitters. Veel gezinnen kunnen zich geen gezondheidszorg veroorloven en beschikken niet over veilig drinkwater. Kinderen gaan niet naar school. Door klimaatverandering en onverantwoorde landbouw is de voedselproductie heel onzeker. Dit maakt het leven van de families nog moeilijker dan het al was.

Dit doet UNICEF

UNICEF werkt in de armste gebieden van Bolivia, de Amazone en Chaco ('jachtgebied' in het Quechua, de taal van de Andes). De problemen zijn er groot en divers. Om ze te bestrijden kiest UNICEF voor een 'brede' aanpak. Die begint met steun aan de lokale gemeenschap. Dit helpt om de omgeving veiliger te maken voor kinderen, doordat de gemeenschap zich bewuster wordt van hun rechten. Ouders worden overtuigd om kinderen na hun geboorte te laten registreren, omdat ze anders geen recht hebben op belangrijke voorzieningen.

UNICEF ondersteunt lokale initiatieven voor voorlichting over kinderrechten en helpt mee aan de totstandkoming van een solide en kindvriendelijk onderwijssysteem. Leidraad daarbij is de eigen cultuur van de gemeenschappen. Mannen en vrouwen uit de gemeenschap worden tot leraar opgeleid, er wordt lesmateriaal in de eigen taal gemaakt. Schoolbussen zorgen ervoor, dat onderwijs ook letterlijk bereikbaar wordt voor kinderen. Daarnaast krijgen zo veel mogelijk kinderen thuis en op school de beschikking over schoon drinkwater en een behoorlijke wc. UNICEF werkt bij al zijn activiteiten nauw samen met de besturen van de 21 gemeentes waar het programma wordt uitgevoerd.

Resultaat voor kinderen

- Ruim 30.000 kinderen en 6.100 zwangere vrouwen in meer dan 3.000 indianengemeenschappen kregen bezoek van 'gezondheidsbrigades'.
- Er zijn meer dan 300 voedingsdeskundigen opgeleid om de groei van kinderen in het oog te houden.
- Op 178 scholen volgden bijna 12.000 kinderen basisonderwijs. Hiervoor zijn 640 leerkrachten opgeleid. Het aantal kinderen dat de basisschool afmaakt, nam toe met 12%.
- Twee keer zo veel kinderen maken gebruik van de schoolbus. Het zijn er nu 8.000.
- 3.500 ouders kregen advies over de verzorging en opvoeding van hun kinderen. Er zijn nu veel minder ondervoede kinderen, bijna elk kind heeft een geboorteregistratie, en meer dan 80% van de kinderen is ingeënt.
- Alle gemeentes hebben een lokaal comité dat moet gaan zorgen voor de voortzetting van het programma, als de steun van UNICEF stopt.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 215.000 euro bij aan het programma in Bolivia.
Het programma loopt tot augustus 2012.

Betere start voor kinderen in Guatemala

Meer dan de helft van de 19 miljoen Guatemalteken leeft onder de armoedegrens. Zoals overal raakt de armoede de kinderen het hardst. Van alle kinderen onder de vijf jaar is 43,4% chronisch ondervoed. Ook het aantal kinderen met acute ondervoeding loopt op.

Guatemala lijdt zwaar onder de gevolgen van klimaatverandering: landbouwgrond gaat verloren en oogsten mislukken. Vooral de allerarmsten zijn door de economische crisis nog armer geworden. Door de gestegen voedselprijzen is behoorlijk eten voor hen onbetaalbaar geworden. Voor kinderen komt daar nog bij dat hun ouders dikwijls weinig weten van goede voeding en van het belang van schoon drinkwater en persoonlijke hygiëne. Kinderen krijgen diarree, verliezen hierdoor essentiële voedingsstoffen en raken zo nog meer verzwakt.

Dit doet UNICEF

De eerste 1.000 dagen in het leven van een kind kunnen zijn toekomst maken of breken. Kinderen die tot hun derde jaar onvoldoende of te eenzijdige voeding krijgen, lopen een achterstand op die ze nooit meer inhalen. Daarom zet UNICEF in Guatemala alles op alles om juist de allerjongsten te behoeden voor chronische ondervoeding. Kinderen die al ondervoed zijn, worden opgespoord en krijgen hulp.

UNICEF geeft in de eerste plaats op grote schaal voorlichting over gezond voedsel uit Guatemala zelf. Voedsel dat beschikbaar en betaalbaar is. Daarnaast komt er in Guatemala een systeem, dat het mogelijk maakt de gezondheid en de ontwikkeling van baby's en peuters te volgen. Als het systeem is opgezet, wordt regelmatig gecontroleerd of een kind goed groeit. Is een kind ondervoed, dan kan snel worden ingegrepen. Gezondheidswerkers krijgen een training om ondervoeding bij kinderen te kunnen herkennen en behandelen. Om ondervoeding zo doeltreffend mogelijk aan te pakken, wordt ook gebruik gemaakt van de gegevens die gezondheidscentra al hebben.

Ernstig ondervoede kinderen krijgen via UNICEF speciale voeding. Aan andere kinderen worden zakjes met vitamines en mineralen verstrekt als aanvulling op de gewone maaltijd. Aanstaande moeders en moeders die borstvoeding geven, worden voorgelicht, staan onder medische controle en krijgen bijvoeding.

Ouders en anderen die betrokken zijn bij de zorg voor heel jonge kinderen, leren hoe belangrijk veilig drinkwater en hygiëne voor kinderen zijn. Ook worden watertanks en latrines geïnstalleerd.

Resultaat voor kinderen

- Met hulp van UNICEF binden 130 gemeenten in Guatemala de strijd aan met ondervoeding bij jonge moeders en kinderen onder de zes jaar. 'Vertaald' naar mensen betekent dit hulp aan 920.000 kinderen en 1,2 miljoen moeders. Door het UNICEF-programma zal de ondervoeding in Guatemala met 3% omlaag gaan.
- In minstens 80 gemeenten kunnen zwangere vrouwen, moeders die borstvoeding geven en hun kinderen voor goede zorg terecht bij gezondheidsposten in de buurt.
- In 60 gemeenten tegelijk krijgen de inwoners schoon drinkwater en veilige toiletten. Ze weten ook hoe ze zichzelf en hun kinderen moeten verzorgen om ziektes te voorkomen.
- Moeders en zwangere vrouwen weten hoe ze borstvoeding moeten geven en kunnen zorgen voor gezonde voeding voor hun kinderen.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 524.000 euro bij aan het programma in Guatemala.
Het programma loopt tot december 2012.

Schoon drinkwater in Surinaamse binnenlanden

In de binnenlanden van Suriname ziet het leven er heel anders uit dan in Paramaribo. In de dorpen ver van de hoofdstad is er nauwelijks riolering, zijn er te weinig wc's en is schoon drinkwater schaars. Uitwerpselen komen direct in rivieren en beekjes terecht die ook worden gebruikt voor de drinkwatervoorziening. Driekwart van de bewoners reinigt het water niet voordat het wordt gedronken.

De bevolking in de binnenlanden weet weinig over de gevaren van gebrekkige hygiëne en vervuild drinkwater.

Dit doet UNICEF

De activiteiten van UNICEF in Suriname concentreren in zich in vijf gebieden: Isadou, Masiakiki, Brokopondo, Stoelmanseiland en Moengo. Samen met gezondheidswerkers en dorpsleiders werkt UNICEF aan een verbetering van voorzieningen en hygiëne. De bevolking krijgt voorlichting over het belang van schoon drinkwater, het gebruik van een wc en meer hygiëne. De dorpsbewoners denken zelf mee over de aanpak van verbeteringen. Per gebied en per dorp kunnen oplossingen verschillen. UNICEF helpt mee aan de uitwerking van concrete plannen en begeleidt de gemeenschappen bij de uitvoering ervan.

Resultaat voor kinderen

- Meer dan 5.000 mensen in 15 dorpen hebben voortaan toegang tot veilig drinkwater en behoorlijke wc's.
- Er is meer aandacht voor hygiëne. Zo krijgen kinderen op school les over 'handen wassen'.
- Goede sanitaire en -drinkwatervoorzieningen verminderen het aantal ziekteverwekkers. De gezondheidssituatie van kinderen en volwassenen verbetert.
- De bewoners zijn 'eigenaar' van het programma. Omdat het hún programma is, zullen ze de nieuwe voorzieningen ook in de toekomst blijven gebruiken en onderhouden. En het belang blijven inzien van goede hygiëne, voor henzelf en zeker voor hun kinderen.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 80.000 euro bij aan het programma in Suriname. Het programma loopt tot september 2012.

Snel ter plekke bij rampen

Waar op de wereld zich ook een ramp voltrekt, en of het nu gaat om natuurgeweld of het geweld van mensen, kinderen worden altijd het hardst getroffen en lopen het meeste gevaar. Ze zijn kwetsbaarder dan volwassenen. Ze kunnen zichzelf niet redden. Daarom is UNICEF bij rampen snel ter plekke. UNICEF werkt in 155 landen. Daarom kan UNICEF niet alleen snel in een rampgebied zijn, maar daar ook meteen doeltreffend aan de slag gaan. In de bijdragen aan humanitaire hulp en noodhulp concentreert UNICEF zich op de meest kwetsbare kinderen, dikwijls de allerjongsten. Als een rampgebied na de noodhulpfase weer moet worden opgebouwd, blijft UNICEF op zijn post. Niet alleen om met concrete hulp bij te dragen aan de wederopbouw, maar ook om samen met de overheid oplossingen te bedenken, die de kans op herhaling verminderen.

Dit deed UNICEF Nederland

SHO

UNICEF Nederland is een van de negen deelnemers in de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO). Met fondsen van de SHO hebben we in 2011 gewerkt aan drie noodhulpprogramma's:

- In de Hoorn van Afrika, waar de ergste droogte in dertig jaar uitbrak, is noodhulp verleend in de zwaarst getroffen gebieden. UNICEF Nederland stelde zijn hele SHO-bijdrage voor 2011 ter beschikking van UNICEF Somalië.
- In Haïti dat op 12 januari 2010 werd getroffen door een zware aardbeving, is het noodhulp- en wederopbouwprogramma voortgezet.
- De SHO-actie voor Pakistan na de overstromingen in 2010 is in 2011 afgerond.

Stille rampen

Er zijn acute rampen en stille rampen. Voor acute rampen is er veel media-aandacht. Ze spreken tot de verbeelding van mensen. Acties voor financiële steun zijn dikwijls succesvol. Stille rampen zijn vergeten rampen of rampen die minder 'spectaculair' zijn. Voor een stille ramp is veel moeilijker geld bij elkaar te krijgen. UNICEF Internationaal publiceert elk jaar het rapport 'Humanitarian Action for Children' (HAC). Hierin staat in welke landen zich rampen voltrekken waarvoor moeilijk fondsen zijn te werven. Aan de hand van het HAC-rapport heeft UNICEF Nederland financieel bijgedragen aan stille rampen in acht landen:

- Afghanistan, waar 2,4 miljoen mensen worden geholpen op het gebied van onderwijs, kinderverzorging, gezondheidszorg en water- en sanitaire voorzieningen.
- Colombia, waar UNICEF vrouwen en kinderen helpt die

op de vlucht zijn voor het geweld in het land, van hun grond verdreven zijn of slachtoffer zijn van natuurrampen. UNICEF zorgt er in Colombia voor dat kinderen weer naar school gaan, schoon drinkwater krijgen en gezond blijven.

- Congo Brazzaville, waar meer dan 100.000 vluchtelingen uit buurland Congo Kinshasa (de Democratische Republiek Congo) verblijven. Er is een groot tekort aan schoon water en wc's, en de omstandigheden zijn erbarmelijk. Hierdoor zijn veel vluchtelingen ziek en ondervoed. Er waren uitbraken van cholera en polio. UNICEF helpt vluchtelingen-kinderen en hun moeders met onder meer medische en psychosociale zorg, de bestrijding van ondervoeding, en noodonderwijs.
- Jemen, waar conflicten, droogte en armoede de bevolking kwetsbaar maken. Het analfabetisme is er nog altijd hoog, vooral onder vrouwen. Het aantal mensen dat onder de armoedegrens leeft, is gestegen van 35 naar 40 procent. UNICEF Jemen is in actie gekomen om ernstige acute ondervoeding te bestrijden, te zorgen voor toegang tot gezondheidszorg (bijvoorbeeld door het geven van vaccinaties), schoon drinkwater, goede sanitaire voorzieningen, toegang tot (nood)onderwijs, kindbescherming en psychosociale hulp voor kinderen.
- Sri Lanka, waar in 2009 na dertig jaar een einde kwam aan de burgeroorlog, maar de gevolgen ervan nog altijd voelbaar zijn, zeker voor kinderen. Hun moeders staan er bovendien dikwijls alleen voor, omdat veel mannen zijn omgekomen in de oorlog. UNICEF helpt mee aan de wederopbouw van Sri Lanka met bijdragen aan de gezondheidszorg en het onderwijs, en door ervoor te zorgen, dat meer mensen kunnen beschikken over schoon drinkwater en behoorlijke sanitaire voorzieningen.
- Tadzjikistan, waar veel kinderen nog altijd lijden onder de gevolgen van de aardbeving van januari 2010 en de overstromingen een paar maanden later. Scholen, klinieken, water- en sanitaire voorzieningen werden verwoest. Tot overmaat van ramp was er een uitbraak van polio. De situatie van kinderen is nog verslechterd door de economische crisis, de stijging van de voedselprijzen, de ruzie met buurland Oezbekistan en de toegenomen onveiligheid in Tadzjikistan zelf. UNICEF zorgt voor schoon drinkwater, betere sanitaire voorzieningen en hygiëne, en (nood)onderwijs.
- Zimbabwe, waar de situatie van kinderen fragiel blijft. UNICEF zorgt onder andere voor de behandeling van acute ondervoeding, schoon drinkwater, onderwijs en de bescherming van de meest kwetsbare kinderen.

Acute rampen

Daarnaast heeft UNICEF Nederland financieel bijgedragen aan acute humanitaire noodsituaties in deze drie landen:

- Libië, waar 93.000 mensen door de burgeroorlog op de vlucht sloegen en 1,6 miljoen mensen hulp nodig hadden. UNICEF zorgde voor schoon drinkwater, hygiëne, onderwijs en de bescherming van kinderen.
- Turkije, waar UNICEF na de aardbeving in het oosten van het land (oktober 2011) vooral op het gebied van onderwijs en kindbescherming hulp heeft geboden.
- Ivoorkust,
- waar vooral kinderen en vrouwen in de knel raakten door de gevolgen van de crisis rondom de presidentsverkiezingen van november 2010. De verkiezingscampagne was gewelddadig. Vervolgens weigerde de zittende president Gbagbo zijn verlies te accepteren en plaats te maken voor zijn rivaal Ouattara. Hun aanhangers voerden maandenlang strijd. In het geweld werden de rechten van kinderen vermalen. Kinderen moesten vluchten, raakten ondervoed, vielen ten prooi aan mensenhandelaars of werden geronseld als kindsoldaat. Voor noodhulp aan deze kinderen en hun moeders schonk UNICEF Nederland 300.000 euro aan het zusterkantoor in Ivoorkust.

Bijeenkomsten

UNICEF Nederland heeft in 2011 twee bijeenkomsten over noodhulp georganiseerd. Thema van de eerste bijeenkomst was 'onderwijs in noodhulpsituaties'. Bij dit overleg van deskundigen, dat werd gehouden op het UNICEF-kantoor in Voorburg, waren er een aantal internationale sprekers. Ze vertegenwoordigden het 'Inter-Agency Network for Education in Emergencies' (INEE) in New York, UNICEF New York, UNICEF Sierra Leone en Save the Children Pakistan.

De tweede bijeenkomst die UNICEF Nederland organiseerde, was de review-bijeenkomst waarop werd teruggeblikt op het programma *Education in Emergencies and Post-Conflict Transition* (EiEPCT). Tijdens de bijeenkomst is ook de opvolger van dit programma gepresenteerd: *Education and Peace Building*. De twee programma's worden gefinancierd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken.

Gevecht tegen hongersnood in Hoorn van Afrika

In de hoorn van Afrika is de situatie rampzalig. Tien miljoen mensen in deze regio worden bedreigd door een hongersnood. Volgens de Verenigde Naties is de droogte de ergste in zestig jaar. Laat deze mensen niet van de honger omkomen. Geef via www.giro555.nl!

In de Hoorn van Afrika heerst een humanitaire crisis van ongekende omvang. Het wordt veroorzaakt door aanhoudende droogte, torenhoge voedselprijzen en het conflict in Somalië. Vooral Kenia, Somalië en Ethiopië zijn zwaar getroffen, waarbij het 'epicentrum' van deze crisis zich in Somalië afspeelt. *De ergste droogte in zestig jaar, torenhoge voedselprijzen en het conflict in Somalië leidden in 2011 tot ernstige hongersnood in Oost-Afrika. Vrijwel alle landen in de Hoorn van Afrika werden erdoor getroffen, maar verreweg het slechtst was de situatie in Centraal- en Zuid-Somalië en in de overvolle kampen in Ethiopië en Kenia, waar vluchtelingen uit Somalië worden opgevangen.*

Door de combinatie van extreme droogte, veel te duur voedsel en de oorlog in Somalië ontstaat halverwege 2011 een levensbedreigende situatie voor miljoenen mensen. Meer dan 450.000 Somalische mannen, vrouwen en kinderen verblijven op dat moment in kampen bij de Keniase stad Dabaab op 100 kilometer van de grens met Somalië. Ze zijn de oorlog in hun land ontvlucht, maar de kampen zijn overvol. Ongeveer 183.000 Somaliërs zijn naar een ander buurland, Ethiopië, gevlucht. Ook daar barsten de kampen uit hun voegen. Andere Somalische gezinnen zijn nog in hun eigen land op de vlucht.

Dan eist de langdurige droogte zijn tol: de oogsten in de Hoorn van Afrika mislukken, de voedselprijzen schieten omhoog. Vooral in Centraal- en Zuid-Somalië en in de vluchtelingenkampen escaleert de situatie snel. Meer dan 13 miljoen mensen, voor de helft kinderen, hebben dringend hulp nodig. Voor 400.000 Somalische kinderen dreigt de hongerdood. Voor tienduizenden kinderen in Centraal- en Zuid-Somalië, waar hulporganisaties maar heel beperkt kunnen werken, is het dan al te laat. Ze zijn in de eerste maanden van 2011 overleden. UNICEF komt samen met andere (noodhulp) organisaties en overheden in actie. Ze zetten alles op alles om de ergste dreiging zo veel mogelijk af te wenden.

UNICEF Nederland: focus op Somalië

UNICEF is actief in de hele Hoorn van Afrika, maar UNICEF Nederland koos ervoor met de bijdrage van 3,3 miljoen

euro uit de opbrengst van de actie van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) voor de slachtoffers van de hongersnood, alleen het noodhulpprogramma in Somalië zelf te ondersteunen. De nood was en is daar het grootst. Bovendien is UNICEF een van de weinige hulporganisaties die actief is in de zwaarst getroffen gebieden en die al 40 jaar onafgebroken aanwezig is in het door conflicten en geweld verscheurde Somalië.

Dit heeft UNICEF gedaan

UNICEF heeft in de getroffen gebieden vooral gezorgd voor speciale voeding voor ernstig ondervoede kinderen, voor de vaccinatie van kinderen, voor schoon drinkwater en veilige wc's, voor (nood)onderwijs, voor de bescherming van kinderen tegen misbruik, uitbuiting en rekrutering door gewapende groepen, voor een veiligere omgeving en voor speelmogelijkheden. In de herfst van 2011 is in het zuiden van Somalië, waar op dat moment nog steeds 336.000 kinderen leden aan acute ondervoeding, een door UNICEF Somalië ondersteund systeem van voedselbonnen en financiële bijstand opgezet.

Resultaat voor kinderen

- 7.000 Somalische gezinnen kunnen zelf weer eten kopen. Ze kregen geld van UNICEF.
- Bijna 400.000 mensen kregen extra rantsoenen met een voedingsrijke mix van soja en maïs. En meer dan 33.000 ondervoede kinderen kregen speciale voeding om weer op krachten te komen. Voor de bestrijding van ondervoeding zijn 150 mobiele teams opgezet.
- Er worden grootschalige gezondheidscampagnes uitgevoerd. Bijna een miljoen kinderen zijn ingeënt, onder meer tegen mazelen. Honderdduizenden kinderen kregen vitamine A. Bijna 15.000 kinderen zijn ontwormd. Om zich te beschermen tegen malariamuggen kregen gezinnen muskietennetten mee.
- Voor meer dan 1,5 miljoen mensen is toegang tot veilig drinkwater geregeld. Onder meer door het chloreren van de watertoevoer, door de verstrekking van pakketten waarmee gezinnen zelf water kunnen zuiveren en via een 'waterbonnen'-systeem.
- Met voorlichting over hygiëne zijn al meer dan een half miljoen mensen bereikt.
- Bij het begin van het nieuwe schooljaar konden 1,8 miljoen kinderen niet naar school, onder meer omdat ze met hun ouders op drift zijn geraakt in een wanhopige zoektocht naar eten. In de gebieden waar ze terechtkomen, zijn de scholen en onderwijzers niet berekend voor de toestroom van zo veel extra leerlingen. UNICEF heeft er samen met

andere organisaties voor gezorgd, dat meer dan 300.000 kinderen weer naar school kunnen. Door de levering van 43 schooltenten voor de hoofdstad Mogadishu en voor Lower Sabelle (Zuid-Somalië). En door onderwijzers te trainen.

Voortzetting van de noodhulp

Mede dankzij UNICEF zijn honderdduizenden kinderlevens gered. Toch is de situatie nog altijd zorgelijk. De belangrijkste problemen op dit moment zijn alleenstaande en vermiste kinderen, heel kwetsbare huishoudens die soms alleen uit kinderen bestaan, geweld, en gewapende groepen die er op uit zijn om kinderen te ronselen. Samen met partnerorganisaties heeft UNICEF gezorgd voor 150 kindvriendelijke opvangruimtes, waar meer dan 21.000 kinderen terecht kunnen voor bescherming. Er zijn ook sport- en spelpakketten uitgedeeld, zodat kinderen in Somalië weer even kind kunnen zijn.

In 2012 wordt de hulp in Somalië verder uitgebouwd. Er komt zorg en extra voeding voor 400.000 ondervoede kinderen. Meer mensen krijgen toegang tot schoon drinkwater en veilige sanitaire voorzieningen. Om de lokale voedselproductie in stand te houden, krijgen 70.000 gezinnen geen voedselhulp, maar wel geld om eten te kopen. In bijna 400 gemeenschappen worden kinderbeschermingscomités opgericht.

UNICEF verleent in Somalië en andere landen in de Hoorn van Afrika niet alleen noodhulp, maar helpt de bevolking ook om zich beter te wapenen tegen nieuwe rampen. Een situatie als in 2011 mag nooit meer ontstaan.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 3.3 miljoen euro bij aan de noodhulp in Somalië. Het programma loopt tot medio 2013.

Haïti heeft hulp nog hard nodig

Op 12 januari 2010 om 21.53.09 uur (lokale tijd) trof een aardbeving met een kracht van 7,0 op de schaal van Richter het straatarme Haïti. Een kwart miljoen Haïtianen kwam om, meer dan 300.000 mensen raakten gewond, 1,5 miljoen inwoners, een zesde van de bevolking, raakten hun huis kwijt. In 35 seconden raakten veel kinderen in Haïti het weinige wat ze hadden, kwijt.

De helft van de bevolking van Haïti is jonger dan 18 jaar. De cholera-epidemie die uitbrak na de aardbeving, maakte daarom vooral onder kinderen slachtoffers. Kinderen kregen

ook andere ziektes, raakten (verder) ondervoed, of werden slachtoffer van misbruik of uitbuiting. Het leven op Haïti was compleet ontregeld. Daardoor konden kinderen ook niet naar school. Anderhalf miljoen kinderen, van wie ongeveer de helft in de basisschoolleeftijd, hadden hulp nodig. Veel kinderen kunnen die hulp ook nu nog niet missen.

Dit heeft UNICEF gedaan

UNICEF speelt een sleutelrol bij de hulp aan de slachtoffers van de aardbeving op Haïti. Prioriteiten voor UNICEF zijn de bestrijding van ondervoeding, de terugkeer van kinderen naar school, en de bescherming van de meest kwetsbare kinderen tegen verwaarlozing, mishandeling, geweld en uitbuiting.

Resultaat voor kinderen

UNICEF heeft sinds de aardbeving van begin 2010 al veel bereikt voor kinderen op Haïti. Een greep uit de resultaten:

Gezondheidszorg

- Met hulp van UNICEF is het percentage kinderen dat meedoet aan vaccinatieprogramma's gestegen van 58% naar 80%.
- Om te voorkomen dat moeders hiv overdragen op hun kind, kwamen hiervoor 11 speciale behandelcentra.

Onderwijs

- Meer dan 40.000 kinderen krijgen les in semipermanente scholen.
- In oktober 2011 werd een *Terug naar school*-campagne gehouden. President Martelly kondigde aan dat alle kinderen voortaan gratis basisonderwijs kunnen volgen. UNICEF zorgde voor lesmateriaal voor 760.000 kinderen en ruim 15.000 onderwijzers op 2500 scholen.
- Op 5760 scholen kregen bijna 1,5 miljoen kinderen les in hygiëne. Ze kunnen zich nu beter beschermen tegen ziektes.

Voeding

- In 2011 zijn 341.000 kinderen gescreend op ondervoeding. Meer dan 11.000 kinderen zijn behandeld voor acute ondervoeding. Van de ondervoede kinderen herstelt 76%. Minder dan 2% overlijdt.

Bescherming

- Ruim 120.000 kinderen kunnen terecht in 520 kindvriendelijke opvangplekken van 92 organisaties die zijn geworteld in de Haïtiaanse samenleving.
- Bijna 9.000 alleenstaande kinderen en ruim 13.000 kinderen in opvangcentra van de regering zijn geregistreerd. Hierdoor groeit hun kans op hereniging met hun familie. Nu ze zijn geregistreerd, kunnen ze ook betere hulp krijgen.

- Met steun van UNICEF heeft de politie bij grensovergangen en op vliegvelden van 18.000 kinderen gecontroleerd of ze geen slachtoffer waren van kinderhandel of illegale adoptie.

Schoon water, veilige wc's en hygiëne

- Naar aanleiding van cholera-epidemie is programma opgezet dat voorziet in schoon drinkwater, veilige wc's en betere hygiëne. Ongeveer 2,2 miljoen mensen kregen voorlichting over hygiëne en middelen om cholera te voorkomen (onder meer zeep).
- In 2011 zijn water- en sanitaire voorzieningen verbeterd. Hiervan profiteren 600.000 mensen in vluchtelingenkampen, op het platteland en in stadwijken waar vluchtelingen terugkeren.

Het programma loopt tot en met eind 2014.

Noodhulp aan Pakistan afgerond

In de zomer van 2010 werd Pakistan getroffen door 'de overstroming van de eeuw'. Miljoenen Pakistani stond het water letterlijk en figuurlijk aan de lippen. In Nederland organiseerden de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) een landelijke actie om geld bijeen te brengen voor noodhulp aan Pakistan. De opbrengst van de actie (27,5 miljoen euro) was eind 2011 vrijwel volledig besteed.

Zware moessonregens leidden in 2010 tot overstromingen die Pakistan ontwrichtten. De schade aan huizen en scholen, ziekenhuizen en overheidskantoren, drinkwater- en irrigatiesystemen, wegen en communicatieverbindingen, was nauwelijks te overzien. Oogsten waren vernietigd. De inkomstenbronnen van mensen waren 'weggespoeld'.

Dit deed UNICEF

In de eerste plaats zorgde UNICEF ervoor, dat kinderen, zwangere vrouwen en moeders die borstvoeding gaven, een vitaminerijke aanvulling kregen op het eenzijdige voedsel dat ze na de ramp dagenlang hadden gegeten. UNICEF liet kinderen ook inenten tegen gevaarlijke ziektes als mazelen en polio. Veel kinderen waren bij de overstroming hun familie kwijtgeraakt. UNICEF probeerde gezinnen weer te herenigen. Door de ramp konden 1,8 miljoen kinderen niet meer naar school. Met noodlokalen en vervangend lesmateriaal zorgde UNICEF dat ze weer onderwijs kregen. Kapotte scholen werden hersteld net als beschadigde (drink)watervoorzieningen.

Resultaat voor kinderen

Een greep uit de resultaten:

- 336.000 kinderen kregen extra vitamine A.
- 618.800 kinderen zijn ingeënt.
- 140.000 mensen kregen schoon drinkwater.
- 81.200 mensen hebben weer een veilige wc.
- 262.920 mensen kregen een muskietennet.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 110.000 euro bij aan de noodhulp in Pakistan.

Het programma is afgerond in 2011.

Steun aan Afghaanse kinderen en moeders

Kinderen in Afghanistan hebben het zwaar te verduren. Door de oorlog, maar ook door de gevolgen daarvan voor de infrastructuur in het land. Bovendien hebben zware overstromingen in 2010 veel watervoorzieningen beschadigd. Hierdoor is het leven voor veel gezinnen nog moeilijker geworden.

In Afghanistan zijn meer dan 440.000 mensen op de vlucht. Het maakt hen extra kwetsbaar voor ziekte en ondervoeding. Veel wegen in Afghanistan zijn door de oorlog zo goed als onbruikbaar geworden. Vijf miljoen kinderen, vooral meisjes, gaan niet naar school. De kapotte watervoorzieningen zijn een bedreiging voor de gezondheid van de bevolking. Vooral kinderen lopen gevaar, als ze geen schoon drinkwater krijgen. Noodhulp is dringend nodig in Afghanistan. Het geweld tegen hulpverleners en de onveiligheid in het land maken het moeilijk die hulp ook te geven. Maar UNICEF laat kinderen en moeders in Afghanistan niet in de steek.

Dit doet UNICEF

Bij de noodhulp in Afghanistan heeft UNICEF op een aantal gebieden de leiding: bij de bestrijding van ondervoeding, de zorg voor schoon drinkwater en behoorlijke wc's, de bescherming van kinderen en, samen met Save the Children, bij (nood)onderwijs.

Resultaat voor kinderen

Een greep uit de (beoogde)resultaten:

- 2,4 miljoen Afghanen, onder wie honderdduizenden kinderen, ervaren het effect van de hulp.
- Meer dan 584.000 kinderen en jongeren in afgelegen en kwetsbare gebieden kunnen (weer) onderwijs volgen. Ruim 12.000 docenten kunnen daar weer lesgeven. Er is een noodvoorraad lesmaterialen aangelegd.
- 270.000 kinderen en 108.000 zwangere vrouwen krijgen goede medische zorg.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 398.000 euro bij aan de noodhulp in Afghanistan.
Het programma loopt tot juli 2012.

Crisis in Zimbabwe nog niet voorbij

In Zimbabwe krijgt maar een op de tien kinderen voldoende voedszaam eten. Van de kinderen onder de vijf jaar is 34% ondervoed. In Zimbabwe komen meerdere crises bij elkaar. De som ervan is rampzalig, vooral voor jonge kinderen.

Zimbabwe is politiek en economisch instabiel. De sociale voorzieningen blijven verslechteren. Oogsten mislukken doordat er of te veel of te weinig regen valt. Het onderwijs zit in het slop. Er heerst extreme armoede. Eén op de drie inwoners heeft geen sanitaire voorzieningen in de buurt. HIV heeft in Zimbabwe genadeloos toegeslagen, ook onder kinderen, maar wie hiv heeft, kan bijna nergens terecht. Door de chaos in het land worden kinderen gemakkelijk slachtoffer van geweld, uitbuiting of kinderhandel.

Dit doet UNICEF

UNICEF spitst zijn noodhulp in Zimbabwe toe op de meest kwetsbare kinderen. Zij krijgen in de eerste plaats goede voeding en schoner drinkwater, gezondheidszorg en onderwijs. In aanvulling daarop zorgt UNICEF dat hun bescherming beter wordt geregeld. UNICEF geeft in Zimbabwe niet alleen concrete hulp, maar probeert de overheid er ook toe te bewegen om de situatie voor kinderen blijvend te verbeteren.

Resultaat voor kinderen

Een greep uit de (beoogde) resultaten:

- Ongeveer 6,6 miljoen mensen in Zimbabwe ervaren het effect van de hulp.
- 1 miljoen mensen, onder wie 100.000 zwangere vrouwen en hun kinderen, weten hoe ze HIV moeten voorkomen. Degenen die al hiv of aids hebben, krijgen medische zorg.
- 4 miljoen Zimbabwanen in stedelijke gebieden beschikken over schoon drinkwater, bijvoorbeeld door de bouw of het herstel van waterputten.
- 2,8 miljoen kinderen krijgen beter onderwijs.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 498.000 euro bij aan de noodhulp in Zimbabwe.
Het programma loopt tot juli 2012.

Op de bres voor kinderen in Jemen

In Jemen is de armoede de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. Bij de natuurrampen en het geweld waaronder de bevolking al veel langer lijdt, kwam de verhoging van de voedsel- en benzineprijzen. Het leven in Jemen is hard, vooral voor jonge kinderen en hun moeders.

Jemen betekent 'land in het Zuiden'. Water is er schaars, de werkloosheid hoog, en zeker voor de 40% Jemenieten die op of onder de armoedegrens leven, is het elke dag weer de vraag of ze te eten hebben. Bijna de helft van de volwassenen is analfabeet, vooral veel vrouwen hebben nooit leren lezen of schrijven. In de noordwestelijke provincie Sa'dah is het al bijna tien jaar onrustig. Begin 2011 ontstond ook in Jemen een protestbeweging: veel mensen in Jemen eisten politieke hervormingen. President Saleh is intussen opgevolgd door Abdrabu Mansour Hadi, de vroegere vicepresident. Hij was bij de verkiezingen van begin 2012 de enige kandidaat.

Dit doet UNICEF

In Jemen geeft UNICEF noodhulp en draagt bij aan verbeteringen voor de langere termijn. UNICEF Jemen richt zich op ernstig ondervoede baby's, peuters en kleuters, zorgt dat kinderen vaccinaties krijgen, en regelt schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. Door de armoede en de conflicten gaan veel kinderen niet naar school. UNICEF organiseert (nood)onderwijs en overtuigt ouders en leerkrachten ervan, dat ook meisjes op school horen. Vooral in het noorden van Jemen leven veel kinderen gescheiden van hun familie. Ze zijn vastgezet, geronseld door een gewapende groep of slachtoffer van kinderhandel. Een groot aantal kinderen wordt psychisch of lichamelijk mishandeld, of seksueel misbruikt. Samen met andere organisaties verleent UNICEF deze kinderen psychosociale hulp en probeert hun leven veiliger en een beetje vrolijker te maken. Kinderen en jongeren worden actief betrokken bij de inspanningen om tot vrede te komen in Jemen.

Resultaat voor kinderen

- Mede dankzij UNICEF zijn 4,2 miljoen kinderen in Jemen ingeënt tegen polio.
- Ongeveer 3 miljoen kinderen kregen vitamine A en daardoor meer weerstand tegen infecties.
- Ruim 30.000 vluchtelingen in kampen bij Haradh (tegen de grens met Saoedi-Arabië) hebben nu schoon drinkwater.
- In het gevaarlijke noordwesten konden kinderen en tieners (weer) naar school. Onder meer sport en spel helpen hen hun ervaringen te verwerken.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 640.000 euro bij aan het programma in Jemen. Het programma loopt tot eind 2015.

Werken in Jemen is gevaarlijk en ingewikkeld. Daarom past UNICEF zijn activiteiten in het land voortdurend aan de situatie aan.

Nieuwe toekomst voor Libische kinderen

In 2011 kreeg Libië een nieuw gezicht. De opstanden tegen het regime van Moammar Khadaffi leidden tot grote veranderingen, maar in de eerste maanden ook tot een gevaarlijke en ontreddende situatie. Zeker voor kinderen.

Tijdens de opstand in Libië sloegen 930.000 mensen op de vlucht. En 1,6 miljoen mensen, onder wie veel kinderen, hadden dringend behoefte aan hulp. Nu Libië een nieuwe voorlopige regering heeft, is de situatie stabiel geworden. Toch hebben veel Libische kinderen het nog altijd moeilijk. Het land is na de woelige gebeurtenissen in 2011 nog niet op orde. Veel voorzieningen, bijvoorbeeld drinkwatersystemen, die bij de opstand zijn beschadigd, zijn nog niet hersteld. Er is een voedseltekort. Er zijn te weinig goede dokters en leraren. Kinderen hebben in korte tijd veel meegemaakt, en moeten dit nog verwerken.

Dit doet UNICEF

De concrete hulp van UNICEF in Libië bestaat vooral uit de verstrekking van schoon drinkwater en het herstel van drinkwatersystemen, het schoonmaken en opknappen van scholen, de uitvoering van voorlichtingscampagnes over de gevaren van achtergebleven mijnen en wapens, en de versterking van de bescherming van kinderen door trainingen te geven aan organisaties en aan mensen die in hun gemeenschap een sleutelrol vervullen. Daarnaast adviseert UNICEF de overgangsregering en lokale organisaties over structurele hervormingen die ertoe moeten leiden dat Libische kinderen blijvend kunnen rekenen op zorg, bescherming en onderwijs. Sinds 1 januari 2012 heeft UNICEF een kantoor in de hoofdstad Tripoli.

Resultaat voor kinderen

- In Libië is 9 miljoen liter schoon drinkwater uitgedeeld.
- Er is 200 ton chemicaliën geleverd om vervuild water te zuiveren.
- In korte tijd zijn al 20 scholen schoongemaakt en 14 scholen gerepareerd.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 819.000 euro bij aan de

noodhulp in Libië. Het (wederopbouw)programma in Libië loopt tot december 2015.

Hulp na aardbeving in Turkije

Op 23 oktober 2011 werd Zuidoost-Turkije getroffen door een zware aardbeving. Bijna 600 mensen kwamen om. Een drievoud daarvan liep verwondingen op. De ravage was enorm.

De Turkse overheid schoot de getroffen bevolking onmiddellijk te hulp, maar deed ook een beroep op de internationale gemeenschap. Er was vooral behoefte aan extra tenten en andere vormen van tijdelijke behuizing.

Dit deed UNICEF

UNICEF leverde 48 containers die tijdelijk als klaslokaal konden dienen, en nog eens 25 containers, waarin 100 dakloos geworden leerkrachten konden wonen tot ze weer een huis hadden. Op verzoek van het Turkse ministerie voor Gezondheid verleende UNICEF bovendien psychologische hulp aan slachtoffers van de aardbeving.

In 2011 droeg UNICEF Nederland 150.000 euro bij aan de noodhulp in Turkije. Het programma loopt tot eind 2012.

Campagnes tegen onrecht

Met grote publiekscampagnes voert UNICEF actie tegen vormen van onrecht waar kinderen op grote schaal slachtoffer van zijn. Zoals ondervoeding (2010/2011) en kinderarbeid (2011/2012). Ondervoeding en kinderarbeid beroven kinderen van hun gezondheid en van mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Kortom, van hun toekomst. Ondervoeding en kinderarbeid houden, elk op hun eigen manier, armoede in stand.

Honger

Vanaf het najaar van 2010 riep UNICEF mensen in Nederland op om kinderen in Guatemala een betere start in het leven te geven, onder het motto **'Honger. Je moet er niet aan denken. Je moet er wat aan doen!'**

Aandacht voor honger en ondervoeding, in Guatemala en andere landen, is nog altijd hard nodig:

- Elk jaar sterven naar schatting 2,6 miljoen kinderen aan de gevolgen van ondervoeding.
- Een kwart van alle kinderen in de wereld heeft een tekort aan (goede) voeding.
- Ondervoede kinderen blijven onomkeerbaar achter in hun lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling.

- Van alle ondervoede kinderen in de wereld leeft 80 procent in 20 (ontwikkelings)landen.

Vicieuze cirkel

Armoede en ondervoeding vormen een vicieuze cirkel. Extreme armoede belemmert kinderen in hun recht op voldoende gezonde voeding en op ontwikkeling. Langdurige ondervoeding schaadt de gezondheid en de verstandelijke ontwikkeling van een kind. Hierdoor verminderen de kansen van het kind op een opleiding, behoorlijk werk en ontsnapping aan de armoede. Zijn of haar kinderen lopen het risico om op hun beurt ondervoed te raken.... De economische crisis, klimaatverandering en de voortdurende stijging van de voedselprijzen dragen eraan bij dat de kringloop in stand blijft en dat zelfs steeds meer mensen erin gevangen raken.

Kinderarbeid

Sinds de herfst van 2011 stelt UNICEF een ander levensgroot onrecht aan de kaak: kinderarbeid.

- Naar schatting 150 miljoen kinderen tussen de 5 en 14 jaar moeten dag in dag uit werken. De meesten onder omstandigheden die hun gezondheid en hun gevoel van eigenwaarde slopen.
- Deze kinderen kunnen geen kind zijn. Hun recht op onderwijs en op tijd om te spelen wordt elke dag geschonden.

Met de campagne **'Kinderarbeid. Dat pikken we niet!'** vraagt UNICEF Nederland de aandacht van het publiek voor de miljoenen kinderen die, door armoede of een gebrek aan bescherming, gedwongen zijn hun jeugd te slijten in steengroeven en mijnen, op plantages of op de vuilnisbelt. Bijvoorbeeld in Benin. In dit West-Afrikaanse land werkt één op de drie kinderen. Of in Burkina Faso waar kinderen zwoegen in goudmijnen, vaak meer dan tien uur per dag, en dit zeven dagen per week. Tegen een schamel loon van één euro per week of helemaal voor niets.

UNICEF zet voor zijn publiekscampagnes een scala aan middelen in: vrijwilligers, samenwerking met de media, mailings, sociale media, de eigen website, en televisie- en radiospotjes.

Nederland in beweging tegen ondervoeding

UNICEF Nederland bracht in 2011 veel mensen in beweging tegen ondervoeding. Volwassenen en kinderen kwamen massaal in actie om kinderen in Guatemala een gezonde start in het leven te geven.

Acties en resultaten

Vrijwilligers op pad

- Vrijwilligers van UNICEF Nederland gaven 1.300 gastlessen op scholen. Ze namen de leerlingen met beelden en verhalen mee in de wereld van UNICEF. Kinderen konden horen en zien wat ondervoeding doet met je leven en je toekomst. En ze konden zelf *Plumpy'Nut* proeven, een voedzame pindakaaspasta die UNICEF gebruikt voor de behandeling van ernstig ondervoede kinderen.
- Om ondervoede kinderen in Guatemala een gezonde toekomst te geven, lieten meer dan 23.000 kinderen in heel Nederland zich sponsoren voor een van de vele UNICEF-loopen, die in veertig jaar tijd zijn uitgegroeid tot een traditie. Dikwijls waren het vrijwilligers van UNICEF die hielpen met de organisatie van deze evenementen.
- Vrijwilligers informeerden ook volwassenen over de strijd van UNICEF tegen ondervoeding. Ze deden dat bijvoorbeeld in 70 lezingen.

Special TV Show: de eerste 1.000 dagen

Op 15 juni 2011 stond de TROSTV Show van Ivo Niehe helemaal in het teken van de UNICEF-campagne tegen ondervoeding én van 'het 1.000 dagen plan': als het aan UNICEF ligt, krijgen alle kinderen de eerste 1.000 dagen van hun leven de voeding die nodig is voor een gezonde start. En niet pas vanaf de geboorte, maar al in de baarmoeder. Voor een goed begin van een kind is het belangrijk, dat zijn moeder tijdens de zwangerschap de juiste voeding en begeleiding krijgt.

UNICEF-ambassadeurs onder wie Paul van Vliet, Trijntje Oosterhuis, Renate Verbaan en Nicolette van Dam deden in de uitzending een dringend beroep op 'heel Nederland' om samen met UNICEF in actie te komen voor ondervoede kinderen. Om te beginnen in Guatemala. Andere bekende Nederlanders onder wie Claudia de Breij, Youp van 't Hek en Roel van Velzen onderstreepten de oproep met optredens en steunbetuigingen. Jonge tropenartsen vertelden met passie over hun werk. Nieuwe donateurs legden uit waarom ze juist voor UNICEF hadden gekozen. Meer dan 10.000 mensen volgden die avond hun voorbeeld. Ze gaven zich op als donateur naar aanleiding van de TV Show.

Twitter en sms

- In de TV Show van 15 juni was de reportage te zien van de reis die Nicolette van Dam in 2011 maakte naar Laos. Nicolette, sinds 2010 ambassadeur van UNICEF, deed via Twitter ook live verslag van haar reis. Haar volgers konden haar daarover vragen stellen, die ze eveneens via Twitter

beantwoordde. Behalve in de TV Show vertelde Nicolette ook over haar ervaringen in onder meer *Life4You*, *SBS Shownieuws* en *Koffietijd*.

- De sms-actie die in november 2010 van start ging, liep door in 2011 en werd een groot succes. Mede dankzij de meer dan 600 restaurants die na de Horecava, waar ook wij een stand hadden, onder hun gasten kaartjes verspreidden met de oproep om voor 1,50 euro een sms'je naar UNICEF Nederland te sturen. Elk sms'je was goed voor drie extra voedzame maaltijden voor een ondervoed kind. Voor een dag zonder honger. Aan het eind van de actie stond de teller op 272.500 sms'jes.

UNICEF Open

Een maaltijd voor elke ace. Dat beloofden de bezoekers en bedrijven die op de UNICEF Open meededen met de UNICEF Ace Club. Op het grastennistoernooi in Rosmalen dat de tweede week van juni werd gehouden, sloegen de spelers op het Centre Court 233 aces. Die leverden 58.254 maaltijden op voor ernstig ondervoede kinderen.

Mailing

Ook in juni verstuurde UNICEF een mailing om steun te vragen voor zijn hulp aan ondervoede kinderen. Veel mensen reageerden en maakten een bijdrage over. De mailing bracht meer dan 700.000 euro op voor kinderen in Guatemala.

10 miljoen Nederlanders

Dankzij alle media-aandacht en de breedte van de campagne bereikte UNICEF met de verschillende onderdelen van zijn spraakmakende 'hongercampagne' in totaal naar schatting 10 miljoen Nederlanders.

Heel veel kinderen in Guatemala

De grootste 'opbrengst' van de campagne was een nieuw toekomstperspectief voor heel veel kinderen in Guatemala:

- 19.000 ernstig ondervoede kinderen kregen extra voeding.
- 422.000 chronisch ondervoede kinderen, die altijd te weinig of onvoldoende gevarieerd eten, kregen vitamines en mineralen. Hun moeders leerden hoe ze hun kinderen gezonder kunnen laten eten. Er wordt nog steeds goed in de gaten gehouden hoe deze kinderen zich ontwikkelen.
- Er zijn in Guatemala 477.000 zakjes Plumpy'Nut verspreid.
- UNICEF Guatemala zet zich in voor opname van het '1.000 dagen plan' in het landelijk zorgsysteem, zodat zo veel mogelijk kinderen in Guatemala ervan kunnen profiteren.

NEE tegen kinderarbeid

Sinds de herfst van 2011 vraagt UNICEF met extra klem aandacht voor de 150 miljoen kinderen tussen de 5 en 14 jaar die elke dag zwaar en vaak ongezond werk moeten doen. UNICEF vraagt mensen in Nederland 'kinderarbeid niet te pikken', maar er samen met UNICEF voor te zorgen, dat zo veel mogelijk werkende kinderen (weer) naar school kunnen gaan. Dáár horen ze, niet in een mijn of een steengroeve.

Acties en resultaten

De campagne tegen kinderarbeid is nog niet afgelopen, maar sinds de start ervan is al veel bereikt.

Actieweek op televisie

Het aantal sms'jes liep snel op in de actieweek tegen kinderarbeid, waarvoor UNICEF eind november samenwerkte met RTL. Na de aftrap in *Life4You* op zondag, stond RTL Boulevard de hele week in het teken van UNICEF. Kijkers werden opgeroepen om kindarbeiders een nieuwe toekomst te geven door een sms'je naar UNICEF. Ook *Koffietijd*, *Miljoenenjacht* en *Wat vindt Nederland?*, drie programma's van de Nationale Postcode Loterij, besteedden aandacht aan de campagne. Veel RTL-kijkers namen een kijkje op de website van UNICEF en er kwamen meer dan 150.000 sms'jes binnen.

Spreekbeurtactie

In de actieweek op RTL ging ook de Nationale Spreekbeurt Actie officieel van start. Meer dan de helft van alle basisscholen in Nederland deed mee. Het gloednieuwe platform unicefenijj.nu trok een groot aantal jonge bezoekers. Het is duidelijk dat heel veel kinderen op school een spreekbeurt hebben gehouden over UNICEF en kinderarbeid.

Actie op LinkedIn

Op 13 november ging een bijzondere actie van UNICEF live op LinkedIn. Gebruikers konden voortaan het profiel van Jusuf zien. Vanaf zijn negende jaar werkt Jusuf in een goudmijn in Burkina Faso. Op een gevaarlijke diepte graaft hij stenen op in nauwe mijnschachten. Buiten, in de verzengende hitte, slaat hij de stenen tot gruis op zoek naar flintertjes goud. Jusuf zou dolgraag iets anders doen.

Juist binnen het zakelijke netwerk LinkedIn wilde UNICEF aandacht vragen voor het onrecht dat 150 miljoen kinderen (negen keer de hele bevolking van Nederland) elke dag wordt aangedaan. LinkedIn-gebruikers konden de strijd van UNICEF tegen kinderarbeid steunen door Jusuf toe te voegen aan hun netwerk en relaties te vragen dit ook te doen. Met de actie werden veel mensen bereikt. Er was veel waardering voor de

originele aanpak. De actie was een veelbesproken onderwerp in blogs, op fora en Twitter, en veel mensen 'deelden' de actie via Twitter of Facebook. Het aantal mensen dat Jusuf daadwerkelijk toevoegde op LinkedIn, bleef beperkt. Die stap was kennelijk voor veel gebruikers te groot. Toch heeft Jusuf intussen meer dan 500 connecties.

Spots en banners

Vanaf 20 november, niet toevallig de Dag van de Rechten van het Kind, waren er in de reclameblokken op de televisie spotjes van UNICEF te zien. In de spots vertelden kinderen zelf hun verhaal. Bijvoorbeeld David uit Benin die door handelaars werd meegenomen naar Nigeria, waar hij werd afgebeeld in een steengroeve. Gelukkig spoorde een partnerorganisatie van UNICEF hem op en bracht hem terug naar Benin. David woont weer bij zijn moeder en gaat ook weer naar school. Ook op de radio klonk de oproep van UNICEF Nederland om in actie te komen tegen kinderarbeid. Online kwamen internetgebruikers de oproep tegen op banners, die voorbijkwamen op veelbezochte pagina's.

Mailing

David uit Benin was ook de hoofdpersoon in de mailing die UNICEF Nederland verstuurde. De mailing bracht ongeveer 950.000 euro op. Het bedrag wordt besteed aan een nieuwe toekomst voor werkende kinderen in Benin.

Vrijwilligers

Vrijwilligers beplakten vanaf november euromunten met stickers waarop een oproep stond om voor 1,50 euro een sms'je naar UNICEF te sturen. De munten leverden meer aandacht dan sms'jes op. Toch kwamen er alleen al door de muntenactie 300 sms'jes binnen. Genoeg om alvast drie kinderen uit de goudmijnen van Burkina Faso te halen en naar school te laten gaan.

HOOFDSTUK 3

MET WIE WE SAMENWERKEN

Geworteld in de samenleving

UNICEF staat middenin de samenleving.. Samenwerking is voor ons een kernbegrip. We kunnen onze doelen alleen samen met anderen bereiken. Van leerkrachten tot ministers, van kinderen op de basisschool tot ouderen, van de slager op het plein tot grote multinationals en maatschappelijke organisatie.

Hoe zeer UNICEF Nederland is geworteld in de Nederlandse samenleving, blijkt uit de brede steun die er is voor ons werk, de medewerking die we krijgen, en het belang dat aan onze mening wordt gehecht.

In 2011 werkte UNICEF Nederland aan zijn doelstellingen in samenwerking met:

- 361.000 vaste donateurs. Zij vormen onze achterban en een sterke basis.
- Partners uit het bedrijfsleven. Verscheidene grote partners, bijvoorbeeld ING, Procter & Gamble, IKEA, Djoser en Wavin, ondersteunen UNICEF al jaren.
- De Nationale Postcode Loterij waarvan UNICEF sinds 1993 een jaarlijkse bijdrage ontvangt.
- Maatschappelijke organisaties zoals het *Kinderrechten-collectief*, de werkgroep *Kind in AZC* en het *Better Care Network*.
- De Nederlandse overheid en politici. Ze verlenen medewerking aan Kleine Prinsjesdag, het evenement dat UNICEF jaarlijkse met *Defence for Children* organiseert. Ze nemen met aandacht kennis van ons Jaarbericht Kinderrechten, van onze (kritische) rapportages zoals die over de gezinslocaties in Katwijk en Gilze-Rijen, en van onze oproepen, bijvoorbeeld om borstvoeding te stimuleren.
- Kinderen en scholen. Aan de samenwerking met leerlingen en leerkrachten van de bovenbouw van de basisschool gaven we in 2011 een impuls met de nieuwe website www.unicefenijj.nu.
- 4.000 actieve vrijwilligers, die zich op verschillende manieren inzetten voor UNICEF.
- Acht betrokken ambassadeurs onder wie *lifetime* ambassadeurs Paul van Vliet en Monique van de Ven.
- Mediapartners. Vooral tijdens campagnes werken we intensief samen met de media. Voorbeelden hiervan in 2011 zijn de TROS TV Show, die helemaal in het teken stond van de campagne tegen ondervoeding, de actieweek bij RTL Boulevard in de campagne tegen kinderarbeid, en de serie *De Slavernij Junior* in samenwerking met de NTR, waarin twee afleveringen over 'moderne slavernij' gingen.

Donateurs vormen sterke basis

UNICEF zet zich in voor de armste, meest kwetsbare kinderen die er op de wereld zijn. Niemand zal ontkennen dat het werk van UNICEF verschrikkelijk hard nodig én heel doeltreffend is. Elk jaar redt UNICEF het leven en de toekomst van miljoenen kinderen. Gelukkig zijn er, zeker ook in Nederland, veel mensen die hun betrokkenheid bij het werk van UNICEF onderstrepen met een financiële bijdrage, vaak jaren achtereenvolgend.

Vaste donateurs

In 2011 mocht UNICEF Nederland opnieuw tienduizenden vaste donateurs verwelkomen: 67.000 mensen gaven zich op als donateur. Wie donateur wordt van UNICEF, zegt met een machtiging toe om jaarlijks een vast bedrag te geven voor de hulp aan kinderen.

Kanalen

Vaste donateurs verzekeren UNICEF van een financiële basis voor zijn werk. Bovendien zijn de kosten van 'vaste' giften lager dan van 'losse', waardoor er meer geld naar de programma's voor kinderen kan gaan.

Om nieuwe vaste donateurs te werven, zette UNICEF verschillende kanalen in: telemarketing, persoonlijke werving, samenwerking met de media, en internet.

- De telemarketing richtte zich zowel op mensen die nog niet eerder contact hadden met UNICEF als op gevers van 'losse' giften. De belacties leverden in totaal 26.200 nieuwe donateurs op. De hoge respons was mede te danken aan de publiciteit die UNICEF ten deel viel in de actieweek met RTL.
- De persoonlijke werving bestond vooral uit 'door-to-door'-werving (huis-aan-huis) en voor een kleiner deel uit straatwerving. De persoonlijke werving leidde tot 19.000 nieuwe donateurs.
- De TROS TV Show van 15 juni 2011, waarin de campagne van UNICEF tegen ondervoeding centraal stond, maakte veel indruk op kijkers. Naar aanleiding van de uitzending meldden zich meer dan 10.000 nieuwe donateurs aan.

- Door het jaar heen en speciaal in campagneperiodes riep UNICEF mensen op zich online (via www.unicef.nl) op te geven als donateur. De oproep was bijvoorbeeld te vinden op abriposters op stations.
- Ook in 2011 konden donateurs naast hun gewone donatie een extra thematisch donateurschap aangaan, speciaal ter ondersteuning van de strijd die UNICEF voert tegen de verspreiding van HIV en AIDS onder kinderen en jongeren.

Zorgvuldigheid

UNICEF vindt het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met (potentiële) donateurs. Daarom maken we sinds 2011 voor onze telemarketingactiviteiten gebruik van een *complianceprogramma*: een onafhankelijke partij controleert structureel de telefoongesprekken die we voeren en toetst ze op kwaliteit en op naleving van de wet- en regelgeving voor telemarketing. Als iets voor verbetering vatbaar is, dan neemt UNICEF onmiddellijk maatregelen. Dat bespaart vaak ook wervingskosten.

Ook bij onze 'door-to-door'-werving, net als telemarketing een wervingsmethode die gevoelig is voor klachten, houden we de kwaliteit en de kosten goed in het oog.

Inkomsten

Aan het eind van 2011 had UNICEF Nederland 361.000 vaste donateurs. Eind 2010 waren dit er 340.000.

Via machtigingen van vaste donateurs ontvingen we in 2011 in totaal 32,1 miljoen euro. Dit is bijna 6 procent meer dan in 2010 (30,3 miljoen euro).

Focus op loyaliteit

In 2011 beëindigden 46.000 vaste donateurs hun donatie aan UNICEF Nederland. Dit zijn er aanzienlijk meer dan in 2010 (38.500). Onder de 'afzeggers' waren zowel nieuwe donateurs, van wie de meeste *door-to-door* waren geworven, als mensen die al veel langer donateur waren van UNICEF. Bij de uitval van de laatste groep lijkt de financiële crisis de grootste rol te spelen. Om zo veel mogelijk trouwe donateurs te behouden, besteden we extra veel aandacht aan de communicatie met hen. We benadrukken hoe belangrijk hun betrokkenheid is voor de toekomst van kwetsbare kinderen, die bij uitstek de dupe zijn van de crises in de wereld. Bij de opzegging van nieuwe donateurs zijn mogelijk ook andere factoren van invloed: wellicht zijn bij de *door-to-door*-werving niet de juiste mensen in de juiste gebieden benaderd. Daarom gaan we de locaties en doelgroepen voor dit type wervingsacties nog kritischer selecteren.

We zijn er ons van bewust dat we onze donateurs moeten koesteren. Ze vormen onze achterban, onze basis. Daarom gaan we ons de komende jaren nadrukkelijk (ook) richten op het behoud van onze vaste donateurs. We gaan investeren in hun loyaliteit. Dit doen we ook bij nieuwe donateurs via *door-to-door*-werving. We vinden het belangrijk dat ze zich snel thuis voelen bij UNICEF en een band krijgen met ons werk.

Notariële schenkingen

Duizenden donateurs van UNICEF maken gebruik van de mogelijkheid om via een notariële akte 'voor hetzelfde geld' vijf jaar lang een groter bedrag aan UNICEF te schenken. Bij een notariële schenking snijdt het mes aan twee kanten. UNICEF weet dat het voor zijn belangrijke werk voor kinderen vijf jaar lang kan rekenen op een vast bedrag. De schenker weet zich verzekerd van een belastingvoordeel. In 2011 ontving UNICEF Nederland via notariële schenkingen een bedrag van 975.000 euro tegenover 963.000 euro in 2010.

Grote gevers

Ze worden *major donors* genoemd: particulieren, stichtingen en andere niet-commerciële organisaties die het werk van UNICEF steunen met grote bedragen. De meeste *major donors* zijn vermogende particulieren die voor hun substantiële financiële bijdrage kiezen voor een notariële akte of een Fonds op Naam. Bij een Fonds op Naam bepaalt de insteller ervan zelf de naam en de specifieke bestemming. UNICEF Nederland zorgt voor de administratie en de uitvoering van de wensen van de gever. In 2011 bedroegen de inkomsten uit de categorie grote gevers (vermogenden) 415.000 euro. Dit is een daling van 13 procent ten opzichte van 2010 (472.000 euro).

Eenmalige giften

Meer dan 76.000 mensen maakten in 2011 een of meer 'losse' bijdragen over naar UNICEF Nederland. De meesten deden dit naar aanleiding van de direct mail over ondervoeding, kinderarbeid of noodhulp. Daarnaast werd gebruik gemaakt van de mogelijkheid op de site van UNICEF om eenmalig een bedrag te doneren.

In 2011 ontving UNICEF Nederland in totaal 3,5 miljoen euro aan 'losse' giften. Dit is een stijging van 3 procent ten opzichte van 2010 (3,3 miljoen euro).

Totaal particuliere gevers

Inclusief de toezeggingen uit nalatenschappen ontving UNICEF Nederland in 2011 van particuliere gevers in totaal 47,5 miljoen euro. Dit is 6,3 miljoen euro ofwel 15 procent meer dan in 2010 (bijna 38 miljoen).

Nalatenschap geeft kinderen toekomst

Door (een deel van) hun nalatenschap te bestemmen voor UNICEF schenken mensen na hun overlijden een toekomst aan kinderen. Deze gedachte maakt een nalatenschap of legaat tot een heel bijzondere gift.

De toezeggingen uit nalatenschappen liepen in 2011 op tot een bedrag van bijna 11,5 miljoen euro. Ten opzichte van 2010 (7,2 miljoen euro) is dit een stijging van ongeveer 60 procent. De stijging is vooral te danken aan één zeer grote nalatenschap. Daarnaast waren er enkele kleinere 'uitschieters'. De toezeggingen uit nalatenschappen waren voor 2011 begroot op 6,4 miljoen euro. De overschrijding hiervan met 5,1 miljoen euro (78 procent) toont aan, dat de post 'nalatenschappen' lastig in te schatten is. Het aantal nieuwe nalatenschappen was in 2011 ongeveer gelijk aan dat in 2010 (143).

In 2011 hebben we de mogelijkheid om UNICEF Nederland als begunstigde op te nemen in een testament actief onder de aandacht gebracht van onze achterban en van een breder publiek. Dit deden we bijvoorbeeld op onze website. Hierop staat ook een 'statement' van onze ambassadeur Paul van Vliet, die uitlegt waarom hij UNICEF 'met een gerust hart' heeft opgenomen in zijn testament.

De steun van de Nationale Postcode Loterij

Behalve met bedrijven werkt UNICEF ook samen met niet-commerciële organisaties. Ook deze partnerschappen zijn onmisbaar voor de uitvoering onze missie: er zijn voor alle kinderen, overal en altijd. Een heel belangrijke niet-commerciële partner van UNICEF is de Nationale Postcode Loterij.

De Nationale Postcode Loterij steunt UNICEF sinds 1993. Met een jaarlijkse bijdrage en soms met een extra bedrag voor een speciaal programma. Tot en met 2011 ontving UNICEF in totaal 241 miljoen euro.

De Nationale Postcode Loterij schenkt jaarlijks 50 procent van de opbrengst van het jaar ervoor aan goede doelen op het gebied van mens en natuur. Op het Goed Geld Gala in februari 2011 werd 270 miljoen euro uit de opbrengst van 2010 uitgekeerd aan 83 organisaties. UNICEF ontving een bedrag van 13,5 miljoen euro. UNICEF Nederland ondersteunt met de bijdrage van de Postcode Loterij UNICEF-programma's over de hele wereld.

Door het jaar heen

- UNICEF-ambassadeur Paul van Vliet sprak een van de radiospotjes in waarmee de Nationale Postcode Loterij haar deelnemers bedankte voor hun (indirecte) steun aan goede doelen. Het spotje vestigde de aandacht van de luisteraars ook weer op het werk van UNICEF.
- Op 24 september was er in Burgers Zoo de jaarlijkse informatiedag voor UNICEF-vrijwilligers. De Nationale Postcode Loterij trakteerde alle aanwezigen op ijsjes van Ben & Jerry's.
- In de actieweek tegen kinderarbeid (november 2011) kreeg UNICEF Nederland ook een podium voor zijn campagne in drie programma's van de Nationale Postcode Loterij: *Koffietijd*, *Miljoenenjacht* en *Wat vindt Nederland?*. Centraal in de campagne stond het UNICEF-programma in Burkina Faso, dat kinderen uit de goudmijnen haalt, opvangt en naar school laat gaan.
- UNICEF Nederland droeg in 2011 weer ook weer een *Kanjer van Goud* voor: Sacha Westerbeek kreeg in Ethiopië onverwacht bezoek van haar broer in gezelschap van Caroline Tensen en UNICEF. **Kanjers van Goud** met Sacha werd uitgezonden op 27 november. Het programma trok ongeveer 671.000 kijkers.
- Sinds 2010 neemt UNICEF Nederland samen met het Wereld Natuur Fonds en het Nederlandse Rode Kruis deel in Goodgames, de spellenwebsite van de Nationale Postcode Loterij waar bezoekers kunnen spelen voor een van de drie organisaties en ook nog kans maken op een prijs.

Reis naar Oekraïne

Van 19 tot 25 juni reisden vertegenwoordigers van de Nationale Postcode Loterij met UNICEF Nederland naar de Oekraïne. Ze zagen met eigen ogen hoe UNICEF daar programma's uitvoert voor kwetsbare jongeren. Een van de reizigers was Maurits Bruin, marketing coördinator bij de Postcode Loterij. Tijdens de reis hield hij een blog bij. Hij doorziet de façade van de blinkende boulevards in het moderne deel van Kiev al snel. Fragmenten uit zijn blog:

"Achter die façade zie je de ellende van baby's die HIV-geïnfected zijn, doordat hun ouders drugs gebruikten of te veel onveilige seks hadden. Hadden, want 80% van deze baby's is wees. En heeft niets om op terug te vallen. De bevlogenheid waarmee mensen voor hen zorgen, is geweldig om te zien."

"Met de nachttrein van Kiev naar Odessa. De conclusie is dat je hier niet op kunt voorbereiden. Pas als je het ziet met je eigen ogen en ruikt met je eigen neus, dan dringt het

echt door waarom het werk van UNICEF hard nodig is hier en wat een lange weg er nog te gaan is om de uitzichtloosheid van baby's en tieners met HIV te verlichten en hun nog wat perspectief te bieden."

"Als we met Way Home de straat op gaan, ontmoeten we Volva. Way Home gaat met een busje naar bepaalde plekken waar ze (straat)kinderen voorzien van eten, sanitaire producten en schone kleding. Van UNICEF Volva zit met een paar andere jongens op een stoepje. Twee van hen bewegen raar. Lopen moeilijk. Ik verwar het met kinderen uit Nederland met een spasme. Hier hebben ze geen controle over hun verzwakte spieren door de bijwerking van de cocktail aan pillen die ze slikken om in hun roes te raken.

Als Volva wordt gevraagd naar zijn droom, is zijn antwoord duidelijk: dood zijn. "Als je als kind iets hebt," zegt hij, "dan kun je dromen over meer. Als je niets hebt, dan is de dood de oplossing en stopt de pijn." De mobiele brigade van Way Home houdt kinderen als Volva op de been. Het is een van de initiatieven die werken en die mogelijk zijn dankzij UNICEF. Way Home vangt kinderen op, 24 uur per dag, en begeleidt ze terug de samenleving in. "

Bedrijven laten kinderen niet in de steek

De bedrijven die samenwerken met UNICEF, ervaren de gevolgen van de financiële crisis die de wereld met Europa voorop in zijn greep heeft. Of het nu de bakker op de hoek of een multinational is. Toch liet in 2011 geen van de partners uit het bedrijfsleven UNICEF in de steek. Ze vonden unaniem, dat 'de kinderen van UNICEF' niet extra mochten lijden onder de financiële crisis. In totaal ontvingen we aan bijdragen van partners 4,1 miljoen euro.

Het achtste en laatste Millenniumdoel is de totstandkoming van samenwerkingsverbanden over de hele wereld met als inzet de ontwikkeling van de armste landen en hun bevolkingen. De partnerschappen die UNICEF Nederland aangaat, bijvoorbeeld met bedrijven, zijn een uitwerking van dit Millenniumdoel. Om te bereiken dat alle kinderen hun rechten kunnen uitoefenen, wil én moet UNICEF samenwerken met heel veel anderen. We hebben hen nodig om onze visie gestalte te kunnen geven.

Partnerschappen met bedrijven zijn voor UNICEF Nederland niet alleen een onmisbare inkomstenbron, het is ook een belangrijk kanaal om mensen kennis te laten maken met ons werk en onze resultaten. Daarnaast helpen we door een

partnerschap bedrijven met de invulling van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemerschap (MVO). Dit doen we met passie en overtuiging voor elke ondernemer die de rechten van kinderen respecteert en UNICEF een warm hart toedraagt. Daarbij maakt het niet uit of het gaat om een kleine winkelier, een middelgroot bedrijf of multinationals als ING, IKEA, Procter & Gamble en Wavin.

Nieuw partnerschap

De financiële crisis maakt het voor Goede Doelen de laatste jaren niet gemakkelijk om nieuwe partnerschappen met bedrijven aan te gaan. Veel bedrijven hebben op dit moment financiële beperkingen of andere prioriteiten. De bijdragen van onze partners in het bedrijfsleven daalden in 2011 met 0,9 miljoen euro. Maar hun betrokkenheid was niet aan recessie onderhevig. Geen enkele partner heeft zich teruggetrokken vanwege de crisis. Onze partners bleven samen met ons pal staan voor de rechten en de belangen van kwetsbare kinderen. Daarvoor hebben we veel waardering en respect.

Ondanks de belemmeringen die de crisis opwerpt, zijn we er in de laatste maanden van 2011 in geslaagd afspraken te maken over een belangrijk nieuw samenwerkingsverband: vanaf januari 2012 slaan UNICEF en Schiphol drie jaar lang de handen ineen. UNICEF Nederland krijgt in deze periode de volledige opbrengst van de collectezuilen op de luchthaven, het personeel gaat zich inzetten voor UNICEF, en we mogen op Schiphol kosteloos gebruik maken van verschillende mediakanalen.

Verdieping en verbreding

De meeste partnerschappen laten een ontwikkeling zien naar verdieping en verbreding: UNICEF en de partner zoeken voortdurend naar nieuwe mogelijkheden om invulling te geven aan de samenwerking. Uitgangspunt is altijd dat beide partijen bij de samenwerking moeten winnen. Elk jaar weer leidt dit tot nieuwe, verrassende en creatieve acties.

Bijzondere partners uit het bedrijfsleven

Met een aantal grote partners in het bedrijfsleven heeft UNICEF een duurzaam samenwerkingsverband, dat met het jaar hechter wordt. Deze partners zijn wereldwijd belangrijke steunpilaren voor het werk van UNICEF.

ING

Al meer dan zes jaar werkt ING wereldwijd samen met UNICEF. Met het programma 'ING Chances for Children' dragen ING en zijn medewerkers bij aan het tweede

Millenniumdoel: basisonderwijs voor alle kinderen. Over de hele wereld organiseren ING-medewerkers acties en evenementen voor onderwijsprogramma's van UNICEF. Of staan hiervoor een deel van hun salaris of hun vakantiedagen af. ING verdubbelt de opbrengst van elk initiatief. Activiteiten en verdubbeling hebben tot nu toe al meer dan 17 miljoen euro opgeleverd voor onderwijsprogramma's van UNICEF. Bijvoorbeeld in Ethiopië, India, Brazilië en Zambia. Op 20 november, de Dag van de Rechten van het Kind, komen alle medewerkers van ING tegelijk in actie voor UNICEF in de ING Global Challenge.

Kerstman op pad

Op 15 december 2011 lanceerde ING in Nederland een bijzondere 'feestmaandactie': Stuur de Kerstman op pad. Voor iedere 10 kilometer die een online kerstgroet 'aflegde' tussen de IP-adressen van de zender en de ontvanger, schonk ING een bedrag voor de onderwijsprogramma's die UNICEF samen met ING uitvoert in de armste gebieden van Zambia. De speciale digitale kerstgroet vond zijn weg door de hele wereld. In totaal werd 122 miljoen kilometer afgelegd. Voor UNICEF betekende dit een donatie van 122.000 euro. Hiervan kunnen meer dan 4.000 kinderen in Zambia naar school.

IKEA

IKEA is wereldwijd de grootste zakelijke partner van UNICEF. De samenwerking tussen de woonwarenhuisketen en UNICEF kwam in het jaar 2000 tot stand. IKEA steunt UNICEF-programma's op het gebied van onderwijs, gezondheid en de bestrijding van kinderarbeid.

Veel IKEA-producten worden gemaakt in ontwikkelingslanden en dan vooral in Azië. Toen eind vorige eeuw steeds meer geruchten opdoken over kinderarbeid bij de toeleveranciers van multinationals, wendde IKEA zich tot UNICEF en Save the Children. Met deze twee organisaties wilde IKEA de strijd tegen kinderarbeid aangaan. De Zweedse keten voerde een gedragscode in en ontwikkelde verregaand beleid om kinderarbeid te voorkomen. Uitvoering van dit beleid is een enorme opgave, gezien het grote aantal toeleveranciers dat IKEA wereldwijd heeft. UNICEF houdt, vaak op verzoek van IKEA zelf, toezicht op de naleving van het beleid.

Tien euro is een fortuin!

IKEA organiseert verschillende acties voor UNICEF en verkoopt in Nederland bijvoorbeeld ook UNICEF-kaarten. Een van de bekendste IKEA-acties is de Pluchen Speelgoedactie, die IKEA wereldwijd houdt aan het eind van het jaar onder het motto 'Tien euro is een fortuin!'. De opbrengst is bestemd

voor UNICEF en Save the Children. Gedurende de actie, die in 2011 voor de achtste keer werd gehouden, doneert IKEA voor elk verkocht pluchen speelgoedbeest, kinderboek of kindermaaltijd 1 euro aan onderwijsprogramma's van de twee kinderrechtenorganisaties. In 2011 bracht de actie over de hele wereld 12,4 miljoen euro op. Ook de IKEA-vestigingen in Nederland deden mee. Zij brachten 450.000 euro bij elkaar.

Met de opbrengst van 2011 kunnen UNICEF en Save the Children 18 onderwijsprogramma's in 16 landen opzetten. UNICEF gebruikt het geld voor verbetering van het onderwijs in zeven Afrikaanse landen en voor twee programma's in Rusland en China. UNICEF en Save the Children financieren met de bijdrage van IKEA de training van onderwijzers, zodat ze kindvriendelijk leren lesgeven, schoolmaterialen, het herstel van beschadigde scholen, de aanleg van drinkwater- en sanitatievoorzieningen, en initiatieven om kinderen te stimuleren hun opleiding af te maken.

Sinds 2003 heeft de jaarlijkse Pluchen Speelgoedactie 47,5 miljoen euro opgebracht. UNICEF en Save the Children hebben hiermee kunnen zorgen voor beter onderwijs aan 8 miljoen kinderen in bijna 40 landen.

P&G

De samenwerking tussen Procter & Gamble (P&G) en UNICEF begon in 2006 in Groot-Brittannië en Nederland, maar strekt zich nu over de hele wereld uit. Sinds enkele jaren biedt P&G haar medewerkers in West-Europa zelfs de kans om drie maanden voor UNICEF te werken. Voor een medewerker kan dit de vervulling zijn van een jarenlange droom, UNICEF kan zijn voordeel doen met hun expertise.

1 pak = 1 vaccin

De meest bekende uiting van de samenwerking tussen P&G en UNICEF is de wereldwijde gezamenlijke campagne om tetanus onder jonge moeders en hun baby's uit te bannen. Nu sterven elk jaar nog 59.000 pasgeboren kinderen aan tetanus. Ze hadden nog kunnen leven als hun toekomstige moeder tegen tetanus was ingeënt. Met twee injecties krijgt een vrouw drie jaar lang geen tetanus, en zijn ook de kinderen die ze in deze periode krijgt, tot twee maanden na hun geboorte beschermd.

Over de hele wereld kopen moeders voor hun baby's Pampers, een van de bekendste producten van P&G. Gedurende een aantal maanden van het jaar gaat voor elk verkocht pak Pampers één vaccin naar UNICEF. De campagne '1 pak = 1 levensreddend vaccin' heeft sinds de start in 2006

al meer dan 40 miljoen euro opgebracht. Hiermee konden 300 miljoen tetanusvaccins worden gekocht.

In Nederland loopt de Pampers-actie elk jaar van 1 oktober tot 1 januari. In 2011 werd de actie voor de zesde keer gehouden. Voor het tweede achtereenvolgende jaar leverde C1000 een speciale bijdrage aan de actie. De supermarktketen verdubbelde in de week van 16 tot en met 22 november in al haar winkels het aantal vaccins dat de Pampers-actie opbracht. Onder het motto 'Prikken voor prikken' konden Nederlandse kinderen daar actief aan bijdragen. De C1000 winkels deelden prikplaten uit met daarop een pop. Elke uitgeprikte pop die werd ingeleverd, betekende een extra vaccin. Meer dan 1600 kinderdagverblijven deden aan de actie mee. Duizenden kinderen leverden een uitgeprikte pop in en hielpen zo mee aan het werk dat UNICEF doet voor hun leeftijdgenootjes.

Wavin

Wavin, een toonaangevend internationaal bedrijf in kunststofleidingssystemen, werkt sinds 2004 samen met UNICEF en Stichting Aqua for All die geld en kennis van de hele Nederlandse watersector bundelt en inzet voor de verbetering van drinkwater- en sanitaire voorzieningen in ontwikkelingslanden. Met de samenwerkingsovereenkomst onder de naam 'Providing Essentials for Children' zetten de drie partners zich in voor het recht van kinderen op schoon drinkwater. Wavin doneert kennis, materialen en 200.000 euro per jaar.

Water voor Bhutan

Gezamenlijk hebben Wavin, Aqua for All en UNICEF al programma's voor schoon drinkwater en veilige wc's ondersteund in Mali, Nepal en Papoea-Nieuw-Guinea. In 2011 zijn ze begonnen aan een programma in Bhutan. In Mali kregen ten minste 43.000 mensen (betere) toegang tot schoon drinkwater en behoorlijke sanitaire voorzieningen, in Papoea-Nieuw-Guinea en Nepal waren dit er respectievelijk 25.000 en 70.000. Het nieuwe programma in Bhutan loopt tot en met 2012. Als het is afgerond, beschikken 5000 kinderen op 38 scholen over goede voorzieningen en is er op 26 scholen een wateropslagsysteem geïnstalleerd. Met het programma krijgen de gebruikers instructies over hoe ze de voorzieningen moeten onderhouden. Daarnaast krijgen kinderen, ouders en leerkrachten informatie over gezondheid, voeding en hygiëne.

Djoser

De financiële bijdrage van reisorganisatie Djoser is heel

waardevol. Maar belangrijker nog vinden we de rol die Djoser speelt in de versterking van het maatschappelijk bewustzijn en van het draagvlak voor het wereldwijde werk van UNICEF. Djoser besteedt op diverse manieren aandacht aan de programma's waarmee UNICEF de positie van kinderen verbetert: in zijn brochures en magazines, maar ook bij publieke evenementen, zoals beurzen.

Djoser en UNICEF ontwikkelden in 2011 de 'Pak een Koffer voor een Kind'-actie in het kader van het gezondheidsprogramma dat Djoser ondersteunt in Mozambique. Djoser doneerde voor iedere reiziger die in het najaar boekte, een muskietennet aan UNICEF. Ook riep Djoser zijn achterban op om 25 euro over te maken naar UNICEF. Met elke 25 euro konden vijf gezinnen aan een muskietennet worden geholpen.

Bijzondere acties van partners

Bijzondere partnerschappen, bijzondere acties. Een blik op steunpilaren van UNICEF.

ING

Over de hele wereld steunt ING onderwijsprogramma's van UNICEF. Bijvoorbeeld in Ethiopië, India, Brazilië en Zambia. In december 2011 bracht ING in Nederland met de actie Stuur de Kerstman op pad 122.000 euro bijeen voor beter onderwijs aan kinderen in Zambia. Voor elke 10 kilometer die een speciale online kerstgroet aflegde, ging er geld naar UNICEF.

IKEA

Van alle partners uit het bedrijfsleven die UNICEF heeft, is IKEA de allergrootste. De jaarlijkse actie 'Tien euro is een fortuin' leverde in 2011 wereldwijd 12,4 miljoen euro op voor UNICEF en Save the Children. Alleen al bij de vestigingen in Nederland was de opbrengst 450.000 euro. UNICEF gebruikt het geld voor onderwijsprogramma's in zeven Afrikaanse landen, Rusland en China.

P&G

De meeste bekende uiting van de samenwerking tussen Procter & Gamble en UNICEF is de gezamenlijke, wereldwijde campagne tegen tetanus bij pasgeboren baby's. Drie maanden per jaar krijgt UNICEF van P&G voor elk verkocht pak Pampers één levensreddend vaccin. In Nederland verdubbelt C1000 en weeklang het resultaat van de Pampers-actie met de actie Prikken voor Prikken.

WAVIN

Wavin en Stichting Aqua for All werken samen met UNICEF aan schoon drinkwater en betere sanitaire voorzieningen in

ontwikkelingslanden. Na Mali, Nepal en Papoea-Nieuw-Guinea is in 2011/2012 Bhutan aan de beurt. Wavin doneert kennis, materialen en 200.000 euro per jaar.

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij steunt UNICEF al bijna 20 jaar. Met een jaarlijkse bijdrage - in 2011 was dit 13,5 miljoen euro - en soms met een extra bedrag voor een speciaal programma. Van 1993-2011 ontvingen we van de Postcode Loterij 241 miljoen euro. Met de jaarlijkse bijdrage van de Postcode Loterij steunen we UNICEF-programma's over de hele wereld.

UNICEF Open

De organisatoren en van het jaarlijkse internationale grastennistoernooi in Rosmalen en partners RICOH, ACHMEA en Libema hebben aan hun evenement de naam van UNICEF verbonden. Iedereen die bij het toernooi is betrokken, wordt aangemoedigd om een bijdrage te leveren aan het werk van UNICEF. Van spelers tot bedrijven die met hun gasten komen, van 'gewone' bezoekers tot ballenrapers en televisiekijkers.

Djoser

Reisorganisatie Djoser wil samen met UNICEF een betere toekomst realiseren voor kinderen in landen waar Djoser werkt. Bij de samenwerking die als sinds 1993 bestaat, is nog een belangrijke derde partij betrokken: de Djoser-reizigers. Zij krijgen bij het boeken van hun reis de mogelijkheid om drie euro aan UNICEF te doneren. Aan het eind van het jaar verdubbelt Djoser het totale bedrag.

Pleitbezorger van kinderrechten

Als 's werelds bekendste voorvechter van de belangen van kinderen, trekt UNICEF aan de bel als hun rechten worden geschonden of in de knel komen. Ook bij regeringen. Tegelijkertijd is UNICEF bereid regeringen te helpen bij de opstelling van beleid en regelingen, die de situatie van kinderen in het hele land blijvend verbeteren.

UNICEF Nederland waakt over de rechten en belangen van kinderen in Nederland. Ons kompas daarbij is het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Als we een situatie signaleren die met dit verdrag in tegenspraak is of ontwikkelingen die daartoe kunnen leiden, dan trekken we aan de bel. In de eerste plaats bij degenen die in de positie zijn de situatie te veranderen. Dat kunnen ministers zijn en Tweede Kamerleden, maar bijvoorbeeld ook instellingen en organisaties op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, jeugdzorg, vreemdelingenopvang en justitie.

Activiteiten en evenementen

Als pleitbezorger van kinderrechten brengt UNICEF sinds 2008 samen met Defence for Children het Jaarbericht Kinderrechten uit. Eveneens in samenwerking met Defence for Children organiseren we sinds 2010 ook de Kleine Prinsjesdag. In de Ridderzaal leest de Koningin van de Jeugd de Troonrede van de Jeugd voor. Haar troonrede is gebaseerd op het Jaarbericht Kinderrechten.

'Geen plek voor een kind'

De Koningin van de Jeugd sprak in haar troonrede haar zorg uit over de situatie van groepen kwetsbare kinderen in Nederland waarmee het niet zo goed gaat. Dat geldt in het bijzonder voor kinderen die in asielzoekerscentra verblijven, soms al jarenlang, en voor kinderen in gezinnen die zijn uitgeprocedeerd. Over de laatste groep kinderen die tegenwoordig met hun ouders worden gehuisvest in 'gezinslocaties', publiceerden UNICEF Nederland en Defence for Children in december 2011 een alarmerende 'quickscan'. De titel van het rapport spreekt voor zichzelf: *De gezinslocaties in Gilze-Rijen en Katwijk: geen plek voor een kind.*

Meer borstvoeding

Een kind dat borstvoeding krijgt, is niet alleen als baby gezonder maar ook op latere leeftijd. Met het *Baby Friendly Hospital Initiative* stimuleren UNICEF en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) over de hele wereld zorginstellingen om jonge moeders aan te moedigen borstvoeding te geven en hen daarbij te helpen. Het programma in Nederland wordt uitgevoerd door de Stichting Zorg voor Borstvoeding. In 2011 bestond deze stichting, waarvan UNICEF Nederland een van de oprichters is, 15 jaar. Een mooi moment om de stand van zaken op te maken.

Toekomst

UNICEF Nederland en zijn partners in het Kinderrechtencollectief (www.kinderrechten.nl) maken zich ernstig zorgen over de gevolgen voor kinderen van een aantal (voorgenomen) besluiten van de overheid. Bijvoorbeeld de decentralisatie van de jeugdzorg en de bezuinigingen op sociaal gebied. Juist kwetsbare kinderen dreigen de dupe te worden van deze maatregelen. Kinderen die arm zijn, niet meer thuis kunnen wonen, op straat zwerven, moeite hebben met leren, een handicap hebben, niet meer thuis kunnen wonen of allang in Nederland wonen maar nog geen verblijfsrecht hebben.

UNICEF Nederland houdt de situatie van deze kwetsbare kinderen ook in de komende jaren nauwlettend in de

gaten. We zien ook toe op wat er wordt gedaan met onze aanbevelingen om de situatie van deze kinderen te verbeteren. Een van deze aanbevelingen is dat er in Nederland meer kennis van kinderrechten moet komen. UNICEF Nederland heeft hier zelf een eerste aanzet toe gegeven met de instelling van een UNICEF-leerstoel Kinderrechten aan de Universiteit Leiden (in maart 2012).

Jaarbericht Kinderrechten 2011

In het Jaarbericht Kinderrechten peilen UNICEF Nederland en Defence for Children de stand van zaken op het gebied van kinderrechten in Nederland. Ze ijken hun kinderrechtenbarometer aan vijf centrale thema's: jeugdstrafrecht, vreemdelingenrecht, kindermishandeling, jeugdzorg en uitbuiting. Het Jaarbericht heeft betrekking op de ontwikkelingen in het jaar ervoor.

Op 23 mei presenteerden UNICEF en Defence for Children het **Jaarbericht Kinderrechten 2011**. Het Jaarbericht gaf een analyse van het overheidsbeleid in 2010: wat ging er goed, en wat gaat nog niet goed of nog niet goed genoeg? Vervolgens gaven deskundigen Nederland op elk gebied een cijfer op een schaal van 1-5. Ten slotte zijn op elk terrein aanbevelingen gedaan. Uitgangspunt hierbij waren de bepalingen van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Jeugdstrafrecht

In het Jaarbericht 2011 wordt de aanbeveling gedaan om voor jongeren die het verkeerde pad op dreigen te gaan, te kiezen voor een kindgerichte aanpak, waar mogelijk buiten het strafrecht. Ook in het Jaarbericht 2010 stond al de aanbeveling te investeren in alternatieven voor 'opsluiting' van jongeren. Met dit advies is weinig gedaan. Het cijfer van de deskundigen bleef voor jeugdstrafrecht dan ook steken op een 3, dezelfde score als in de jaarberichten 2008-2010.

Vreemdelingenrecht

In het Jaarbericht 2010 stonden verschillende aanbevelingen voor een betere naleving van de rechten van migrantenkinderen en jonge asielzoekers. Eén ervan is opgevolgd: minderjarigen die zonder ouders of familie naar Nederland komen en een verblijfsvergunning aanvragen, worden, als ze uitgeprocedeerd zijn, niet meer in vreemdelingenbewaring geplaatst. Het Jaarbericht 2011 bevat opnieuw een groot aantal aanbevelingen voor het vreemdelingenbeleid. Zo moet ook langdurig verblijf van een kind in Nederland grond worden voor een verblijfsvergunning, moeten gezinnen met kinderen altijd toegang tot opvang hebben, en moeten jongeren zonder verblijfsvergunning

gewoon stage kunnen lopen. De deskundigen gaven Nederland op dit gebied een 1.

Kindermishandeling

Elk jaar zijn in Nederland tussen de 107.000 en 160.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. De overheid slaagt er nog altijd onvoldoende in om kinderen hiertegen doeltreffend te beschermen. In het Jaarbericht 2011 wordt daarom opnieuw aangedrongen op een brede, samenhangende aanpak van kindermishandeling, opleiding van beroepsgroepen, het wegwerken van wachtlijsten, en een betere verzekering van de veiligheid op scholen, in de kinderopvang en in instellingen. Op de vijfpuntsschaal kreeg Nederland van de deskundigen een 3 voor de bescherming van kinderen tegen mishandeling.

Jeugdzorg

Op het gebied van jeugdzorg waren er in 2010 positieve ontwikkelingen. Zo werden de wachtlijsten korter en kwamen er Centra voor Jeugd en Gezin. Toch komen veel aanbevelingen uit het Jaarbericht 2010 terug in het bericht van 2011. Zo is er nog steeds extra inzet nodig om te voorkomen dat kinderen onnodig en te lang terechtkomen in gesloten jeugdzorg. De deskundigen gaven Nederland voor de waarborging van kinderrechten binnen de jeugdzorg een 3.

Uitbuiting

Uitbuiting van kinderen komt ook in Nederland voor. Kinderen en jongeren kunnen in de prostitutie terechtkomen of worden uitgebuit in de tuinbouw, de horeca, in het huishouden of een fabriek. Aanbevelingen in het Jaarbericht 2011 zijn onder meer voldoende gespecialiseerde opvang voor slachtoffers van uitbuiting, een duurzaam verblijfsrecht voor minderjarige vreemdelingen die slachtoffer zijn van mensenhandel, en goede voorlichting over internetcommunicatie. Bij de deskundigen scoorde Nederland voor de aanpak van uitbuiting net als in voorgaande jaren een 3.

Kleine Prinsjesdag

De thema's en de conclusies van het Jaarbericht Kinderrechten 2011 kwamen op 16 september terug in de **Troonrede van de Jeugd**, die werd uitgesproken door de Koningin van de Jeugd.

Troonrede van de Jeugd op Kleine Prinsjesdag

Op Kleine Prinsjesdag vertelt de Koningin van de Jeugd in haar troonrede 'wat kinderen en jongeren vinden van de rechten van alle kinderen, in Nederland en daarbuiten'. In 2011 werd

de Troonrede van de Jeugd uitgesproken op 16 september. De Koningin deelde met de aanwezigen in de Ridderzaal haar zorgen en haar voorstellen. Jongeren van 13 tot 15 jaar gingen in debat met politici.

Troonrede

Ze zag er prachtig uit, de 13-jarige Marjolein Looijen uit Schiedam, die was gekozen tot Koningin van de Jeugd 2011. Ze schreed op de ochtend van 16 september de Ridderzaal binnen. Na de opening door Jan Bouke Wijbrandi, algemeen directeur van UNICEF Nederland, begon ze aan haar troonrede. Onder de aanwezigen waren de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Marlies Veldhuijzen van Zanten, een aantal Tweede Kamerleden, 300 kinderen en jongeren, andere genodigden en vertegenwoordigers van de media.

In de Troonrede van de Jeugd weerklonken de onderwerpen en bevindingen van het Jaarbericht Kinderrechten 2011, net als Kleine Prinsjesdag een initiatief van UNICEF Nederland en Defence for Children. De koningin had zowel goed als minder goed nieuws:

“In de laatste jaren zijn minder kinderen het criminele pad opgegaan. Daarom zijn dit jaar een aantal jeugdgevangenen gesloten. Een ander belangrijk besluit is dat kinderen die alleen, zonder ouders, naar Nederland zijn gevlucht, niet langer gevangen worden gezet. Bovendien is in april de Kinderombudsman begonnen met zijn werk.”

“Het opsluiten van kinderen mag pas als alle andere oplossingen niet hebben gewerkt. Het is belangrijk dat ook kinderen en jongeren die iets slechts hebben gedaan, een tweede kans krijgen om een goede toekomst op te bouwen.”

“Wij vinden dat kinderen die in Nederland zijn geboren of al minimaal vijf jaar in Nederland wonen, niet meer mogen worden teruggestuurd naar het land waar ze officieel vandaan komen, ook al is dat land veilig verklaard. (...) Nederland moet de landen waaruit kinderen vluchten, helpen zodat de kinderen daar veilig en goed kunnen opgroeien.”

“Kinderen die mishandeld worden, moeten sneller hulp krijgen. Verder vinden wij dat er meer informatie moet komen over kindermishandeling. Zodat iedereen weet wat het is en hoe je het kunt stoppen.”

“Hoewel kinderarbeid in Nederland niet of nauwelijks voorkomt, is het wereldwijd nog wel een heel groot probleem. (...) In het Kinderrechtenverdrag staat dat Nederland andere

landen moet helpen goed voor hun kinderen te zorgen. Nederland kan bijvoorbeeld landen die ontwikkelingshulp krijgen, vragen hier goed op te letten.(.....).

De troonrede werd aangeboden aan staatssecretaris Veldhuijzen van Zanten, die in haar antwoord zei: “Iedereen moet weten dat kinderen rechten hebben en hoe kinderen het beste kunnen opgroeien. Het is belangrijk dat vooral kinderen weten wat kinderrechten zijn. Dan kunnen jullie ook zelf helpen om voor kinderen op te komen.”

Lees de volledige **Troonrede van de Jeugd** op de site.

Debat

Tussen het voorlezen van de troonrede door gingen 200 jongeren van zeven middelbare scholen in heel Nederland in de Ridderzaal in debat met zes Tweede Kamerleden: Nine Kooiman (SP), Jeroen Recourt (PvdA), Brigitte van der Burg (VVD), Willy Dille (PVV), Jesse Klaver (Groen Links) en Fatma Koser Kaya (D66). Ze debatteerden aan de hand van stellingen die te maken hadden met de thema's in het Jaarbericht Kinderrechten en de Troonrede van de Jeugd. Zo was een van de stellingen 'Minderjarige criminelen zijn slachtoffers, geen daders', en een andere 'Er moet een importverbod komen op producten die door kinderhanden zijn gemaakt'.

Bij de voorbereiding en organisatie van het debat kregen UNICEF en Defence for Children steun van Stichting Kik'r (www.stichtingkikr.nl) en het Nederlands Debat Instituut (www.debatinstituut.nl). De 200 middelbare scholieren van VMBO, HAVO en VWO die meededen aan het debat, hadden daarin een training gekregen. Aan het eind van het debat bepaalde het publiek wie de winnaar was. De allerbeste debaters bleken afkomstig te zijn van het Mill Hill College in Goirle (Noord-Brabant). In de Ridderzaal waren ook 100 kinderen van basisscholen. Zij hadden in de klas les gekregen over kinderrechten.

Het resultaat

- Het Jaarbericht Kinderrechten en Kleine Prinsjesdag trokken veel media-aandacht.
- Het debat tussen jongeren en politici was inhoudelijk, verfrissend en leuk. Jongeren blijken ook graag met elkaar te debatteren en dit te doen in wedstrijdverband.
- De inhoud van het Jaarbericht wordt genoemd in politieke debatten over jeugdstrafrecht, vreemdelingenbeleid, kindermishandeling en jeugdzorg.
- De staatssecretaris van VWS heeft op 6 oktober 2011 een officiële **reactie** op het Jaarbericht Kinderrechten 2011 naar de Tweede Kamer gestuurd.

Evaluatie

- De organisatie van Kleine Prinsjesdag kost veel (voorbereidings)tijd en geld. Daar staat tegenover dat de impact groot is. Kleine Prinsjesdag kan een waardevolle traditie worden. Voorwaarde is wel, dat we op tijd beginnen met de voorbereiding.
- De debattraining op scholen kan verbeterd worden.
- Uit de samenwerking met scholen is veel meer te halen dan tot nu toe gebeurt. Een uitgebreider voortraject kan leiden tot de gewenste verdiepingsslag.

Ontreddering in gezinslocaties

Sinds de zomer van 2011 huisvest de overheid gezinnen van uitgeprocedeerde asielzoekers met minderjarige kinderen in twee 'gezinslocaties', een in Gilze-Rijen, de andere in Katwijk. In de gezinslocaties verblijven bij elkaar 300 kinderen. Na een 'quickscan' op beide locaties constateerden UNICEF Nederland en Defence for Children, dat de centra volkomen ongeschikt waren voor opgroeiende kinderen. In de twee locaties verblijven bij elkaar 300 kinderen.

Gealarmeerd door klachten over de nieuwe locaties en een brandbrief van VluchtelingenWerk Nederland, voerden UNICEF Nederland en Defence for Children in beide centra een kort onderzoek uit.

Ze spraken er met negentien ouders en zeventien kinderen. In december 2011 publiceerden ze hun bevindingen in het rapport **De gezinslocaties in Gilze-Rijen en Katwijk: geen plek voor kinderen**. Uit de publicatie kwam een schrijnend beeld naar voren:

Verblijfsduur en terugkeer

De minister van Immigratie en Asiel kiest voor de gezinslocaties bewust voor sobere omstandigheden en een streng regime. Hij is ervan overtuigd dat gezinnen anders niet meewerken aan hun terugkeer. In werkelijkheid leidt een bars regime voor gezinnen met kinderen van wie er veel kampen met ernstige psychische klachten, alleen maar tot meer onrust en ontredde. Terwijl het besluit om terug te keren juist vraagt om rust en stabiliteit.

Medische zorg

Door de overplaatsing naar de gezinslocatie zijn medische behandelingen en therapieën voor kinderen, en hulp aan ouders bij de opvoeding vaak abrupt afgebroken. Kinderen en ouders hebben in het land van herkomst en in de jaren na hun vlucht meestal heel veel meegemaakt. Ze zijn ziek of getraumatiseerd. Ze kunnen de extra zorg en ondersteuning niet missen.

Ingrijpende vrijheidsbeperking

Volwassenen (18+) moeten zich zeven dagen per week midden op de dag melden bij het Centraal Opvangorgaan Asielzoekers (COA) in het centrum. Dit maakt het voor ouders heel moeilijk er een dagje tussenuit te gaan met de kinderen.

Onderwijs

Kinderen en ouders krijgen te horen, dat kinderen in basisschoolleeftijd alleen op de gezinslocaties naar school kunnen gaan. Dit is in strijd met de Grondwet. Bovendien berooft het kinderen van de mogelijkheid contact te leggen met leeftijdgenootjes buiten het centrum. Jongeren boven de 18 jaar, die zich elke dag moeten melden, kunnen hierdoor geen opleiding (meer) volgen.

Onder bestaansminimum

De gezinnen moeten leven van 31-43 euro per week. Vooral voor gezinnen met een baby is dit vrijwel onmogelijk. Bewoners krijgen geen reisgeld om naar een dokter, een advocaat of een rechtszitting te gaan. Daarom zien veel ouders af van reizen die belangrijk zijn voor het vervolg van procedures of voor de gezondheid van hun kinderen of henzelf. Het leefgeld dat ouders krijgen, is ontoereikend om voor hun kinderen gezond eten en geschikte kleding te kunnen kopen.

Sanctieregime

De gezinslocaties hanteren een uitgebreid en uiterst streng sanctiebeleid. Als ouders zich een dag niet melden, omdat ze toch voorrang geven aan een belangrijke afspraak, bijvoorbeeld met een dokter of een advocaat, moeten ze bijvoorbeeld een boete van 6 euro betalen.

Geen speelplek

Er is op de gezinslocaties nauwelijks speelgoed. Voor de allerkleinsten is er een piepklein speeltuintje. Voor de grotere kinderen is er niets te doen. In de azc's kregen ouders een bijdrage om voor hun kinderen de contributie voor een (sport) club te betalen. Deze regeling geldt niet voor de kinderen in gezinslocaties.

Ontrederde ouders en kinderen

De leefomstandigheden in de gezinslocaties leiden bij ouders en kinderen tot spanningen en stress. Kinderen voelen zich ongelukkig.

Ouders zijn wanhopig. De ontredde van bijna alle bewoners maakt het risico dat kinderen op een of andere manier slachtoffer worden van kindermishandeling, onaanvaardbaar groot.

Verbeteringen

Naar aanleiding van het rapport zijn eind 2011 gesprekken gevoerd met de minister van Immigratie en Asiel. Na deze gesprekken zijn een aantal verbeteringen doorgevoerd: de meldplicht op zon- en feestdagen is afgeschaft, er kwamen meer speelmogelijkheden, en de overgang van het azc naar een gezinslocatie wordt voortaan beter voorbereid, zodat kinderen op hun nieuwe plek sneller naar school kunnen.

Nog niet in orde

Ondanks de verbeteringen per 1 januari 2012 is de naleving van de kinderrechten in de twee centra nog niet op orde. Kinderen verblijven er te lang, in omstandigheden die hun ontwikkeling remmen. Daarom blijft UNICEF zich samen met andere organisaties met hart en ziel inzetten voor de kinderen in de twee centra.

Jubileum Zorg voor Borstvoeding

De Stichting Zorg voor Borstvoeding, mede opgericht door UNICEF Nederland, vierde in 2011 haar 15-jarig bestaan. De stichting bevordert het geven van borstvoeding in Nederland. Een baby die borstvoeding krijgt, heeft de beste kansen om zich gezond te ontwikkelen. Zorg voor Borstvoeding kon bij haar derde lustrum terugkijken op grote successen. Toch neemt het geven van borstvoeding in Nederland (weer) af. Het werd tijd voor een nieuwe impuls. Die kwam er met de oprichting van de Landelijke Borstvoedingsraad.

UNICEF en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bevorderen over de hele wereld het geven van borstvoeding. In Nederland werd hiervoor in 1996 de Stichting Zorg voor Borstvoeding opgericht. Met hulp van de stichting hebben sindsdien 270 Nederlandse zorginstellingen het Borstvoedingscertificaat behaald. Het certificaat is een bewijs dat deze instellingen staan voor professionele ondersteuning en het juiste advies bij het geven van borstvoeding.

Landelijke Borstvoedingsraad

Sinds 2011 krijgt de Stichting Zorg voor Borstvoeding geen overheidssubsidie meer. Toch blijft de promotie van borstvoeding nodig. Minder moeders beginnen met borstvoeding en moeders gaan er minder lang mee door. Samen met onder andere het Voedingscentrum heeft UNICEF Nederland daarom in 2011 het initiatief genomen voor de oprichting van de *Landelijke Borstvoedingsraad*. Hierin zitten vertegenwoordigers van beroepsgroepen en organisaties die in hun werk te maken hebben met borstvoeding. De Raad wil bewerkstelligen dat alle instellingen die in Nederland ouder- en kindzorg bieden, het geven van borstvoeding goed en toetsbaar bevorderen en ondersteunen. De Raad brengt ook adviezen uit aan de overheid.

Activiteiten voor kinderen in Nederland

UNICEF vindt het belangrijk dat kinderen hun rechten kennen en weten dat die rechten gelden voor elk kind, waar ook ter wereld. We willen ook dat kinderen in Nederland zich ervan bewust worden, dat de rechten van miljoenen leeftijdgenoten elke dag opnieuw met voeten worden getreden. En dat we dit samen kunnen veranderen.

www.unicefenjij.nu

Het werk van UNICEF draait om kinderen. We komen op voor hun rechten. We betrekken hen ook bij ons werk. We geven kinderen een stem, ver weg en dichtbij. In Nederland richt UNICEF zijn informatie, actieoproepen en uitnodigingen om 'mee te praten' vooral op kinderen van 10-12 jaar. Voor kinderen in deze leeftijdsgroep en hun leerkrachten op de basisschool kwam er in 2011 een gloednieuwe website: www.unicefenjij.nu.

Televisie

Kinderarbeid in de 21ste eeuw, ons campagnethema 2011/2012, kreeg indringend gestalte in de laatste twee afleveringen van De Slavernij Junior. Deze serie van de NTR, gemaakt voor kinderen van 7 tot 14 jaar, vertelde aan de hand van archiefmateriaal, documentaire- en dramafragmenten de geschiedenis van kinderarbeid en slavernij. UNICEF Nederland werkte mee aan de serie. In de afleveringen van 16 en 23 oktober lieten we de kijkers zien, dat voor 150 miljoen kinderen in de wereld kinderarbeid geen geschiedenis is, maar bittere werkelijkheid. Abdullah uit Bangladesh en Anne uit Benin vertelden hun verhaal.

Schooltv-weekjournaal

Elk jaar rond 20 november, de Dag van de Rechten van het Kind, komt het werk van UNICEF aan bod in het *Schooltv-weekjournaal*, eveneens van de NTR. Naar dit programma kijkt 89% van de leerlingen tussen de 10 en 12 jaar. Ook voor het *Schooltv-weekjournaal* kozen we voor het thema kinderarbeid. Op 18 november werd een aangrijpend **portret** uitgezonden van Richard uit Benin. Hij is op straat gezet door zijn ouders, werkt op de markt, en sjuwt spullen die eigenlijk veel te zwaar voor hem zijn. Gelukkig vindt hij af en toe een beetje rust in een opvangcentrum dat door UNICEF wordt gesteund. Daar kan hij weer eventjes kind zijn.

UNICEF-Lopen

Vrijwilligers van UNICEF en basisscholen door heel Nederland organiseerden in 2011 weer de bekende UNICEF-Lopen. Aan de sponsorlopen, die al meer dan 40 jaar bestaan, deden duizenden kinderen mee. Ze liepen samen een bedrag van

ruim 450. euro bij elkaar. De opbrengst van de lopen vóór de zomervakantie is bestemd voor UNICEF-programma's die ondervoeding (het campagnethema 2010/2011) bestrijden. Het bedrag dat van september tot en met december 2011 bij elkaar gelopen is, gaat naar programma's voor slachtoffers van kinderarbeid (het campagnethema 2011/2012).

Evaluatie

De opbrengst van de UNICEF-Lopen was 9 procent lager dan in 2010 en 23 procent lager dan voor 2011 was begroot (600.000 euro). Ook de afgelopen jaren daalden de inkomsten uit de sponsorlopen al. Er doen minder scholen en minder kinderen mee. Hiervoor zijn verschillende redenen. Zo zijn er steeds meer scholen, die er de voorkeur aan geven een klein particulier initiatief te steunen. Ook hebben scholen keuze uit een steeds groter aanbod van activiteiten van andere organisaties. En waren onze Lopen in het verleden vrij uniek, tegenwoordig zijn er overal in Nederland talloze sponsoractiviteiten. Daarnaast moeten we de hand in eigen boezem steken: we zijn met de UNICEF-Loop een beetje stil blijven staan. We zijn te weinig alert geweest op veranderde verwachtingen en op nieuwe mogelijkheden. Daar gaan we iets aan doen. De sponsorloop is voor UNICEF een belangrijke bron van inkomsten. Een van de prioriteiten in 2012 is dan ook de UNICEF-Loop weer 'op de kaart te zetten'.

Nieuwe website voor kinderen en scholen

Samenwerking met kinderen en scholen is voor UNICEF van wezenlijk belang. Vanuit onze missie: we zijn er voor alle kinderen, altijd en overal. Omdat we kinderen in Nederland willen laten zien hoe kinderen leven in landen die veel armer en onveiliger zijn dan ons eigen land. En omdat kinderen de volwassenen van de toekomst zijn, die straks verantwoordelijk zijn voor de naleving van de rechten van nieuwe generaties. In september lanceerde UNICEF een nieuwe website voor leerlingen en leerkrachten van de bovenbouw van de basisschool. De nieuwe site (www.unicefenjij.nu) kwam in de plaats van drie 'oude' afzonderlijke sites (spreekbeurtactie.nl, kidsunited.nl en unicefloop.nl). Op www.unicef.nu is alle informatie voor kinderen en scholen op één plek samengebracht. De nieuwe website is niet alleen mooi, maar ook praktisch, overzichtelijk en interactief.

Aanbod

Kinderen, vooral in de leeftijdsgroep van 10-12 jaar, kunnen van de site informatie downloaden voor een werkstuk of een spreekbeurt. Ze vinden er actuele berichten over kinderen in de hele wereld. Berichten die tot leven komen in foto's, films en verhalen. Op deze berichten kunnen ze reageren. Op de

Hyves-pagina die bij de website hoort (maar alleen buiten schooltijd kan worden aangeklikt), kunnen kinderen hun mening geven over wisselende stellingen en meedoen aan leuke acties.

Leerkrachten kunnen de berichten, foto's en filmpjes op de site gebruiken op (bijvoorbeeld) het digitale schoolbord. Ze kunnen ze samen met hun leerlingen bekijken en bespreken. Daarna kunnen leerlingen een individuele of groepsopdracht krijgen, die is gebaseerd op wat ze hebben gezien en besproken.

Bezoekers

Vanaf de lancering tot en met 31 december 2011 trok de nieuwe website 25.000 unieke bezoekers. Dit waren er meer dan we hadden verwacht. Rond 20 november, de internationale Dag van de Rechten van het Kind, vertoonde het bezoekersaantal een piek. Hieruit leiden we af dat in deze periode veel kinderen op de site informatie hebben gezocht (en gevonden!) voor een spreekbeurt over kinderrechten en het werk van UNICEF.

Feedback

Het hoge bezoekersaantal is onder meer te danken aan de UNICEF-vrijwilligers die als jeugdvoorlichter werken. Zij maakten tijdens hun gastlessen (1.300 per jaar) veel gebruik van www.unicefenjij.nu. Hierdoor konden ze ons ook waardevolle feedback geven over de inhoud en het gebruikersgemak van de site. Feedback kregen we ook van groepen leerlingen en leerkrachten, die we al tijdens de bouw vroegen om mee te kijken en wensen, verwachtingen en verbeterpunten aan ons door te geven. Met deze groepen worden nog steeds regelmatig klankbordsessies gehouden. De gebruikers houden ons scherp.

Evaluatie

We hebben vastgesteld dat een tastbare aanjager hielp om mensen te interesseren voor de nieuwe website. Zo steeg het aantal bezoekers tot boven de 4.000 in de week, nadat we spreekbeurtpakketten hadden verstuurd naar scholen die kenbaar hadden gemaakt hiervoor belangstelling te hebben. In het pakket zaten materialen om uit te delen aan leerlingen of te gebruiken in het klaslokaal, bijvoorbeeld raamstickers, maar voor informatie om de spreekbeurt voor te bereiden, werd verwezen naar www.unicefenjij.nu.

De komende tijd moeten we ervoor zorgen, dat nog meer kinderen en leerkrachten de website kennen en bezoeken, en dat we de site up to date houden. Alleen dan draagt de website er optimaal aan bij, dat kinderen en leerkrachten meer

kennis krijgen van kinderrechten en ook in actie komen om het werk van UNICEF te ondersteunen.

De website wordt ook nog verder ontwikkeld. We willen kinderen nog meer mogelijkheden geven om via de site hun stem te laten horen. Hiervoor zijn een aantal technische aanpassingen nodig. Ook de inhoudelijke voorbereiding vraagt nog tijd. Verder worden de nieuwsberichten op de site nog meer toegespitst op de wensen van kinderen en leerkrachten. Ook daarna blijven we stelselmatig werken aan verbeteringen. Het werk aan de site is nooit af.

Moderne slavernij in beeld

*In het najaar van 2011 zond de NTR, de omroep 'met extra aandacht voor jeugd en diversiteit', op Nederland 3 de zesdelige serie **De Slavernij Junior** uit. In de laatste twee afleveringen lieten de NTR en UNICEF zien, dat slavernij nog steeds bestaat.*

De Slavernij Junior was de jeugdversie van *De Slavernij*. Presentatrice Lisa Wade nam de kijkers met verhalen en beelden mee in de geschiedenis van kinderarbeid en slavernij. Begin 2011 besloot UNICEF te gaan meewerken aan de serie. Ons campagnethema 2011/2012 was kinderarbeid. De NTR-serie bood een goed gelegenheid om dit thema en het werk van UNICEF onder de aandacht te brengen. En kinderen in Nederland ervan bewust te maken dat kinderarbeid en slavernij ook nu nog bestaan. Dat miljoenen kinderen niet net als zijzelf naar school gaan, maar in plaats daarvan elke dag hard moeten werken, onder slechte omstandigheden, tegen een hongerloon of helemaal voor niets.

Anne en Abdullah

De eerste vier afleveringen van de serie gingen over de geschiedenis van kinderarbeid in Nederland en van de slavernij. Aan deze afleveringen verbond UNICEF zijn naam, en we gaven feedback op de scripts. In de vijfde en zesde aflevering stond kinderarbeid anno nu centraal. En wat UNICEF ertegen doet.

In de **vijfde aflevering**, uitgezonden op 16 oktober 2011, maakten de kijkers kennis met de 13-jarige Anne uit Benin. Vanaf haar vijfde jaar werd ze door haar moeder en broer verkocht aan 'tantes' in de hoofdstad Cotonou. Officieel als *vidomigon*, een meisje van het platteland dat bij familie in de stad onbetaald werk doet in ruil voor een schoolopleiding. Maar de 'tantes' van Anne waren geen familie en naar school mocht ze niet. Ze werkte als sloofje van vijf uur 's ochtends tot acht uur 's avonds, werd geslagen en geschopt, en bang

gemaakt met voodoo om te voorkomen dat ze zou vluchten. Toen haar broer haar voor de zesde keer naar een 'tante' wilde brengen, kwam Anne in verzet. Haar moeder heeft geen geld om voor haar te zorgen. Anne woont nu in een opvangcentrum in Cotonou, dat door UNICEF wordt gesteund. Hier haalt ze de gemiste schooljaren in. Ze kan nu lezen en schrijven.

In Benin, grenzend aan onder meer Burkina Faso en Nigeria, worden elk jaar 650.000 kinderen aan het werk gezet. Sommigen worden afgetroddeld van hun ouders of ontvoerd. De kinderen worden verkocht. Het zijn voor het merendeel meisjes (86%), die worden verhandeld als huissloofje of hulpje op de markt.

De **zesde aflevering**, die werd uitgezonden op 23 oktober, bracht het verhaal van Abdullah in beeld. Hij is 12 jaar en geboren op het platteland in het noorden van Bangladesh. Hij ontvluchtte zijn familie, omdat zijn stiefmoeder hem sloeg. Nu leeft hij op straat in de hoofdstad Dhaka. Net als de andere 250.000 tot 400.000 straatkinderen in Dhaka probeert hij in leven te blijven door de verkoop van spulletjes die hij vindt in het park of op de vuilnisbelt. Abdullah verzamelt ze in een juten zak. Hij is vooral op zoek naar plastic, glasscherven en lege blikjes. Die brengen het meeste op: 20 cent per kilo. Elke dag werkt hij vier tot vijf uur. Meestal net genoeg om iets te eten te kopen. Als de opkoper hem tenminste een eerlijke prijs betaalt. Abdullah wordt vaak afgezet, omdat hij nooit heeft leren rekenen.

In Bangladesh, vier keer zo groot als Nederland, leven 144 miljoen mensen, heel dicht op elkaar. De helft van de bevolking moet rondkomen van minder dan 90 eurocent per dag. De 12 miljoen inwoners van Dhaka produceren zo veel afval, dat maar de helft wordt opgehaald door de gemeentereinigingsdienst. De rest blijft liggen en rot weg. Rioolwater en chemisch afval worden geloosd in rivieren, waar kinderen in zwemmen en hun moeders de afwas doen.

De straatkinderen van Dhaka krijgen een paar uur per dag onderwijs in een opvangcentrum, dat wordt gesteund door UNICEF. Ze kunnen in het centrum ook naar een dokter of verpleegkundige, ze leren er beter voor zichzelf te zorgen en ze kunnen er 's nachts veilig slapen. Ook Abdullah brengt nu de nachten in het centrum door. Hij wordt niet meer wakker van mensen die hem weggagen of slaan.

De Slavernij Junior is goed bekeken en in december 2011 herhaald op Schooltv. Mogelijk volgt in 2012 een tweede herhaling.

Lesmateriaal

In aansluiting op de serie is lesmateriaal ontwikkeld voor Schooltv. UNICEF heeft hieraan bijgedragen. Er verscheen ook een educatieve 'game' *Lekker goedkoop*. In het spelletje ligt de nadruk op de moderne slavernij. Kinderen ontwerpen kleren en 'reizen' vervolgens de hele wereld over om ze te (laten) maken. Katoen komt uit Mali, de stof wordt geweven in India. De spelers zien de werkplaatsen, de omstandigheden daar en de kinderen die er werken. Ze kunnen de situatie veranderen, maar dat heeft wel gevolgen voor de prijs van de kleding en voor het verloop van het spel. UNICEF leverde tekst- en beeldmateriaal voor de 'game'.

Evaluatie

Kinderen in Nederland hebben door de televisieserie geleerd wat kinderarbeid betekent en welke impact het heeft op het leven van een kind. Ze hebben ook kunnen zien wat UNICEF daaraan doet. Dat maakt onze medewerking aan de serie de moeite waard. Wel stond de productie vanaf het begin onder grote druk, ook al omdat UNICEF pas 'instapte', toen de NTR al een tijdje met de serie bezig was. Hierdoor moesten we gehaast te werk gegaan, en soms zelfs te gehaast. Jammer is ook dat de publieke omroep nooit verwijst naar andere websites dan die van de eigen omroeporganisatie. We hadden het adres van de nieuwe website, www.unicefenijj.nu, graag in beeld gehad. Nu heeft De Slavernij Junior niet geleid tot meer bezoekers op de site. In het lesmateriaal voor Schooltv is uiteindelijk wel een verwijzing naar de website opgenomen.

4.000 actieve vrijwilligers

Onbetaalbaar en onmisbaar. Dat zijn de vele vrijwilligers die zich inzetten voor UNICEF. We hebben grote waardering voor het werk dat ze verzetten en laten dit ook merken. De mening van vrijwilligers telt voor UNICEF. Het vrijwilligersnetwerk heeft een stem in de Vrijwilligersraad.

UNICEF heeft in Nederland 4.000 actieve vrijwilligers. Geraakt door het onrecht dat miljoenen kwetsbare kinderen elke dag moeten verduren, 'doneren' ze aan UNICEF expertise, tijd en energie. Ze organiseren evenementen, geven gastlessen opscholen, verzorgen lezingen, verkopen kaarten en cadeauproducten, en benaderen bedrijven voor samenwerking met UNICEF.

De vrijwilligers werken binnen 71 Regionale Comités voor UNICEF (RCU's). Op landelijk niveau worden de comités vertegenwoordigd door de Vrijwilligersraad.

Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad, die uit maximaal dertien leden bestaat, komt vier keer per jaar bij elkaar. Namens het vrijwilligersnetwerk adviseert de Raad de directie over het vrijwilligersbeleid en de uitvoering ervan. De Raad informeert de directie daarnaast over relevante gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen het netwerk en zorgt ervoor dat voorstellen die van belang zijn voor vrijwilligers ter goedkeuring worden voorgelegd. De Vrijwilligersraad heeft het recht om twee kandidaten voor te dragen voor benoeming in de Raad van Toezicht.

Plannen voor 2012

Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan de verwezenlijking van de doelstellingen van UNICEF Nederland. Ze moeten zich geïnspireerd, gehoord en gezien weten. In 2012 onderzoeken we hoe we de structuur van het vrijwilligerswerk kunnen verstevigen, hoe vrijwilligersactiviteiten nog beter kunnen bijdragen aan de realisering van onze doelstellingen, en hoe we de samenwerking met vrijwilligers kunnen versterken. We willen de organisatie daarnaast zo toegankelijk mogelijk maken voor potentiële nieuwe (groepen) vrijwilligers. In 2012 houden we ook een tevredenheidsonderzoek onder onze vrijwilligers.

Vrijwilligers in actie

De vrijwilligers van UNICEF ondersteunen acties door heel Nederland. Een impressie van de activiteiten van vrijwilligers en actievoerders.

Halve eeuw actief voor UNICEF

Mevrouw Van der Velde uit Vlissingen. Op 13 februari 1959 werd ze vrijwilligster voor UNICEF. Tijdens de Landelijke UNICEF Vrijwilligersdag werd ze verrast door presentator Sipke Jan Bousema. Hij zette haar in het zonnetje én in de bloemen als dank voor meer dan 50 jaar inzet voor UNICEF.

Jeugdspelers AZC scoren voor UNICEF

AZC is het FC Barcelona van Zutphen. De jeugdleden van AZC scoren ook voor UNICEF. Het jaar 2012 was nog maar net twee weken oud, of ze kwamen alweer in actie. In hun eigen 'Camp Nou' aan de Fanny Blankers-Koenweg liepen zo'n 150 spelers rondjes van 500 meter om twee voetbalvelden. "Sommige kinderen liepen wel twintig rondjes," zegt Anno Wallander van het UNICEF-comité. "Een geweldige prestatie." De sponsorloop bracht meer dan 4.000 euro op. In 2011 brachten de spelers van AZC ook al geld bij elkaar voor UNICEF. Wallander: "Toen hebben we 3.600 euro opgehaald." Tijdens de sponsorloop begin 2012 werd een cheque met dit bedrag overhandigd aan de regiovoorzitter van UNICEF.

Mijn kleine neefje is mijn grote inspiratiebron

"Nooit had ik kunnen vermoeden, dat de komst van mijn neefje mijn leven zou veranderen. Dat een klein mannetje mij zou inspireren om me via UNICEF in te zetten voor kinderen wereldwijd. Vanaf het moment dat hij met zijn oogjes knipperde, hebben we ons allemaal vol liefde voor hem ingezet. Ik realiseerde me hoe klein en kwetsbaar hij was. Dat was het moment waarop ik stil stond bij de kinderen die minder geluk hebben in het leven.

Ik besloot me in te zetten voor UNICEF. Omdat ik jurist ben, heb ik ervoor gekozen om op scholen voorlichting te geven over kinderrechten. Mijn mooiste ervaring was die op Basisschool De Fontein in Breda. Meteen na de gastles over kinderarbeid kwam de school in actie. Na de kerstmusical mocht ik een cheque van 618 euro in ontvangst nemen. Ik vond de inzet van de kinderen ontroerend en ik was onwijs trots op ze. Zelfs de kleintjes proberen op hun manier bij te dragen en UNICEF te steunen. Zo mooi vind ik dat!"

Statiegeld voor UNICEF

Klanten van supermarkt Emté in Arkel spaarden het hele jaar statiegeld van lege flessen om UNICEF te steunen in zijn strijd tegen kinderarbeid. "In totaal kon een bedrag van ruim 1.500 euro naar UNICEF," zegt Carola Klein van het plaatselijke UNICEF-Comité.

Dr. Ariënschool in Neede pikt kinderarbeid niet

Geraakt door de afleveringen van De Slavernij Junior over kinderen in Burkina Faso en Bangladesh, kwam Youri Woesthuis uit Neede met zijn groep 5-6 van de Dr. Ariëns Daltonschool in actie tegen kinderarbeid. De jeugdvoorlichters van het Regionale UNICEF-Comité (De Graafschap) gaven gastlessen in alle groepen. De kinderen maakten vervolgens allerlei mooie spullen, die ze op een 'markt' verkochten. Dankzij de sponsoring van bedrijven in Neede hoefde de school voor de markt geen kosten te maken. De opbrengst van de markt werd bovendien verdubbeld door *Act in Move*, een bedrijf in communicatietrainingen. Youri kon een cheque van 1.750 euro overhandigen aan UNICEF-vrijwilligster Gré Veldhuis.

Vrijwilligers op reis

Vijf vrijwilligers uit het noorden van Nederland bezochten in augustus 2011 UNICEF-programma's voor werkende kinderen in Cambodja. Een cameraman ging mee op reis. Een van de vrijwilligers, Joke Roelfsema die lezingen geeft voor UNICEF, gaf tijdens de reis een interview aan RTV Noord.

Ruimte voor UNICEF op kerstmarkt Karwei

Op de kerstmarkt van Karwei in Noordwijkerhout in december 2011 kreeg UNICEF-vrijwilligers alle ruimte. Met een verkoopstand en een knutseltafel waar kinderen kerstversieringen konden maken. Klanten konden hun kortingsbonnen aan UNICEF doneren.

Judoka's voor UNICEF

UNICEF en Judoclub Capelle sloegen de handen ineen en zijn een samenwerking voor drie jaar aangegaan.

Actie rondom Vierdaagse

Met vijf andere studenten liet Eloy in 2011 deelnemers aan de Nijmeegse Vierdaagse 'Lopen voor UNICEF': "Ze moesten zich laten sponsoren. In ruil daarvoor creëerden wij extra rustposten. Met eten, drinken, toiletten, blarenprikkers en zitplaatsen. Wie meedeed, kreeg ook een T-shirt en een boeketje gladiolen. Alles was gesponsord door bedrijven. We haalden 9.200 euro voor UNICEF op."

In actie op Let's Open 4 UNICEF

UNICEF-vrijwilligers uit de regio Eemland bemanden de hele week van de Let's Open 4 UNICEF een informatiestand waar ze ook UNICEF-(tennis)artikelen verkochten. De opbrengst was bijna 400 euro.

Met zelfbedachte activiteiten, waaronder een loterij en nek- en schoudermassages door een fysiotherapeute, brachten ze nog

eens 670 euro bij elkaar. De gemeente Barneveld legde hier nog eens 500 euro bij.

Hockeyteam in shirt met UNICEF-logo

Het meisjeshockeyteam van Hockey Club Haarlem speelt in shirts met daarop het UNICEF-logo. Spaarnestad Holding BV sponsort de shirts. Het team, dat bestaat uit acht meisjes van 8-9 jaar, zamelt ook geld in voor UNICEF. Bij elke thuiswedstrijd wappert de UNICEF-vlag op het sportcomplex.

Ambassadeurs volop actief in 2011

De ambassadeurs van UNICEF Nederland hebben het werk van UNICEF voor kwetsbare kinderen, waar ook ter wereld, ook in 2011 weer met overgave over het voetlicht gebracht. Hun landelijke bekendheid zet onze boodschap kracht bij en zorgt voor extra aandacht van publiek en media.

Ambassadeursteam

Het ambassadeursteam van UNICEF bestaat uit acht personen:

- Paul van Vliet, *entertainer*
- Monique van de Ven, *actrice en regisseuse*
- Sipke Jan Bousema, *tv-presentator*
- Trijntje Oosterhuis, *zangeres*
- Jürgen Raymann, *cabaretier en presentator*
- Edwin Evers, *dj*
- Nicolette van Dam, *presentatrice*
- Renate Verbaan, *presentatrice*

Paul van Vliet en Monique van de Ven hebben een bijzondere status verworven. Zij zijn *lifetime* ambassadeurs van UNICEF. Zij treden op als *corporate spokespersons* (woordvoerders) voor inhoudelijke thema's waar UNICEF zich voor inzet.

De andere ambassadeurs richten zich vooral op specifieke doelgroepen waarvoor juist zij 'aansprekend' zijn. Als geen ander kunnen ze deze groepen bereiken en enthousiasmeren voor UNICEF. Ze komen letterlijk en figuurlijk in actie bij campagnes en evenementen. Onder hen ook Nicolette van Dam en Renate Verbaan, beiden pas ambassadeur sinds mei 2010. Ze zetten zich sindsdien met hart en ziel in voor UNICEF. We zijn er trots op dat in 2012 cabaretière en presentatrice Claudia de Breij ons ambassadeursteam komt versterken.

Activiteiten

De acht ambassadeurs hebben in 2011 een scala aan activiteiten ontplooid. Alleen of samen met andere ambassadeurs. Zo werkten verschillende ambassadeurs mee aan de nieuwe **corporate film** van UNICEF, aan de fotosessie

om het assortiment van onze webshop onder de aandacht te brengen, en aan de campagnes tegen ondervoeding en kinderarbeid. Meerdere ambassadeurs leverden bijvoorbeeld op 15 juni 2011 een bijdrage aan **TV Show** van Ivo Niehe, die in het teken stond van de strijd tegen ondervoeding. Ook bij evenementen van of voor UNICEF gaven de ambassadeurs acte de présence. De deelnemers of gasten stellen hun komst altijd zeer op prijs. Door hun aanwezigheid bevorderen de ambassadeurs het begrip voor het werk van UNICEF én de fondsenwerving.

Paul van Vliet

- Is in 2012 twintig jaar ambassadeur.
- Nam in januari 2011 een cheque van 100.000 euro van de gemeente Hardenberg in ontvangst.
- Bedankte in februari in een televisiespotje de deelnemers in de Nationale Postcode Loterij.
- Werkte in april mee aan een concert voor UNICEF van violiste Janine Jansen.
- Droeg in juni bij aan de TROSTV Show die in het teken stond van de strijd tegen ondervoeding.
- Vertelde onder meer in **Koffietijd** over zijn ontmoetingen met kinderen uit de goudmijnen van Burkina Faso.
- Sprak in december bij *Wereldgasten*, een evenement in het Humanity House (Den Haag), over zijn ambassadeur-schap en zijn reis naar Burkina Faso.

Monique van de Ven

- Monique van de Ven werkt al jaren als ambassadeur voor UNICEF Nederland. Met veel betrokkenheid en bevologenheid vertelt zij over het werk dat UNICEF doet en welk verschil de organisatie maakt voor heel veel kinderen. Een aantal keer mocht zij voor UNICEF op reis. Was in 2011 vijftien jaar ambassadeur. Een goed moment om stil te staan bij wat ze door haar grote betrokkenheid en inzet heeft bereikt voor UNICEF.
- Leverde een belangrijke bijdrage aan de nieuwe **corporate film** van UNICEF die in 2011 is geproduceerd. Wordt in de film geïnterviewd, en sprak het commentaar in.
- Is vóór de schermen een inspirerende zegsvrouw namens UNICEF en (ook) áchter de schermen zeer betrokken bij ons werk en onze communicatieprogramma's.

Jan Sipke Bousema

- Werkte in maart 2011 mee aan een **fotosessie** om het assortiment van onze webshop onder de aandacht te brengen.
- Presenteerde in maart ook een evenement voor medewerkers van IKEA.

- Presenteerde in september samen met Bram Bos de Campagne-informatiedag voor vrijwilligers van UNICEF.
- Overhandigde in november op de Margriet Winter Fair een bijzonder cadeau aan de 'echte' Sinterklaas: een al even echte DoeGoodie.

Trijntje Oosterhuis

- Trad in juni 2011 met haar band op in de TROS TV Show die in het teken stond van de UNICEF-campagne tegen ondervoeding.
- Gaf in juli een bijzonder **concert** voor UNICEF Nederland in openluchttheater Caprera in Bloemendaal. Rondom het concert dat werd ingeleid door Paul van Vliet, konden mensen donateur worden van UNICEF en producten kopen bij onze vrijwilligers.

Jörgen Raymann

- Was in maart 2011 een van de ambassadeurs die meewerkten aan de **fotosessie** voor de promotie van producten uit onze webshop.
- Presenteerde in mei de speciale **65 jaar UNICEF-postzegels** en overhandigde de eerste exemplaren aan koningin Beatrix, die beschermvrouwe van UNICEF is.
- Presenteerde in september de *Battle of the Business Bands*, een evenement voor UNICEF, georganiseerd door KPMG.

Edwin Evers

- Maakte de luisteraars van **Radio 538** enthousiast voor de campagnes van UNICEF. Deed dit vooral in zijn programma *Evers staat op*.
- Sprak in het najaar van 2011 alle radio- en tv-spots in voor de campagne tegen kinderarbeid.
- Maakte speciale **spots** voor Radio 538 en riep in de campagneweek zijn luisteraars elke dag op om mee te doen aan de sms-actie.

Nicolette van Dam

- Werkte in maart 2011 mee aan de **fotosessie** voor de promotie van UNICEF-webshopproducten.
- Reisde in mei 2011 voor UNICEF naar Laos. Een reisreportage was in juni te zien in de **TV Show** voor UNICEF.
- Deed verslag van ervaringen in onder meer *Flair*, *TROS Kompas*, alle *GPD-bladen*, **Evers Staat op** en in *Koffietijd*.
- Gaf in juni interviews en hield *meet&greet*-sessies op de UNICEF Open Kidsday.
- Was in de campagneweek tegen kinderarbeid hét gezicht van UNICEF in de tv-spotjes die dagelijks te zien waren op RTL4.

- Riep op het nieuwe digitale platform www.unicefenjij.nu kinderen op om mee te doen aan een speciale kinderrechtentactie.

Renate Verbaan

- Deed in maart mee met de fotosessie om webshopproducten van UNICEF onder de aandacht te brengen.
- Deed in de TROS TV Show over de campagne tegen ondervoeding een oproep om UNICEF te steunen.
- Vroeg waar ze maar kon aandacht voor UNICEF in de interviews die ze in 2011 gaf.
- Presenteerde onder meer de kick-off van de samenwerking van UNICEF Nederland en Kiwanis om tetanus de wereld uit te krijgen en de start van de **Pluchen Speelgoedactie** van IKEA.

Oog voor pers en publiciteit

UNICEF is een sterk merk. Onze naam is een begrip, we hebben een solide reputatie, en we krijgen veel voor elkaar. Maar behoud van sympathie en een goed imago zijn niet vanzelfsprekend. Daarom blijven we werken aan de bevestiging en de versterking van het vertrouwen in onze organisatie. Bijvoorbeeld door te zorgen dat we geregeld en positief in de media zijn.

Publiciteit is ook voor UNICEF onmisbaar. Niet alleen voor de ondersteuning van ons imago, maar ook om een breed publiek te bereiken met voorlichting over kinderrechten en om mensen te motiveren bij te dragen aan het werk van UNICEF. Het persbeleid van UNICEF Nederland is erop gericht om onze aanwezigheid in de media te vergroten door de aanlevering van relevante informatie en goede contacten met pers. Daarnaast zijn we alert op negatieve berichtgeving in de traditionele media en op het internet, ook als die andere organisaties of de goedbedoelensector in het algemeen betreft. De ergernis van het publiek over één incident in de sector raakt het imago van alle organisaties 'in dezelfde hoek'.

UNICEF Nederland heeft twee persvoorlichters. Wat hun werk en dat van hun collega's van 'Pers en Publiciteit' precies inhoudt, hoe ze dat aanpakken en wat ze deden in 2011, ontdekt u aan de hand van negen veelgestelde vragen en de antwoorden daarop.

Wat doen jullie?

Om te beginnen geven we antwoord op vragen van journalisten. Voor vragen over de internationale hulpprogramma's van UNICEF kunnen we terugvallen op informatie van het regiokantoor van UNICEF in Genève.

Dus jullie wachten tot journalisten jullie bellen of mailen?

Nee, we nemen ook zelf het initiatief. Dat doen we in elk geval als UNICEF nieuws te melden heeft, als we achtergrondinformatie kunnen geven bij berichten in de media, of als UNICEF Nederland zijn standpunt wil geven over belangrijke, actuele onderwerpen. UNICEF Nederland komt overigens alleen met een standpunt als het gaat om zaken waar we verstand van hebben. Als wij onze mening geven, heeft het te maken met kinderrechten of met kinderen die in een noodsituatie verkeren.

Met wie hebben jullie dan contact?

Met journalisten van alle soorten media. Van de televisie en de radio, maar ook van dagbladen en tijdschriften. Natuurlijk hebben we veel contact met journalisten, bijvoorbeeld de mensen van het Jeugdjournaal, die zich specifiek richten op het informeren van kinderen. Maar ook journalisten die reportages of berichten voor volwassenen maken, zijn geïnteresseerd in het werk van UNICEF. In 2011 was UNICEF dan ook geregeld op de televisie en op de radio en er verschenen artikelen over ons in landelijke, regionale en lokale kranten en bladen. We waren trouwens ook te vinden op Twitter en Facebook. Ook daar stellen mensen ons vragen.

Wat willen journalisten en anderen weten?

In 2011 gingen de vragen vooral over onderwerpen op het gebied van zorg en van bescherming. De meeste aandacht was er voor de actie die onder de paraplu van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) voor kinderen en volwassenen die slachtoffer waren van de hongersnood in de Hoorn van Afrika is georganiseerd. Ook is er aandacht geweest voor onze inzet voor kinderen die in de knel komen door het Nederlandse asielbeleid.

Wat doen jullie op Twitter en Facebook?

Sinds 2011 hebben we bij UNICEF Nederland een webcare-team. De teamleden twitteren en zetten berichten op Facebook en op onze websites.

Wat vinden mensen van UNICEF?

UNICEF heeft een goede naam. Mensen zien dat we enthousiast en voortvarend zijn, en dat we altijd op zoek zijn naar oplossingen. We werken er met zijn allen hard aan om dat ook zo te houden.

Wat doen jullie met kritische berichten?

Natuurlijk komen we ook wel eens minder positief in het nieuws. Dat was bijvoorbeeld in 2011 het geval bij de SHO-actie voor Afrika. De hulp zou veel te laat op gang gekomen

zijn. We weten dat een goede reactie van de SHO op zulke berichten heel belangrijk is voor het vertrouwen in alle organisaties die er in meedoen. Samen met de andere deelnemers in de SHO doet UNICEF zijn best om de werking van het samenwerkingsverband te verbeteren.

Wat gaan jullie bij UNICEF Nederland beter doen?

We willen een nog betere relatie opbouwen met journalisten. Die moeten natuurlijk kritisch en onafhankelijk blijven, maar juist daardoor kunnen ze veel voor UNICEF betekenen. Ze houden ons scherp.

Dichter bij mensen door nieuwe media

Facebook en Hyves, Twitter en LinkedIn, internetfora en blogs. Sociale en online media zijn niet meer weg te denken uit de hedendaagse communicatie. Een organisatie die de aansluiting met de 'nieuwe' media mist, zet zichzelf op achterstand. UNICEF Nederland kreeg in 2011 een webcare-team.

Een digitale strategie uitzetten en toepassen, zodat UNICEF Nederland doeltreffend gebruik gaat maken van online kanalen. Voor informatie over de organisatie, voorlichting over kinderrechten, en voor de werving van fondsen. Dat was een van de speerpunten voor UNICEF in 2011. Een sleutelrol hierbij speelde het webcare-team dat begin 2011 werd opgezet. Het team heeft in 2011 een aanzet gegeven tot een nieuwe en betere aanpak.

Van offline naar online

De manier waarop mensen in aanraking komen met UNICEF en het werk dat we doen verschuift steeds meer van *offline* (televisie, radio, kranten en tijdschriften) naar *online*: UNICEF is een 'topic' op Twitter, een onderwerp dat wordt besproken en gedeeld op Facebook en Hyves.

Vooraf het jongere deel van onze (potentiële) achterban is vrijwel voortdurend *online*. We willen daarop inspelen, maar ook zelf het initiatief nemen. Om aandacht te vragen voor UNICEF, ons werk en onze campagnes. Om standpunten kenbaar te maken. Om mensen ertoe te bewegen in actie te komen voor UNICEF of om ons werk te steunen met een financiële bijdrage.

Dichter bij mensen

Hoe actiever UNICEF online en in de sociale media is, hoe gemakkelijker het voor mensen is om ons te bereiken met vragen, opmerkingen of suggesties, en hoe sneller ze daar een reactie op hebben. Sociale en online media brengen UNICEF dichter bij mensen.

In 2011 was UNICEF Nederland steeds vaker te vinden op Twitter. We kregen een eigen Facebook-pagina. Bij acties en campagnes werden online en sociale media vaker ingezet. We volgen onze aanwezigheid op het internet voortaan doorlopend en nauwlettend.

We vinden het belangrijk dat onze identiteit ook online zichtbaar en herkenbaar is. We communiceren online, bijvoorbeeld in onze *tweets*, zoals we zijn, vanuit onze (merk)ziel: authentiek, als waakhond voor kinderrechten buitengewoon serieus, maar in de omgang humorvol, toegankelijk, relativerend, en niet te vergeten alert.

Evaluatie en vervolg

In 2011 is een begin gemaakt met een betere benutting van digitale kanalen. Maar we zijn er nog niet. In Nederland lopen we achter op een aantal andere grote goede doelen. En in online fondsenwerving zijn we minder ver dan een aantal andere grote nationale UNICEF comités, ook al heeft Nederland in verhouding meer internetgebruikers. In 2012 en de jaren daarna zullen we dan ook extra aandacht besteden aan de verbetering en de verruiming van onze online fondsenwerving. We gaan ook nog beter inspelen op het veelvuldige contact dat vooral kinderen en jongeren met elkaar hebben via Twitter en op Facebook en Hyves. Een optie hiervoor is de introductie van een online actiepakket.

Voorwaarde voor uitvoering van de plannen, is dat we de organisatie van de online kanalen versterken en beschikken over meer capaciteit en deskundigheid. UNICEF Internationaal kan ons ondersteunen met kennis en ervaring die is opgedaan in internationale digitale trajecten.

HOOFDSTUK 4

WAT ONZE PLANNEN ZIJN

Omgeving UNICEF Nederland in kaart gebracht

Bij de opstelling van het Jaarplan voor 2012 hebben we onze eigen organisatie en de buitenwereld opnieuw onder de loep genomen. Waar zijn we goed in? Wat kunnen we verbeteren? Welke kansen biedt de wereld om ons heen? En welke externe ontwikkelingen kunnen ons werk bemoeilijken?

UNICEF heeft een solide basis. Het is een sterk merk. In Nederland kunnen we rekenen op 4.000 betrokken vrijwilligers, bevlogen medewerkers en trouwe, gepassioneerde ambassadeurs. Het werk van UNICEF spreekt heel veel mensen aan. We krijgen brede steun.

Scepsis

Steun krijgen we niet vanzelf. Om onze stevige basis te behouden en nog te versterken, moeten we scherp blijven en onszelf blijven verbeteren en vernieuwen. Zeker in een tijd waarin in Nederland de steun voor internationale samenwerking niet meer vanzelfsprekend is. Er worden vragen gesteld bij het nut en bij de resultaten van de hulp. In politiek en media klinken kritische geluiden. UNICEF Nederland realiseert zich meer dan ooit hoe belangrijk aantoonbare resultaten zijn. Wat hebben we precies voor kinderen bereikt? Is het geld van donateurs goed en zorgvuldig besteed? Werken we efficiënt? Wat voor kosten maken we?

Op de toekomst voorbereid

Hoe voorspoedig het ook met UNICEF Nederland gaat, in 2011 hebben we ons gewapend voor een toekomst met uitdagingen. We richten onze blik vooral op de buitenwereld. Tenslotte ligt daar onze missie. Maar we hebben onze organisatie en onze mensen versterkt. De organisatie is anders ingericht. Hierdoor kunnen we efficiënter werken en beter inspelen op de wensen en behoeften van mensen die zich voor UNICEF willen inzetten. We hebben in kaart gebracht over welke competenties onze organisatie en onze medewerkers moeten beschikken, en werken er nu hard aan om competenties die nog niet of onvoldoende aanwezig waren, in huis te halen of te verstevigen. In 2012 gaan we verder met de versterking van onze organisatie, door te investeren in de ontwikkeling van medewerkers, in samenwerking tussen afdelingen en teams, in een doeltreffende aanpak.

Jaarplan 2012: we blijven ambitieus

Het Jaarplan 2012 is het laatste binnen het huidige Meerjarenbeleidsplan (2010-2012). In 2012 willen we het bewustzijn en de naleving van kinderrechten in Nederland verder versterken. Daarnaast willen we meer geld bijeenbrengen met eigen fondsenwerving, een nieuwe succesvolle campagne voeren, traditionele activiteiten aanpassen aan de omstandigheden van vandaag, onze organisatie blijven versterken - en nog veel meer.

Draagvlak voor kinderrechten

UNICEF stelt zich ten doel in Nederland een steeds bredere beweging voor kinderrechten tot stand te brengen waarbij overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en particulieren een stevig netwerk vormen, dat de rechten van kinderen garandeert en veilig stelt.

Als pleitbezorgers van kinderrechten willen we in 2012 onder meer het volgende bereiken:

- We publiceren het onderzoeksrapport 'Koninkrijkskinderen' over de situatie van kinderen in de voormalige Nederlandse Antillen. In het najaar van 2011 is een begin gemaakt met het onderzoek. Met het rapport in de hand zal UNICEF de rechten en belangen van de kinderen uit het Caribische deel van het Koninkrijk (de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten, en de gemeenten Bonaire, Sint Eustatius en Saba) bepleiten bij beleidsmakers en bij degenen die beleid kunnen beïnvloeden.
- In 2012 wordt weer een Jaarbericht Kinderrechten uitgebracht en een Kleine Prinsjesdag georganiseerd.
- UNICEF Nederland blijft opkomen voor vreemdelingenkinderen in ons land en voor de rechten van kinderen in het Nederlandse buitenlands beleid.
- Na de lancering van www.unicefenijj.nu voor kinderen van 10-12 jaar, richten we ons in 2012 op kinderen die iets ouder zijn. We willen ook hen actief bij ons werk betrekken.
- We doen onderzoek naar kinderhandel.

Financiële steun voor kinderen

UNICEF Nederland steunt via UNICEF Internationaal over de hele wereld hulpprogramma's voor kinderen. We willen dat deze steun zo groot mogelijk is. Daarom hebben we voor 2012 onder meer deze doelstellingen geformuleerd:

- (Lichte) groei van de opbrengsten uit eigen fondsenwerving.
- Groei van het aantal vaste donateurs van 361.000 (eind 2011) naar 365.000, onder wie 57.000 nieuwe donateurs.
- Uitbreiding van het aantal partnerschappen met bedrijven, die UNICEF jaarlijks steunen met een substantiële bijdrage.
- Verkenning van mogelijkheden om de verkoop van UNICEF-producten beter te laten aansluiten bij de verander(en) de markt.
- Lancering, samen met Save the Children en het UN Global Compact, van een nieuw middel om met en via bedrijven te werken aan kinderrechten; '**the Children's Rights & Business Principles**'. Vanuit verschillende invalshoeken zoals werkomgeving, productie, markt en gemeenschap, bieden de principes minimumstandaarden voor het respecteren van kinderrechten. Daarnaast krijgen bedrijven tips en adviezen hoe ze kinderrechten kunnen steunen en promoten.

Communicatie

Doeltreffende communicatie met alle relatiegroepen is van vitaal belang voor de verwezenlijking van onze doelstellingen. In ons Jaarplan 2012 staan onder andere de volgende doelstellingen:

- Doeltreffende, eenduidige communicatie waarbij alle uitingen goed op elkaar zijn afgestemd. Een bijdrage hieraan levert de aanpassing van de organisatiestructuur in 2011. Alle communicatiefuncties zijn nu verenigd in één afdeling.
- De ontwikkeling van een integrale mediastrategie.
- Een nieuwe, sterke landelijke campagne.
- Versterking van de interne communicatie, onder meer door ontwikkeling van een intranet.

Programma's

De wereldwijde programma's van UNICEF zijn belangrijk voor de verwezenlijking van de missie. Maar ze versterken ook het vertrouwen van (potentiële) donateurs, ministeries en bedrijfspartners. De programma's laten zien hoe hun bijdragen worden besteed en wat daarmee wordt bereikt voor kinderen. Voor 2012 stellen we ons daarom onder meer het volgende ten doel:

- De geselecteerde programma's, waaraan UNICEF Nederland financieel bijdraagt, helpen ons bij het realiseren van

onze doelstellingen voor fondsenwerving, educatie en lobby.

- De programma's die UNICEF Nederland selecteert, weer spiegelen het werk van UNICEF internationaal.
- We leveren tijdig kwalitatief goede, accurate en volledige rapportages over deze programma's aan.
- UNICEF Nederland draagt met kennis van het werk van UNICEF internationaal bij aan netwerken binnen Nederland.

UNICEF Internationaal

UNICEF Nederland heeft goede contacten met UNICEF Internationaal. Onder meer door de relatie met de Nederlandse overheid zorgvuldig te onderhouden, dragen we eraan bij dat de Nederlandse regering haar welwillende houding tegenover UNICEF handhaaft en volop steun blijft geven aan het werk van UNICEF Internationaal. Daarnaast levert UNICEF Nederland 'input' voor de beleidsontwikkeling van UNICEF Internationaal. Binnen UNICEF Internationaal willen we in 2012 het volgende bereiken:

- Een succesvolle voortzetting van de goede relatie van UNICEF met de Nederlandse overheid.
- De vorming van coalities met verwante Nationale UNICEF-Comités, om elkaar te helpen en van elkaar te leren.
- Het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan het internationale UNICEF-beleid.

Organisatie

In 2012 blijft UNICEF zich ontwikkelen tot een steeds professionelere organisatie. Voor organisatie en medewerkers gelden voor 2012 onder meer de volgende doelstellingen:

- Versterking van de benodigde competenties van onze medewerkers.
- Een flexibeler personeelsbestand.
- Een herzien loongebouw.
- Het behalen van ISO-certificering.
- Opstelling van het Meerjarenbeleidsplan en het *Joint Strategic Plan* 2013-2015.

HOOFDSTUK 5

HOE WE ZIJN GEORGANISEERD

UNICEF op de wereldkaart

In 1946 richtten 55 landen van de Verenigde Naties UNICEF op, oorspronkelijk als een tijdelijk fonds om kinderen in het door de Tweede Wereldoorlog gehavende Europa te voorzien van voedsel, medische hulp en onderdak. Naar verloop van tijd ging het beter met Europa, maar in veel landen daarbuiten was de behoefte aan hulp alleen maar groter geworden. UNICEF werd een permanente organisatie, die over de hele wereld opkomt voor kinderen.

UNICEF Internationaal

UNICEF laat zich in zijn werk leiden door het Verdrag voor de Rechten van het Kind. Dit verdrag, dat op 20 november 1989 is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, is sindsdien door 193 landen geratificeerd. De aanpak van UNICEF is buitengewoon doeltreffend: concrete, praktische hulp in combinatie met technisch advies en politieke lobby. Als gezaghebbende VN-organisatie kan UNICEF overheden en beleidsmakers op elk niveau aanspreken op hun verantwoordelijkheid om kinderrechten te respecteren en te beschermen.

Hoofdkantoor

Het hoofdkantoor van UNICEF Internationaal is gevestigd in New York. Sinds mei 2010 staat de Amerikaan Anthony Lake aan het hoofd van de organisatie.

Landenkantoren

In 155 armere landen heeft UNICEF een *landenkantoor*, met soms in de provincies meerdere *veldkantoren*. In deze landen worden samen met overheden en maatschappelijke organisaties hulpprogramma's uitgevoerd. Het landenkantoor zorgt ervoor, dat dit effectief en efficiënt gebeurt. Zeven regiokantoren coördineren het werk van de landenkantoren.

Nationale comités

In 36 rijkere landen heeft UNICEF Internationaal een vertegenwoordiging in de vorm van een *nationaal comité*. Deze nationale comités worden ondersteund door de vertegenwoordiging van UNICEF in Genève. Met nationale comités uit vergelijkbare landen werken we samen door uitwisseling van informatie en ervaringen. Zo leren wij van andere nationale comités en andersom leren zij van ons. UNICEF Nederland is een van de 36 nationale comités. Het comité in Nederland werd opgericht in 1955. De nationale comités zetten zich actief in om mensen in hun land in beweging te brengen voor de verbetering van de positie van kinderen, waar ook ter wereld. Ze werven fondsen voor de

financiering van de hulpprogramma's in 155 landen. In hun eigen land dringen de nationale comités aan op naleving van de bepalingen in het Kinderrechtenverdrag.

UNICEF Nederland is een nationaal comité dat er toe doet. Hoewel Nederland een klein land is, wordt bijna nergens zo veel geld voor UNICEF bijeengebracht als hier.

Speerpunten

De vijf speerpunten van UNICEF zijn zorg (voor de allerjongsten), onderwijs, hiv en aids, bescherming, en samenwerking en lobby. Daarnaast verleent UNICEF noodhulp. De organisatie is volledig afhankelijk van vrijwillige bijdragen van regeringen, bedrijven en particulieren.

Resultaten 2011 UNICEF Internationaal

Een blik in vogelvlucht op de inkomsten en uitgaven van UNICEF Internationaal in 2011.

Inkomsten

De totale inkomsten van UNICEF Internationaal kwamen in 2011 uit op 3.711 US dollar. De inkomsten van UNICEF Internationaal in 2011 waren hiermee 1% hoger dan in 2010 (3.682 miljoen US dollar). De stijging komt met name door licht gestegen bijdragen van overheden. Van het bedrag dat UNICEF Internationaal in 2011 ontving, was 61% afkomstig van overheden, kwam 29% uit de particuliere sector en bestond 10% uit overige bijdragen.

Onderverdeling middelen De inkomsten van UNICEF worden onderverdeeld in 'algemene middelen' (*regular resources*) en 'geormerkte middelen' (*other resources*). Geormerkte middelen zijn bijdragen van donoren voor een specifiek programma, thema of land. Van de algemene middelen kan UNICEF zelf bepalen waaraan ze worden besteed.

De inkomsten van UNICEF Internationaal in 2011 (3.711 US dollar) bestonden voor 29% uit algemene middelen en voor

71% uit geormerkte middelen. In 2010 was dit respectievelijk 26% en 74%, in 2009 nog 33% en 67%. De relatieve stijging van de algemene middelen hangt samen met de terugloop van opbrengsten voor noodhulp. In 2010 zijn hoge opbrengsten gerealiseerd voor de noodhulpverlening na de aardbeving in Haïti, terwijl in 2011 lagere opbrengsten zijn gerealiseerd voor noodhulp.

Uitgaven

In 2011 gaf UNICEF Internationaal in totaal 3.819 US dollar uit tegenover 3.653 miljoen US dollar in 2010. Van het bedrag dat in 2011 is uitgegeven, is 91% (3.472 miljoen US dollar) besteed aan de ondersteuning van hulpprogramma's voor kinderen in 155 landen. Daarnaast ging 6% (258 miljoen US dollar) naar uitvoeringskosten die niet direct zijn terug te voeren op één programma. Hieronder vallen bijvoorbeeld personeelskosten, reiskosten en materiaalkosten. Ten slotte was 3% (89 miljoen US dollar) nodig voor management- en administratiekosten die worden gemaakt bij het hoofdkantoor in New York en het Europese kantoor in Genève.

De UNICEF-organisatie in Nederland

Om effectiever en efficiënter te kunnen werken, heeft UNICEF Nederland aan het eind van 2011 de inrichting van de organisatie aangepast. Het managementteam (MT) is kleiner geworden. Het aantal afdelingen dat wordt aangestuurd door MT-leden, ging terug van vier naar drie.

Structuur UNICEF Nederland

Toelichting op structuurschema

Vanaf 2012 heeft het UNICEF-kantoor in Voorburg drie kernafdelingen:

Kinderrechten en Programma's:

- Fungeert als kenniscentrum op het gebied van kinderrechten en programma's.
- Is verantwoordelijk voor educatie- en lobbyactiviteiten, programmatische samenwerking met UNICEF, programmarapportages, en de samenwerking binnen de SHO.

Marketing en Fondsenwerving:

- Zet in samenwerking met de andere afdelingen zo veel mogelijk mensen aan tot financiële en inhoudelijke steun voor het werk van UNICEF.
- Richt zich op particulieren en bedrijven.

Communicatie:

- Zorgt dat UNICEF zichtbaar is in Nederland. Doet dit met campagnes, persvoorlichting, samenwerking met de media en de ontwikkeling van communicatiemateriaal.
- Bewaakt het merk UNICEF en bepaalt het communicatiebeleid van UNICEF Nederland.
- Omvat alle communicatiefuncties binnen de organisatie.

Daarnaast heeft UNICEF een aantal stafafdelingen: Financiën, Control & Kwaliteit, ICT en Facilitair, P&O en Vrijwilligersorganisatie. De stafafdelingen ondersteunen de kernafdelingen bij hun werk.

Het Bestuur van UNICEF Nederland

UNICEF Nederland wordt bestuurd volgens het Raad van Toezichtmodel. De directie van UNICEF bestaat uit twee personen. Samen vormen zij het Bestuur van UNICEF Nederland.

Directeur-bestuurders zijn:

de heer J.B. (Jan Bouke) Wijbrandi, algemeen directeur
mevrouw I.A. (Ingrid) Visscher, operationeel directeur

De algemeen directeur vertegenwoordigt de organisatie in de Nederlandse samenleving en binnen UNICEF Internationaal. Daarnaast is hij onder meer verantwoordelijk voor strategieontwikkeling. Hij stuurt de afdelingen Communicatie en Kinderrechten & Programma's aan. De operationeel directeur is verantwoordelijk voor het functioneren van de interne organisatie, inclusief de inzet van vrijwilligers. Zij stuurt de afdeling Marketing & Fondsenwerving en alle stafafdelingen aan.

Nevenfuncties directieleden

Nevenfuncties Jan Bouke Wijbrandi:
bestuurslid Samenwerkende Hulporganisaties (SHO)
lid Raad van Commissarissen van Woningcorporatie GroenWest Wonen, Woerden

bestuurslid Stichting Global Village Media, Amsterdam

Nevenfunctie Ingrid Visscher:
lid Monitoring Commissie Verzekeraars

Directiebeloning

De Raad van Toezicht heeft op advies van de Remuneratie Commissie het bezoldigingsbeleid voor de directie, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geëvalueerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt UNICEF Nederland de Adviesregeling Beloning Directeur Goede Doelen van de VFI (Vereniging Fondsenwervende Instellingen) en de Code Wijfels (zie www.vfi.nl). De Adviesregeling geeft aan de hand van de zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen.

De voor de toetsing aan de VFI-maxima relevante jaarinkomens van de directie bedroegen in 2011 voor de algemeen directeur, de heer J.B. Wijbrandi 124.038 euro en voor de operationeel directeur, mevrouw I.A. Visscher 115.505 euro. Hun beloningen bleven hiermee binnen het VFI-maximum.

In de **Jaarrekening 2011** staat in de toelichting op de Staat van Baten en Lasten een specificatie van de bezoldiging van de directie.

De Raad van Toezicht in 2011

De Raad van Toezicht van UNICEF Nederland telde eind 2011 zeven leden. Twee leden van de Raad traden in 2011 af, onder wie de voorzitter. In hun opvolging is voorzien.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van UNICEF Nederland bestaat uit maximaal acht personen. De (gewenste) samenstelling van de Raad, inclusief profiel en achtergrond, is vastgelegd in de **Statuten**.

Op 31 december 2011 bestond de Raad van Toezicht uit zeven personen:

de heer J.A. (John) Jorritsma, voorzitter (sinds 1 juni 2011)
Commissaris van de Koningin in de provincie Fryslân

Nevenfuncties:

voorzitter Raad van Toezicht Maag Lever Darm Stichting (MLDS)

voorzitter Raad van Toezicht Stichting Innovatie Recreatie en

Ruimte (STIRR)

voorzitter Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANN)

voorzitter Bestuur Vrienden van het Medisch Centrum Leeuwarden

lid Comité Nederlandse Veteranendag

de heer W.A.J. (Wim) Janssen

zelfstandig communicatieadviseur

Nevenfuncties:

senior expert Senior Experts (Programma Uitzending Managers, PUM), Den Haag

freelance onderzoeker Intomart GfK, Hilversum

De heer Janssen is lid van de Raad van Toezicht sinds 30 september 2004. Hij is in de Raad benoemd op voordracht van de Vrijwilligersraad waarvan hij tot 20 november 2008 ook lid was.

mevrouw W.J. (Willemijn) Maas

algemeen directeur AVRO

Nevenfuncties

lid Raad van Toezicht Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid

lid bestuur I Care Producties

lid bestuur BV Programmabladen AKN

lid bestuur Stichting AKN

vice-voorzitter bestuur Stichting Co-productiefonds

Binnenlandse Omroep

lid Raad van Toezicht Prins Bernhard Cultuurfonds

Mevrouw Maas is lid van de Raad sinds 4 februari 2008.

de heer J.B. (Hans) Opschoor

emeritus hoogleraar Milieueconomie, Vrije Universiteit Amsterdam

emeritus hoogleraar Economics of Sustainable Development, Institute of Social Studies, Den Haag

Nevenfuncties:

lid Raad van Commissarissen Royal Haskoning

lid Curatorium Afrika Studie Centrum

lid UN Committee for Development Policy

lid Raad van Advies Stichting Vredeswetenschappen SVW

lid Raad van Advies Club van Rome Nederland

De heer Opschoor is lid van de Raad sinds september 2009.

Hij is benoemd op voordracht van de Ondernemingsraad.

de heer W.F.C. (Willem) Cramer

partner bij Boer & Croon

Nevenfuncties:

*directievoorzitter Belvedere Academia Leiden University N.V.
lid Raad van Commissarissen BDI Investments B.V.*

De heer Cramer is lid van de Raad sinds 1 juli 2010.

de heer H.H.J. (Herman) Dijkhuizen

voorzitter Raad van Bestuur KPMG NV

Nevenfuncties:

*Lid bestuur Holland Financial Centre
lid bestuur SIFE
lid Ambassadeursnetwerk War Child
lid Bestuur Stichting Steun VUmc MS Centrum Amsterdam
lid Bestuur Fonds 4/5 mei*

De heer Dijkhuizen is lid van de Raad sinds 9 december 2010.

mevrouw A.M. (Annemarieke) Mooijman

zelfstandig adviseur op het gebied van water, sanitatie en gezondheidsvoorlichting

Nevenfunctie:

Voorzitter bestuur Mondiaal Platform Meerssen

Mevrouw Mooijman is lid van de Raad sinds 5 september 2011. Zij is benoemd op voordracht van de Vrijwilligersraad.

Mutaties

In 2011 traden twee leden van de Raad van Toezicht af. In juni was dit de voorzitter van de Raad, de heer G.J. (Geert) Jansen. In december voltooide mevrouw W. (Winnie) Sorgdrager haar derde en laatste bestuurstermijn. UNICEF Nederland dankt Geert Jansen en Winnie Sorgdrager bijzonder voor hun jarenlange inzet voor de organisatie. De Raad verwelkomde twee nieuwe leden: de heer J.A. Jorritsma volgde in juni de heer Jansen op als voorzitter, in september is mevrouw A.M. Mooijman benoemd.

Er was eind 2011 één vacature binnen de Raad.

Bestuurstermijn

In 2011 zijn de statuten van UNICEF Nederland gewijzigd. De duur van een bestuurstermijn voor leden van de Raad van Toezicht is sinds de wijziging vier jaar. Voor benoemingen van vóór die tijd geldt nog de oude termijn van drie jaar. Leden van de Raad zijn tweemaal herbenoembaar, telkens voor vier jaar.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging.

Werkzaamheden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directie en op de algemene gang van zaken binnen de organisatie. De Raad stelt het beleid van UNICEF Nederland vast, ziet toe op de uitvoering ervan, fungeert als klankbord en geeft advies. De taken en bevoegdheden van de Raad, zoals vastgelegd in de statuten, zijn conform de bepalingen van de Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Vereniging Fondsenwervende Instellingen, 2005).

In 2011 vergaderde de Raad vier keer in aanwezigheid van de directie. In deze reguliere vergaderingen zijn de volgende onderwerpen besproken en, waar de Statuten dit vragen, formeel goedgekeurd door de Raad:

- de algemene gang van zaken;
- de Cooperation Agreement tussen UNICEF Internationaal en de Nationale Comités ;
- de herziening van het Joint Stategic Plan (JSP) 2010-2012 met Unicef Internationaal;
- de Managementletter van de externe accountant
- het Jaarverslag en de Jaarrekening 2010 (goedkeuring);
- de tussentijdse financiële resultaten, de kwartaalcijfers en de eindejaarsprognose;
- de selectie en benoeming van nieuwe leden van de Raad van Toezicht;
- de zelfevaluatie van het functioneren van de Raad;
- het jaarplan en de begroting voor 2012 (goedkeuring);
- vermogens- en beleggingsbeleid (goedkeuring).

Overige activiteiten

In mei was een lid van de Raad van Toezicht samen met de algemeen directeur in Bern (Zwitserland) aanwezig bij de *Jaarlijkse bijeenkomst* van de Nationale UNICEF Comités. Een delegatie van de Raad vergaderde in september met de Ondernemingsraad (OR) van UNICEF Nederland. Een delegatie van de Raad van Toezicht heeft in september in Genève deelgenomen aan een introductieprogramma voor toezichthouders van nationale comités. Hier is onder andere

gesproken over de wijze waarop UNICEF is georganiseerd, wat van toezichthouders wordt verwacht en hoe risicomanagement vorm kan worden gegeven. In december sprak de Raad met de Vrijwilligersraad. In dit overleg kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: de toekomst van de verkoop van UNICEF-producten, de invloed van de veranderende samenleving op vrijwilligerswerk - mensen willen zich liever kort inzetten voor een programma dan zich voor lange tijd verbinden - en de mogelijkheden die jongeren, studenten en maatschappelijke stages zouden kunnen bieden.

Organen Raad van Toezicht

Voor de ondersteuning van zijn werkzaamheden heeft de Raad van Toezicht twee commissies ingesteld: de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie.

Auditcommissie

Op 31 december 2011 hadden twee leden van de Raad van Toezicht zitting in de Auditcommissie:

de heer H.H.J. Dijkhuizen, voorzitter
de heer W.F.C. Cramer

De Auditcommissie houdt in opdracht van de Raad toezicht op:

- de werking van de interne risicobeheersings- en controle-systemen;
- de financiële informatieverschaffing;
- de relatie met de externe accountant.

In 2011 vergaderde de commissie zes keer met de directie. Besproken zijn de tussentijdse financiële resultaten, de Managementletter van de accountant, het *Risk Register* (risicoanalyse), de Jaarrekening 2010 en de Begroting 2012.

Remuneratiecommissie

Op 31 december 2012 bestond de Remuneratiecommissie uit twee leden van de Raad van Toezicht:

de heer J.A. Jorritsma (tot 1 juni 2011: de heer G.J. Jansen)
mevrouw W.J. Maas

De commissie adviseert de Raad van Toezicht over het beloningsbeleid voor de directeuren en voert ook de functioneringsgesprekken met de directieleden.

Elke medewerker is ambassadeur van UNICEF

UNICEF Nederland heeft een hoog ambitieniveau. De kinderen voor wie de hulp van UNICEF dikwijls van levensbelang is, mogen dat ook verwachten. Om onze doelstellingen waar te maken, moet onze organisatie professioneel en slagvaardig zijn.

UNICEF stelt hoge eisen aan zijn medewerkers: inzet, betrokkenheid bij elkaar en bij het werk en de doelen van UNICEF, kwaliteit en de bereidheid om zich te blijven ontwikkelen. UNICEF Nederland komt zelf in actie voor kinderrechten en wil zo veel mogelijk anderen in die 'beweging' meenemen. Onze medewerkers moeten daarom niet alleen vakkennis hebben, ze moeten ook maatschappelijk geëngageerd, communicatief, sociaal vaardig, en resultaatgericht zijn. Daarop selecteren we nieuwe medewerkers, en daartoe motiveren we bestaande medewerkers. UNICEF Nederland wil zijn mensen een werkomgeving bieden waarin ze zich trots, geïnspireerd en met veel energie kunnen inzetten voor UNICEF.

UNICEF Academie

Elke medewerker is ambassadeur van UNICEF. Om dit ambassadeurschap goed te kunnen vervullen moeten medewerkers voldoende inhoudelijke kennis hebben van het werk en de aanpak van UNICEF. Daarvoor hebben we sinds 2010 de UNICEF Academie. In workshops over kinderrechten, noodhulp en de UNICEF-organisatie kunnen medewerkers hun kennis hiervan vergroten. In 2011 organiseerde de UNICEF Academie 10 bijeenkomsten. Ook in 2012 worden er weer trainingen gehouden. Het is onze ambitie om de workshops op den duur ook open te stellen voor een breder publiek dan alleen de eigen medewerkers.

Competenties

De kracht van een organisatie wordt bepaald door de mensen die haar vormen. UNICEF stelt zijn medewerkers in staat zichzelf te ontplooiën en hun werk steeds beter te doen. Een van de instrumenten die we hiervoor inzetten, is competentie management.

In 2011 hebben we samen met een extern bureau de competenties in kaart gebracht die UNICEF nodig heeft. Een van de uitgangspunten daarbij was het streven van UNICEF om meer marktgericht te gaan werken. Na vaststelling van de benodigde competenties op organisatie- en functieniveau hebben we het functiehuis aangepast, inclusief de functie- en competentieprofielen. We weten nu ook welke competenties

we nog niet 'in huis' hebben. Dit geeft ons handvatten voor de bijscholing van personeel en de werving en selectie van nieuwe medewerkers.

Bezetting

Personeel 2011	2011	2010
(gemiddeld aantal) FTE's	83	85
totaal aantal medewerkers	96	97
fulltime medewerkers	37	39
parttime medewerkers	59	58
vrouwen	72	75
mannen	24	22

Toelichting

Ten opzichte van 2010 is in 2011 zowel het gemiddelde aantal FTE's als het aantal medewerkers gedaald. Gezien de zich stabiliserende inkomsten hebben we actief gestuurd op een lichte afname van onze vaste formatie. Dit komt ook overeen met de planning van de meerjarenbeleidsperiode 2010-2012. Hierin gaan we ervan uit dat de vaste formatie uiteindelijk weer terugkomt op het niveau van 2009 (gemiddeld aantal FTE's: 83).

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim 2011	2011	2010
ziekteverzuim (exclusief zwangerschap)	2.64	3.87
Meldingsfrequentie (aantal keer per medewerker)	1.70	1.44

Toelichting

Het ziekteverzuimpercentage is in 2011 gedaald ten opzichte van 2010. Daar staat tegenover, dat de meldingsfrequentie (het aantal ziekmeldingen per medewerker per jaar) in 2011 licht is toegenomen.

Beloningsstructuur

UNICEF schaaft zijn medewerkers in aan de hand van functieniveaus. In elk vakgebied zijn er meerdere functiereeksen. UNICEF heeft de opbouw van het salarissysteem en de hoogte van de van de beloningen getoetst aan de systemen die vergelijkbare organisatie in Nederland hanteren.

Sinds 2008 gebruikt UNICEF Nederland een beoordelingssysteem, waarbij we niet alleen kijken naar

de resultaten van medewerkers, maar ook naar hun competenties.

Alle medewerkers van UNICEF Nederland zijn opgenomen in een standaard collectieve pensioenregeling, die is ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW/ PGGM).

Medezeggenschap

De medewerkers van UNICEF hebben medezeggenschap via de Ondernemingsraad (OR). Conform de bepalingen in de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) heeft de OR in een aantal situaties adviesrecht. De OR bracht in 2011 advies uit aan de directie over de volgende onderwerpen:

- de herstructurering van de organisatie die in 2011 is afgerond;
- de visie en strategie voor P&O;
- de arbeidsvoorwaarden in 2012.

De OR-leden volgen regelmatig trainingen in diverse aspecten van hun werk.

UNICEF Nederland en MVO

Over de hele wereld komt UNICEF op voor de rechten van kinderen. Een van hun rechten is een toekomstige wereld die schoner, mooier en eerlijker is dan nu. Natuurlijk is dit recht een uitgangspunt bij alles wat UNICEF 'onderneemt'. Voor kinderen, maar ook voor onze eigen organisatie. Natuurlijk is dit een uitgangspunt bij alles wat UNICEF onderneemt, ook voor onze eigen organisatie.

In zijn programma's houdt UNICEF altijd rekening met het belang van duurzame ontwikkeling. Ook kinderen zelf worden zo veel mogelijk betrokken bij programma's en activiteiten die gericht zijn op de naleving van kinderrechten.

UNICEF Nederland benadrukt in zijn activiteiten eveneens de noodzaak van zorg en respect voor mensen en aarde, en richt zich daarbij nadrukkelijk ook op kinderen.

Het streven naar Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) klinkt door in alle aspecten van ons werk. Zo hanteren we duidelijke criteria voor de selectie van onze partners uit het bedrijfsleven; samenwerking met de tabaks-, drank-, wapen- en sexindustrie zullen wij niet aangaan. MVO is voor ons ook respectvol omgaan met kinderen; steeds maken wij in het gebruik van ons foto- en filmmateriaal de afweging of het tonen van kwetsbare kinderen het doel dient en het kind in zijn waarde laat.

De wijze waarop wij gebruik maken van onze middelen heeft ook alles te maken met MVO. We streven ernaar om daarmee efficiënt om te gaan; zowel wat betreft het gebruik van natuurlijke hulpbronnen zoals energie, als wat betreft de inzet van onze medewerkers. We willen effectief werken, met een maximaal gebruik van de aanwezige talenten. In 2011 hebben we met het project 'competentiemanagement' in kaart gebracht welke competenties we voor het bereiken van onze doelstellingen nodig hebben en welke competenties we in huis hebben of kunnen versterken. Tegelijk hebben we gewerkt aan versterking van het kostenbewustzijn van de organisatie; door nog betere onderlinge samenwerking kunnen we kosten besparen.

Profiel

Sinds 2010 heeft UNICEF Nederland een profiel voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Hierin staan de doelen en activiteiten voor MVO in de komende jaren. Hiertoehoren de bevordering van het MVO-bewustzijn bij medewerkers en vrijwilligers, duurzame inkoop, milieumanagement, goede arbeidsomstandigheden, diversiteit in het personeelsbestand, een brede maatschappelijke betrokkenheid, transparantie en integriteit.

De beheersing van risico's

UNICEF heeft in de hele wereld een goede reputatie. Ook UNICEF Nederland staat bekend als deskundig en integer. Toch loopt ook UNICEF risico's. En die moeten we voor zijn. Want als er iets misgaat, dan gaat dit ten koste van onze geloofwaardigheid. En dat kan weer leiden tot minder financiële steun, waardoor UNICEF minder kinderen de hulp kan geven die ze heel hard nodig hebben. Een scenario dat zich niet mag voltrekken.

UNICEF Nederland brengt jaarlijks de belangrijkste risico's in kaart en neemt maatregelen om ze te (kunnen) beheersen. Daarbij bepalen we ook van elk risico hoe groot de kans er op is, en wat voor gevolgen het risico kan hebben. Elk kwartaal bespreken directie en managers de stand van zaken. In 2011 is een risicobeleid opgesteld. Dit is goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

De belangrijkste risico's

Aan de volgende vijf risico's is in 2011 extra aandacht besteed.

Negatieve berichtgeving

Net als elk ander goed doel is ook UNICEF bijzonder gevoelig voor negatieve publiciteit. We proberen het risico hierop zo veel mogelijk te beperken. In de eerste plaats door

ons strikt te houden aan de richtlijnen van de sector. En daarnaast door de berichtgeving in de media op de voet te volgen en zelf open en helder te communiceren, ook over tegenvallers of zaken die niet (helemaal) goed zijn gegaan. Bij negatieve berichtgeving over de sector als geheel of over ontwikkelingsorganisaties, stemmen we met de brancheorganisaties (VFI en Partos) een eventuele reactie af.

Dalende inkomsten

Door de economische crisis kunnen onze inkomsten achterblijven bij de verwachtingen. Als dit het geval is, dan moeten ook de kosten naar beneden worden bijgesteld. Alleen dan blijft het kostenpercentage van de fondsenwerving aanvaardbaar en binnen de normen van het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving). Wij zijn hierop voorbereid door een flexibele kostenstructuur. Ook hebben we in de begroting voor 2012 een deel van het goedgekeurde budget 'bevroren'. Het wordt pas vrijgegeven, als de inkomsten zich net zo positief ontwikkelen als we hebben begroot.

Interne belemmeringen

Om als organisatie goed te kunnen functioneren, moeten de interne processen soepel verlopen. Onontbeerlijk hiervoor zijn realistische plannings, voldoende kennis en competenties bij medewerkers, de capaciteit en de middelen om mee te gaan met (ICT-)ontwikkelingen, efficiënte samenwerking binnen en buiten de organisatie, en heldere functieprofielen. We zorgen hiervoor door rollen en verantwoordelijkheden duidelijk te omschrijven. Ook het traject 'competentiemanagement' dat we in 2011 hebben afgerond, en de verbeteringen die we op ICT-gebied gaan doorvoeren in 2012 en de jaren erna, zullen bijdragen aan een effectieve en efficiënte uitvoering van processen.

UNICEF Internationaal

De verbondenheid met UNICEF Internationaal brengt veel kansen, maar ook risico's met zich mee. UNICEF is een grote en bekende internationale organisatie, waarvoor over de hele wereld mensen werkzaam zijn. Hierdoor loopt UNICEF veel meer risico dat er ergens iets misgaat dan kleinere organisaties. UNICEF Nederland kan reputatieschade oplopen door negatieve publiciteit over UNICEF Internationaal, een van de 155 landenkantoren of een van de andere Nationale Comités. Een ander risico schuilt in de verantwoordingssystematiek van UNICEF Internationaal. Op wereldniveau wordt deze systematiek bepaald binnen de Verenigde Naties of UNICEF. UNICEF Nederland volgt in haar verantwoordingen de Nederlandse richtlijnen, maar heeft geen invloed op de wereldwijde regels.

Om de risico's zo goed mogelijk te beheersen, staat risicomanagement regelmatig op de agenda bij internationaal overleg. Er worden ook geregeld evaluaties uitgevoerd. Interne en externe auditors verrichten diverse controles. Onze accountant noemt het controlesysteem van UNICEF Internationaal zeer uitgebreid en gedegen. UNICEF houdt zicht op de resultaten van UNICEF Internationaal en publiceert deze ook, onder meer in het jaarverslag.

Fraude

We achten het risico op fraude bij UNICEF Nederland klein. Onze processen zijn goed op orde en onze medewerkers zijn zeer betrokken bij het werk van UNICEF. Toch kunnen ook wij de kans op fraude niet uitsluiten. Daarom zijn in 2011 alle fraudegevoelige bedrijfsprocessen onder de loep genomen, opnieuw beschreven en waar nodig verbeterd.

Plannen 2012

Ook in 2012 blijft UNICEF alert op de genoemde risico's. De beheersing ervan is een doorlopend aandachtspunt.

Verantwoordingsverklaring 2011

In de Verantwoordingsverklaring is beschreven hoe UNICEF Nederland 'goed bestuur' in praktijk brengt. Bestuurder en toezichthouders leggen verantwoording af over de invulling van de drie belangrijkste beginselen van 'governance'

Het Bestuur en de Raad van Toezicht van UNICEF Nederland onderschrijven de drie basisprincipes van goed bestuur:

1. een duidelijke scheiding tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren;
2. optimalisering van de besteding van middelen;
3. het streven naar optimale relaties met belanghebbenden.

1. Toezicht, bestuur en uitvoering

In het besturingsmodel van UNICEF Nederland zijn in overeenstemming met de *Code Goed Bestuur voor Goede Doelen* de functies *toezicht houden*, *besturen* en *uitvoeren* gescheiden.

Code Goed Bestuur

Het Nederlandse publiek stelt eisen aan de integriteit, openheid en transparantie van ideële organisaties. Op verzoek van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) heeft de Commissie Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (de Commissie Wijffels) daarom in 2005 het advies Code Goed Bestuur uitgebracht. Het advies bevatte normen voor de inrichting en het functioneren van goed bestuur. Daarnaast behelsde het advies richtlijnen voor de relatie tussen bestuur en toezicht en voor de verantwoording van beleid. Op basis

van het advies stelde de VFI in 2005 de *Code Goed Bestuur voor Goede Doelen* vast. In 2008 is de Code vervlochten met het *Reglement CBF-Keur* (CBF = Centraal Bureau Fondsenwerving).

Raad van Toezicht en directie (bestuur)

De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de directie en op de algemene gang van zaken binnen UNICEF Nederland. De directie is belast met het besturen van de organisatie.

Samenstelling en bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van UNICEF Nederland bestaat uit maximaal acht personen. De (gewenste) samenstelling van de Raad, inclusief profiel en achtergrond, is vastgelegd in de **statuten** van de Stichting Nederlands Comité UNICEF. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Potentiële nieuwe leden benadert de Raad doorgaans via het netwerk van zittende leden. De benoemingstermijn voor leden van de Raad van Toezicht is vier jaar. Herbenoeming is tweemaal mogelijk, telkens voor een periode van vier jaar.

Samenstelling, functioneren en beloning directie

De directie bestaat uit een algemeen directeur en een operationeel directeur. Beiden hebben een dienstverband voor onbepaalde tijd. Kader voor de beloning van de directie is de *Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen* van de VFI. De salarissen van de directieleden vallen binnen de normen van deze beloningsregeling. In 2011 is er geen formeel evaluatiegesprek met de directieleden geweest. De laatste gesprekken vonden plaats in november 2010, de volgende worden gehouden in mei 2012.

Verantwoording

De directie rapporteert elk kwartaal aan de Raad van Toezicht over de voortgang en de resultaten van het vastgestelde jaarplan en de bijbehorende begroting. Het jaarverslag en de jaarrekening worden opgesteld door de directie en door de Raad van Toezicht vastgesteld.

Evaluatie

In het voorjaar van 2011 heeft de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd. Een van de conclusies was dat de Raad zich vooral richtte op de financieel-administratieve aspecten van toezicht. De Raad heeft besloten het toezicht op de inhoudelijke componenten van het werk van UNICEF Nederland te versterken.

Statuten

De statuten van UNICEF Nederland bleven in 2011 ongewijzigd.

Relatie UNICEF Nederland en UNICEF Internationaal

De relatie tussen UNICEF Nederland en UNICEF Internationaal is vastgelegd in een *Recognition Agreement*. Het daaraan gekoppelde *Cooperation Agreement* regelt onder meer het mandaat van UNICEF Nederland, de onderlinge samenwerking, de afdrachtverplichting en de (financiële) verantwoordingen. De *Cooperation Agreement* is in 2011 aangepast en in het najaar ondertekend. In de nieuwe overeenkomst is de rol van de Nationale Comités van UNICEF bij pleitbezorging en draagvlakversterking beter verankerd. Het meerjarenbeleid leggen UNICEF Nederland en UNICEF Internationaal vast in een *Joint Strategic Plan*, dat jaarlijks wordt herijkt.

Klokkenluidersregeling

Op de 'klokkenluidersregeling' (regeling voor het omgaan met het vermoeden van een misstand) is in 2011 geen beroep gedaan.

Externe richtlijnen en extern toezicht

Behalve aan de *Code Goed Bestuur voor Goede Doelen* houdt UNICEF Nederland zich bij de uitvoering van zijn taken aan de volgende richtlijnen:

- de Gedragscode van de VFI
- de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen)
- het Reglement CBF-Keur

Extern toezicht wordt uitgeoefend door:

- PricewaterhouseCoopers Accountants NV (PwC) (accountantscontrole)
- UNICEF Internationaal (jaarlijkse evaluatie van *Joint Strategic Plan*)

Gedragscode VFI

UNICEF Nederland is lid van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) en hanteert de VFI-gedragscode.

Kernbegrippen in deze code zijn respect, openheid, betrouwbaarheid en kwaliteit. Uitgangspunt voor UNICEF is dat we zo veel mogelijk middelen besteden aan het goede doel en dat we over de inzet van middelen eerlijk, volledig en juist verantwoording afleggen aan al onze relaties. De middelen waarmee UNICEF dit doet, zijn van hoge kwaliteit. Eveneens conform de gedragscode laat UNICEF in alle communicatie-uitingen kinderen in hun waarde.

Richtlijnen jaarverslaggeving

De Raad voor de Jaarverslaggeving is het uitvoerend orgaan van de Stichting voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze stichting is de kwaliteit te bevorderen van de externe

verslaggeving van niet-beursgenoteerde organisaties en bedrijven in Nederland. UNICEF Nederland hanteert in zijn verslaggeving de *Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen* van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

CBF-Keurmerk

UNICEF Nederland bezit het CBF-Keur, het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Dit keurmerk duidt aan dat er toezicht is op het bestuur, het beleid, de bestedingen, de fondsenwerving en de verslaggeving van UNICEF Nederland. In 2011 heeft het CBF na hertoetsing het keurmerk van UNICEF Nederland weer voor drie jaar verlengd. Een belangrijk criterium voor het keurmerk is, dat een organisatie over een periode van drie jaar gemiddeld maximaal 25 procent van de opbrengsten uit eigen fondsenwerving besteedt aan wervingskosten. Met 18,1 procent bleef UNICEF in 2011 ruim onder deze norm van het CBF.

2. Optimalisatie van bestedingen

In 2011 heeft UNICEF Nederland 73,9 procent van zijn inkomsten afgedragen aan de internationale organisatie (UNICEF Internationaal). Aan voorlichting, educatie en pleitbezorging in Nederland is 7,7 procent van de inkomsten besteed. In 2011 is hiermee 81,6 procent van de totale inkomsten besteed aan de doelstellingen van UNICEF Nederland. De fondsenwervings- en organisatiekosten bedroegen 17,7 procent van de inkomsten in 2011. Daarnaast is 0,5 procent toegevoegd aan de continuïteitsreserve en is 0,2 procent gebruikt voor de vorming van een bestemmingsreserve.

Meerjarenbeleidsplan

UNICEF Nederland hanteert een gedegen stelsel van *planning en control*, dat in systematiek en terminologie is afgestemd op het stelsel van de internationale organisatie. We werken met een Meerjarenbeleidsplan. Hierin staan meerjarendoelstellingen, die we vanuit onze missie hebben geformuleerd. Voor elke doelstelling zijn strategieën bepaald met concrete maatstaven aan de hand waarvan we de voortgang kunnen meten. Het in 2009 opgestelde Meerjarenbeleidsplan is in 2011 geactualiseerd, zodat het bruikbaar bleef als kader voor de plannen van 2012. In 2012 wordt een Meerjarenbeleidsplan voor de jaren 2013 – 2015 opgesteld.

Joint Strategic Plan

Het Meerjarenbeleidsplan vormt de basis van het *Joint Strategic Plan* met UNICEF Internationaal. Het *Joint Strategic Plan* is het internationaal afgestemde meerjarenplan en heeft

dezelfde looptijd als het Meerjarenbeleidsplan van UNICEF Nederland (2010-2012). Het huidige *Joint Strategic Plan* is in 2010 vastgesteld en wordt jaarlijks geëvalueerd. Als bij de evaluatie blijkt dat dit nodig is, wordt het plan bijgesteld.

Balanced Scorecard

Om zijn prestaties en doelmatigheid te versterken, werkt UNICEF Nederland met een *Balanced Scorecard*. De *scorecard* bevat prestatie-indicatoren die zijn afgeleid van de beoogde resultaten en de maatstaven in het Meerjarenbeleidsplan en het Jaarplan. Het zijn zowel financiële als inhoudelijke indicatoren, die het management belangrijke stuurinformatie geven.

3. Relaties met belanghebbenden

UNICEF Nederland hecht veel belang aan goede contacten met alle interne en externe relatiegroepen van de organisatie. Dit zijn werknemers, vrijwilligers, UNICEF Internationaal, de Raad van Toezicht, de Vrijwilligersraad, de ambassadeurs, externe toezichthouders, donateurs, zakelijke donoren, partners, leveranciers en de media. Het zijn ook overheden en politici. Zij kunnen met wet- en regelgeving invloed uitoefenen op de organisatie en op het kinderrechtenbeleid.

Communicatiemiddelen

Voor de diverse groepen belanghebbenden zet UNICEF Nederland verschillende communicatiemiddelen in. We informeren onze belanghebbenden via persoonlijk contact, op onze websites, en met (digitale) nieuwsbrieven, folders, brochures, persberichten, magazines en (voortgangs) rapportages.

Voor alle relaties maakt UNICEF Nederland elk jaar een Jaaroverzicht. Hierin worden de activiteiten en de resultaten van het voorbije jaar toegankelijk en bondig gepresenteerd. Het Jaaroverzicht verwijst ook naar het online jaarverslag en de bijbehorende jaarrekening. In het jaarverslag legt UNICEF Nederland verantwoording af over de verwezenlijking van de doelstellingen en de besteding van gelden.

Klachten

Voor de ontvangst en de behandeling van vragen, opmerkingen en klachten (<http://www.unicef.nl/contact.aspx>) hanteert UNICEF Nederland procedures die waarborgen, dat alle vragen, klachten en opmerkingen worden gesorteerd naar aard en onderwerp en direct terechtkomen bij de juiste medewerker. Hierdoor kan UNICEF Nederland snel en op maat tegemoetkomen aan de wensen en verwachtingen van donateurs en anderen.

Van klachten leren we

Ook bij UNICEF gaat er wel eens iets mis. En niet iedereen is het altijd eens met onze manier van werken. We staan open voor klachten, nemen ze serieus, rapporteren erover en leren ervan.

UNICEF vindt het belangrijk dat elke klacht die binnenkomt, binnen vijf werkdagen wordt behandeld. Het team Service & Informatie (S&I) ziet erop toe, dat alle medewerkers zich aan deze richtlijn houden.

De houding tegenover goede doelen is de afgelopen jaren steeds kritischer geworden. UNICEF Nederland verwelkomt een kritische houding van zijn achterban. Wij willen ons werk steeds beter doen. Van gefundeerde klachten en kritische vragen en opmerkingen kunnen we leren.

Klachten 2011

Klachten die binnenkomen, worden geregistreerd, geanalyseerd en maandelijks gerapporteerd. In 2011 ontving UNICEF Nederland 1347 klachten. Dit zijn er aanzienlijk minder dan in 2010 (2026 klachten).

De meeste klachten hadden betrekking op:

- huis-aan-huiswerving (*door-to-door*)// straatwerving (37%)
- telemarketing (32%)
- pakfouten/fouten in bestellingen (13%)
- onjuiste machtigingen (11%)
- uitingen in de media over de directie (7%)

Wervingsmethoden als huis-aan-huiswerving, straatwerving en telemarketing zijn gevoelig voor klachten. UNICEF is zich hiervan bewust en ziet juist bij deze methodes nauwlettend toe op een zorgvuldige uitvoering.

Verrassend is dat klachten naar aanleiding van berichtgeving over de vorige directie nog steeds in de Top-5 staan. Ze gaan vooral over de in 2008 overeengekomen vertrekregeling met de toenmalige algemeen directeur. Dit komt onder meer doordat er in de (sociale) media nog oude en foutieve bedragen blijven circuleren.

Verbeteringen

Aan de hand van klachtenanalyses en -rapportages probeert UNICEF zijn aanpak aan te passen. Een goed voorbeeld hiervan is de sms-actie van 2011. Bij eerdere sms-acties waren er mensen die zich eraan stoorden dat ze na hun deelname aan de actie door ons werden gebeld. Anderen klaagden erover, dat ze dit telefoontje pas maanden later kregen. In 2011 gaven we mensen op onze website de mogelijkheid om

hun telefoonnummer te laten verwijderen, voordat we gingen nabellen. Het belteam was ook groter, zodat er minder tijd zat tussen het sms'je en ons telefoontje.

Verreweg de meeste klachten krijgt UNICEF rechtstreeks van donateurs. Tot nu toe komen weinig klachten via vrijwilligers binnen. Juist omdat UNICEF klachten wil kennen en er op willen kunnen reageren, sporen we onze vrijwilligers aan hun oren en ogen op te houden voor onvrede en klachten aan ons door te geven.

HOOFDSTUK 6

HOE WE UW GELD HEBBEN BESTEED

Toelichting op de Jaarrekening

UNICEF Nederland heeft zijn ambitieuze begroting voor 2011 nagenoeg gehaald. Ondanks de stagnerende economie, de dreiging van nog meer bezuinigingen, en steeds meer wervingsinitiatieven van Goede Doelen. De inkomsten uit eigen fondsenwerving waren ruim 8% hoger dan in 2010. We konden via UNICEF Internationaal ruim 55 miljoen euro bijdragen aan hulp voor vooral de armste, meest kwetsbare kinderen die er op de wereld zijn.

Inkomsten 2011

Toelichting

De totale inkomsten waren in 2011 met ruim 74,5 miljoen euro 15% lager dan in 2010 (87,6 miljoen euro). Dit komt doordat de inkomsten uit *acties van derden* in 2011 bijna de helft lager waren dan in 2010. De *opbrengsten uit eigen fondsenwerving* waren met 55,9 miljoen euro meer dan 8% hoger dan in 2010 (bijna 51,5 miljoen euro).

Eigen fondsenwerving

Als we 'inzoomen' op de opbrengsten uit eigen fondsenwerving, dan zien we dat de stijging in zijn geheel te danken is aan de *opbrengst uit nalatenschappen*. Die bedroeg in 2011 niet minder dan 11,5 miljoen euro. Dit is 61 procent meer dan in 2010 (7,2 miljoen euro) en 80 procent meer dan we hadden begroot (bijna 6,4 miljoen euro).

Als we de opbrengst uit nalatenschappen buiten beschouwing laten, dan zijn de inkomsten uit eigen fondsenwerving ongeveer even hoog als in 2010. De samenstelling ervan verschilt wel. De *bijdragen van vaste donateurs* en de *opbrengsten uit eenmalige giften* stegen ten opzichte van 2010. De *opbrengsten uit verkoop* (van kaarten en cadeauproducten) en de *opbrengsten uit partnerschappen* (met bedrijven) waren in 2011 fors lager dan in 2010.

Acties van derden

Uit de actie van de *Samenwerkende Hulporganisaties(SHO)* voor de slachtoffers van de hongersnood in de Hoorn van Afrika ontving UNICEF Nederland een bedrag van 3,9 miljoen euro. In 2010 ontvingen we uit de SHO-acties voor Haïti en Pakistan in totaal 18,4 miljoen euro.

Van de Nationale Postcode Loterij kregen we in 2011 de vaste jaarlijkse bijdrage van 13,5 miljoen euro. In 2010 ontving UNICEF van de Postcode Loterij 15,4 miljoen euro. Bovenop de vaste bijdrage ontvingen we toen een extra bedrag voor

een programma in Sierra Leone. De investeringssubsidie van UNICEF Internationaal was met 1,1 miljoen euro lager dan in 2010 (2,1 miljoen euro) en ook lager dan begroot (2,0 miljoen euro).

Doelbestedingen 2011

UNICEF Nederland heeft over 2011 een bedrag van 55,1 miljoen euro afgedragen aan UNICEF Internationaal, dat hiermee programma's financiert op de vijf themagebieden van UNICEF: zorg (voor de allerjongsten), onderwijs, hiv en aids, bescherming, en samenwerking en lobby. Een deel van de Nederlandse bijdrage gaat naar noodhulp. In 2010 droeg UNICEF, inclusief de bijdrage voor noodhulp in Haïti en Pakistan, 67,4 miljoen euro af aan UNICEF Internationaal.

Nederland

In Nederland zelf besteedden we 5,7 miljoen euro. Met onze bestedingen in Nederland versterken we de kinderrechten in onze eigen land en brengen we mensen in Nederland in beweging om op te komen voor kinderrechten.

Reservering 2011

Van het resultaat in 2011 is 0,5 miljoen euro toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Die komt hiermee op het benodigde niveau van 5,4 miljoen euro. De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer voor een mogelijke crisissituatie, zodat UNICEF Nederland zijn werk dan kan voortzetten

Een bedrag van 0,2 miljoen hebben we apart gezet als bestemmingsreserve. We gaan dit geld gebruiken in geval van een aanpassing van ons beleid voor de verkoop van kaarten en cadeaus.

Kosten 2011

UNICEF Nederland maakte in 2011 bijna 8% minder kosten voor fondsenwerving, beheer en administratie dan begroot. De kosten waren ook 1,7 procent lager dan in 2010. De vermindering gold voor vrijwel alle soorten kosten.

Inkomsten 2011 tonen wisselend beeld

De inkomsten van UNICEF Nederland bedroegen in 2011 in totaal ruim 74,5 miljoen euro. Hiervan brachten we 55,9 miljoen euro ofwel bijna 75 procent met eigen fondsenwerving bijeen.

Eigen fondsenwerving

Toelichting

Vaste donateurs (donateurs die UNICEF steunen met een periodieke gift) droegen in 2011 in totaal 32,1 miljoen euro bij aan het werk van UNICEF. Dit is bijna 6% meer dan in 2010 (30,3 miljoen euro).

Ook aantal vaste donateurs nam toe, van 340.000 aan het eind van 2010 tot 361.000 aan het eind van 2011. Het aantal nieuwe donateurs was met 67.000 bijna net zo hoog als in het 'recordjaar' 2010 (69.000 nieuwe donateurs). Daartegenover staat dat 46.000 vaste donateurs in 2011 hun 'automatische bijdrage' aan UNICEF hebben stopgezet. In 2010 waren er dit 38.500. Het groeiend aantal mensen dat afziet van vaste bijdragen aan goede doelen, is ook voor ons een aandachtspunt. Daarom besteden we veel aandacht aan het behoud van onze donateurs. Bijvoorbeeld door bij elke opzegging na te vragen wat de motieven hiervoor zijn. Een ander aandachtspunt is de daling van de gemiddelde jaarbijdrage van vaste donateurs. De nieuwe donateurs geven gemiddeld een lager bedrag dan de vertrekkende.

Eenmalige giften

In 2011 ontving UNICEF een bedrag van 3,5 miljoen euro aan *eenmalige giften*. Dit is een stijging van 8% ten opzichte van 2010 (3,3 miljoen euro) en 6% meer dan voor 2011 was begroot. Het hogere resultaat is bereikt met een inzet aan acties en mailings die gelijk was aan 2010. Met name de mailing met het Jaaroverzicht leidde tot een hoger bedrag aan donaties dan we hadden verwacht. Ook de sms-actie met RTL is heel succesvol geweest.

Nalatenschappen

De *opbrengst uit nalatenschappen* is moeilijk vooraf te voorspellen. Er zijn grote verschillen in de opbrengsten. In 2011 was de inkomsten (toezeggingen) uit nalatenschappen buitengewoon hoog. Met in totaal 11,5 miljoen euro waren ze 61% hoger dan in 2010 (7,2 miljoen euro) en 80% hoger dan we hadden begroot (6,4 miljoen euro). De sterke groei is te danken aan een klein aantal zeer grote nalatenschappen. Het aantal nalatenschappen was ongeveer gelijk aan dat in 2010.

Partnerschappen met bedrijven

Voor 2011 hadden we onszelf stevige doelen gesteld voor de resultaten van *partnerschappen met bedrijven*: een groei van 1,7 miljoen euro voor de bijdragen van bedrijven. We hebben deze ambitie niet kunnen waarmaken. Ten opzichte van 2010 daalden de *opbrengsten uit bedrijven* in 2011 met 0,9 miljoen euro.

De daling is deels te verklaren doordat in de opbrengst van 2010 een eenmalig bedrag voor hulp aan Haïti zat (0,45 miljoen euro). Maar ook de bijdrage van een aantal bedrijven waarmee we samenwerken, ging omlaag. Het is duidelijk dat we voor 2011 te hoge verwachtingen hadden van het (financiële) resultaat van de partnerschappen met bedrijven. En waarschijnlijk heeft ook het ongunstige economische klimaat een rol gespeeld bij de tegenvallende inkomsten.

Evenementen

Van de *evenementen* voor fondsenwerving leveren de UNICEF-Lopen nog steeds het meeste geld op voor het werk van UNICEF: 0,45 miljoen euro in 2011. Dit was wel 9% minder dan in 2010. Dit komt doordat er (opnieuw) minder kinderen meededen. In 2012 wordt de UNICEF-Loop in een meer eigentijds jasje gestoken.

Evenementen van vrijwilligers brachten in 2011 ruim 0,2 miljoen euro op.

Verkoop

De *opbrengsten uit de verkoop* van UNICEF-kaarten en -cadeauproducten vertonen al enkele jaren een neerwaartse trend. De brutowinst uit de verkoop was in 2011 met 3,3 miljoen euro 20% lager dan in 2010 en 28% lager dan voor 2011 was begroot. Er worden minder kaarten verkocht, onder meer doordat mensen vooral zijn gaan communiceren via internet en hun mobiele telefoon. De daling in de verkoop doet zich voor bij alle verkoopkanalen. Dit is reden voor UNICEF Nederland om zich in 2012 te bezinnen op de verkoopactiviteiten.

Acties van derden

SHO-actie

In 2011 kreeg UNICEF Nederland 3,9 miljoen euro uit de opbrengst van de actie van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) voor de slachtoffers van de hongersnood in de Hoorn van Afrika. UNICEF besteedt dit geld volledig aan noodhulp in Somalië. Na aftrek van circa 3% voor eigen kosten is het bedrag van de SHO-actie overgemaakt naar UNICEF Internationaal. In 2010 ontving UNICEF 18,4 miljoen euro uit de acties van de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO) voor Haïti en Pakistan.

Nationale Postcode Loterij

Van de Nationale Postcode Loterij ontving UNICEF Nederland in 2011 een bijdrage van 13,5 miljoen euro. Dit bedrag was ook begroot. Van de Nationale Postcode Loterij kregen we in 2010 bovenop de vaste bijdrage een extra bedrag (1,9 miljoen euro) voor een speciaal programma in Sierra Leone.

Investeringsbijdrage

Voor nieuwe initiatieven op het gebied van fondsenwerving kan UNICEF Nederland een beroep op een investeringsbijdrage van UNICEF Internationaal. In 2011 ontvingen we een bijdrage van 1,1 miljoen euro. Begroot was een bedrag van 2 miljoen euro. Oorzaak van de lagere investeringsbijdrage is een verschuiving in prioriteiten bij UNICEF Internationaal ten gunste van de kleinere Nationale Comit es. UNICEF Nederland heeft de bijdrage van 1,1 miljoen euro in 2011 bestemd voor verschillende wervingsactiviteiten, waaronder de werving van vaste donateurs. De investeringsbijdrage van UNICEF Internationaal bedroeg in 2010 nog 2,1 miljoen euro. Hiermee zijn de *opbrengsten uit acties van derden* in 2011 (18,5 miljoen euro) ruim 17,3 miljoen euro ofwel 48% lager dan in 2010 (35,9 miljoen euro).

Financiële baten

Per eind 2011 had UNICEF Nederland aan beleggingen 2,4 miljoen euro aan obligaties (nominale waarde: 2,3 miljoen euro). Daarnaast stond er een bedrag van 6 miljoen euro op spaarrekeningen.

In de **Jaarrekening 2011** zijn de financiële baten in de periode 2007-2011 uitgesplitst naar *resultaat beleggingen* en *resultaat liquide middelen*.

Obligaties

Het overzicht in de Jaarrekening laat zien, dat in 2011 het rendement op de obligatieportefeuille verder is afgenomen en ook achterbleef bij de begroting. De bedragen die vanaf 2008 vrijvielen door aflopende obligaties, hebben we vanwege de onzekerheid op de financiële markten niet opnieuw belegd, maar op spaarrekeningen gezet. Ook in 2011 liep een aantal obligaties af.

Liquide middelen

Het overzicht in de Jaarrekening laat ook zien, dat in de periode 2007-2011 het rendement op de liquide middelen nogal schommelde. In 2008 had UNICEF Nederland een hoog saldo aan liquide middelen en was de rente gunstig. In 2009 hadden we minder liquide middelen, maar konden we nog profiteren van de hoge rente op eerder vastgezette bedragen.

In 2010 daalden zowel het saldo aan liquide middelen als de rentestand. In 2011 beschikten we weer over meer liquide middelen, maar door de verder dalende rente leidde dit niet tot een hoger resultaat.

Lees voor meer informatie de volledige **Jaarrekening 2011**.

Bestedingen 2011: in beweging voor kinderen

In 2011 besteedde UNICEF Nederland ruim 60,8 miljoen euro aan kinderen en kinderrechten. Ruim 90% hiervan (55,1 miljoen euro) ging via UNICEF Internationaal naar hulpprogramma's over de hele wereld. De rest (5,7 miljoen euro) werd in Nederland besteed.

Het jaar 2011 was het tweede jaar van ons Meerjarenbeleidsplan 2010-2012. De twee hoofddoelstellingen van het Meerjarenplan zijn:

- Een beweging voor kinderrechten op gang brengen in Nederland.
- Een groeiende (percentuele) afdracht aan UNICEF Internationaal.

Kinderrechtenbeweging in Nederland

We besteden jaarlijks 8 tot 9 procent van onze opbrengsten aan doelstellingen in Nederland: de versterking van kinderrechten het op gang brengen van een beweging voor kinderrechten. In 2011 hebben we 7,7% van de totale inkomsten in Nederland besteed. Laten we de SHO-inkomsten buiten beschouwing, dan hebben we 8,1% van onze inkomsten in 2011 in eigen land besteed. Bij de bestedingen in Nederland gaat het vooral om pleitbezorging, educatie en communicatie. Zo werd in 2011 de eigentijdse website www.unicefenijj.nu gelanceerd en begon UNICEF Nederland met een onderzoek naar de situatie van kinderen op de voormalige Nederlandse Antillen.

De bestedingen in 2011 aan de doelstellingen in Nederland waren 5% lager dan in 2010 en 10% lager dan was begroot. Dit komt onder meer doordat twee televisieproducties 'doorschuiven' naar 2012. Daarnaast is sprake van kostenbesparing.

Hogere afdrachten aan UNICEF Internationaal

Op grond van de *Cooperation Agreement* met UNICEF streven de Nationale Comit es ernaar jaarlijks 75% van de totale opbrengsten af te dragen aan UNICEF Internationaal. In 2011 maakte UNICEF Nederland de volgende bijdragen over aan UNICEF Internationaal:

- 73,4% van de inkomsten die voor afdracht in aanmerking komen. Dit percentage komt overeen met de begroting voor 2011;
- 97,2% van de 3,9 miljoen euro die we ontvingen uit de SHO-actie voor Afrika.

Lees voor meer informatie de volledige **Jaarrekening 2011**.

Lagere kosten in 2011

UNICEF Nederland hield in 2011 de kosten scherp in het oog. Onze inspanningen om zo efficiënt mogelijk te werken, hadden resultaat: onze totale kosten waren lager dan in 2010 en lager dan begroot.

Kosten fondsenwerving

De (directe) kosten van de eigen fondsenwerving in 2011 bedroegen 10,1 miljoen euro. Dit is 11% minder dan begroot (11,3 miljoen euro) en 6% minder dan in 2010 (ruim 10,7 miljoen euro). We hebben in 2011 nadrukkelijk op kostenbesparing gestuurd. Bijvoorbeeld door een andere aanpak van mailings, en bijstelling van het mediabudget toen de inkomsten in de loop van het jaar lager waren dan begroot. Ook is er minder aan marktonderzoek besteed.

Het kostenpercentage van de eigen fondsenwerving (inkomsten eigen fondsenwerving/kosten eigen fondsenwerving) komt voor 2011 uit op 18,1%. Het percentage is hiermee lager dan in 2010 (20,9%) en ook lager dan begroot (20,3%). UNICEF Nederland blijft met percentage van 2011 ruim binnen de norm van het Centraal Bureau Fondswerving (25%) en voldoet ook aan het eigen streven om jaarlijks uit te komen op een kostenpercentage van de eigen fondsenwerving van minder dan 20%.

Kosten Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn kosten van de eigen organisatie nodig zijn voor de bedrijfsvoering en het kantoor, maar die niet kunnen worden toegerekend aan de doelbestedingen of de werving van inkomsten. In 2011 kwamen de kosten Beheer en Administratie bij UNICEF uit op 3,8% van de inkomsten. Het percentage is hoger dan in 2010 (2,4%) en ongeveer gelijk aan het voor 2011 begrote percentage (3,9%). In 2010 was het kostenpercentage Beheer en Administratie relatief laag door de hoge bedragen die UNICEF kreeg uit de opbrengsten van de SHO-acties voor Haïti en Pakistan.

Uitvoeringskosten

Toelichting

Zoals voorgeschreven in Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving, rekent UNICEF Nederland de uitvoeringskosten toe aan zijn doelstellingen, beheer en administratie, en een aantal andere categorieën. Een uitvoerig overzicht van de verdeling van uitvoeringskosten staat in de **Jaarrekening 2011**. Het overzicht hierboven laat de ontwikkeling zien van de *personeelskosten* en *overige uitvoeringskosten* in de periode 2004-2011, en laat voor 2011 zien hoe deze kosten zich verhouden tot de begroting.

Personeelskosten

In 2011 heeft UNICEF Nederland zijn organisatie verder geprofessionaliseerd. We wisten vooraf dat dit een toename van de uitvoeringskosten zou betekenen, en hadden hiermee rekening gehouden in de begroting voor 2011. De werkelijke uitvoeringskosten zijn 1% hoger dan begroot en ook 1% hoger dan in 2010.

De personeelskosten bleven in 2011 op het niveau van 2010 en waren 4% hoger dan we hadden begroot. Voor 0,1 miljoen euro wordt dit verklaard door de kosten van twee medewerkers die tijdelijk zijn ingehuurd op kosten van UNICEF Internationaal. Daarnaast is in totaal 0,1 miljoen euro uitgegeven aan vertrekregelingen en waren de kosten van tijdelijk personeel iets hoger dan begroot.

Overige uitvoeringskosten

De overige uitvoeringskosten zijn 2% hoger dan in 2010 en 5% lager dan begroot. De verklaring voor de stijging ten opzichte van 2010 ligt onder meer in de eenmalige kosten die zijn gemaakt om het UNICEF-magazijn te verplaatsen naar Etten-Leur. Het magazijn fungeert als distributiecentrum voor onze verkoopproducten.

Lees voor meer informatie de volledige **Jaarrekening 2011**.

Bestemmingsfondsen voor specifieke doelen

Bijdragen van bijvoorbeeld de Samenwerkende Hulporganisaties (SHO), de Nationale Postcode Loterij en UNICEF Internationaal, die zijn voor een specifiek doel zijn bestemd, worden ondergebracht in bestemmingsfondsen.

Eind 2011 had UNICEF Nederland een aantal bestemmingsfondsen, waaronder de volgende:

- Van de SHO-gelden voor Haïti en Pakistan is in 2010, zoals afgesproken met de SHO, een klein percentage ingehouden (Haïti: 3,19%, Pakistan: 2,76%) om de eigen onkosten te dekken. Hiervan hebben we in 2011 0,1 miljoen euro besteed. Het resterende bedrag van de actie voor Pakistan is teruggestort naar de SHO. Aan het resterende bedrag van de actie voor Haïti (0,2 miljoen euro) is een bedrag van 0,1 miljoen euro toegevoegd van de actie in 2011 voor de Hoorn van Afrika. Het totaal van 0,3 miljoen euro is ondergebracht in een bestemmingsfonds waaruit tot 2013 de onkosten UNICEF Nederland worden betaald voor de hulp aan Haïti en Somalië (Hoorn van Afrika). Als het bestemmingsfonds daarna nog middelen bevat, worden deze besteed aan de doelstelling of teruggestort naar de SHO.
- In 2009 en 2010 is vanuit de financiering van extra programma's door de Nationale Postcode Loterij een bestemmingsfonds ontstaan van gelden die nog niet konden worden besteed. In 2011 is uit dit fonds 4.000 euro besteed aan communicatie. In het bestemmingsfonds is nog circa 68.000 euro beschikbaar voor besteding in 2012.
- In 2011 ontvingen we van UNICEF Internationaal 83.000 euro voor onder meer de betaling van tijdelijk personeel en de ontwikkeling van een digitale strategie. Van het ontvangen bedrag is 44.750 euro in 2011 nog niet besteed. Dit bedrag is toegevoegd aan het bestemmingsfonds UNICEF Internationaal.
- Aan het Fonds op naam is in 2011 de laatste 65.231 euro onttrokken. Het Fonds op Naam is nu leeg.

Lees voor meer informatie de volledige **Jaarrekening 2011**.

Afdracht en reserveringen

UNICEF Nederland draagt jaarlijks het overgrote deel van zijn inkomsten af aan UNICEF Internationaal. Daarnaast houden we onze reserve(s) op het minimaal benodigde niveau.

Afdracht

Van de inkomsten uit 2011 draagt UNICEF Nederland 55,1 miljoen euro af aan UNICEF Internationaal. Dit bedrag betreft 97,2% van de SHO-gelden uit de actie voor Afrika en 73,4% van de reguliere inkomsten die voor afdracht beschikbaar zijn. Dit afdrachtpercentage is conform de begroting voor 2011.

Reservering

Na de afdracht aan UNICEF Internationaal resteert voor UNICEF Nederland over 2011 een saldo van baten en lasten van 0,55 miljoen euro. Daarnaast is 0,13 miljoen euro onttrokken aan de bestemmingsfondsen. Hierdoor ontstaat over 2011 een resultaat van bijna 0,7 miljoen euro.

Continuïteitsreserve

Van het resultaat is met toestemming van de Raad van Toezicht een bedrag van 0,46 miljoen euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve. UNICEF Nederland maakt elke twee jaar een berekening van de benodigde continuïteitsreserve. De laatste herberekening is uitgevoerd in 2010. Daarbij is de continuïteitsreserve die UNICEF Nederland nodig heeft, vastgesteld op 5,4 miljoen euro. Met de toevoeging van 0,46 miljoen euro is het gewenste niveau bereikt. Met 5,4 miljoen euro blijft de continuïteitsreserve zeer ruim binnen het maximum dat de VFI (Vereniging Fondsenwervende Instellingen) hiervoor heeft bepaald: anderhalf maal de kosten van de werkorganisatie (de kosten van de eigen organisatie + de kosten van de eigen fondsenwerving).

Uit het resultaat van 2011 is daarnaast met toestemming van de Raad van Toezicht een bestemmingsreserve gevormd van 0,2 miljoen euro om in 2012 een nieuwe aanpak te ontwikkelen voor de dalende verkoop van producten.

Lees voor meer informatie de volledige **Jaarrekening 2011**.

Financiële vooruitzichten 2012

Voor 2012 streeft UNICEF naar een bescheiden groei van de inkomsten, een hogere doelbesteding en een daling van de kostenpercentages.

We koersen voor 2012 op een inkomstengroei van 3%. Ondanks het zware economische tij zien we mogelijkheden voor groei, zowel in de particuliere markt als in de partnerschappen. Geen groei is voorzien voor de verkoop van kaarten en cadeaus.

Voor het geval de groei in inkomsten tegenvalt, werken we met een 'nulscenario'. Dit betekent dat bepaalde budgetten pas worden vrijgegeven, als de stand van de inkomsten dit toelaat.

Doelbesteding

De doelbesteding stijgt in 2012 naar 82,9% van de totale inkomsten. Bij de doelbesteding gaat het om de afdracht aan UNICEF Internationaal (73,6%) en om bestedingen in Nederland (9,3%).

Het algemene kostenpercentage en het kostenpercentage van de eigen fondsenwerving (CBF-norm) dalen naar respectievelijk 17,1% en 18,2%.

Begroting 2012

	2012 begroting	2011 werkelijk
Baten:		
Baten uit eigen fondsenwerving	56.448	55.854
Baten uit gezamenlijke acties	0	0
Baten uit acties van derden	14.601	18.560
- Nationale PostcodeLoterij	13.500	13.540
- Samenwerkende Hulporganisaties (SHO)	p.m.	3.900
- Investeringsubsidies UNICEF Internationaal en overig	1.101	1.120
Subsidies van overheden	0	0
Baten uit beleggingen	139	153
Overige baten		
Som der baten	71.188	74.567
Lasten:		
Besteed aan doelstellingen:		
Dst 1: Engagement	6.605	5.721
Dst 2: Middelen voor UNICEF Internationaal	51.360	55.110
	57.965	60.831
Werving baten:		
Kosten uit eigen fondsenwerving	10.299	10.129
Kosten uit gezamenlijke acties	0	0
Kosten uit acties van derden	182	235
Kosten verkrijging subsidies van overheden	0	0
Kosten uit beleggingen	4	0
	10.485	10.365
Beheer en administratie		
Kosten beheer en administratie	2.961	2.819
Som der lasten	71.410	74.015
Resultaat	-222	552
Mutatie reserves		680
Mutaties fondsen	-222	-128
Percentage beheer en administratie	4,3%	3,8%
Kosten% eigen fondsenwerving (CBF-norm)	18,2%	18,1%
Afdrachten UNICEF Internationaal in %	73,6%	73,9%
Bestedingen in Nederland	9,1%	7,7%

